

Nieuwsbrief Rechtspraak Europa

Aflevering 7 – 2026

dinsdag 7 juli 2026

Inhoud

In deze nieuwsbrief vindt u de volgende onderwerpen:
(Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

INHOUD.....	1
LEESWIJZER.....	4
DEEL I – RECHTSpraak	5
Aanbesteding en overheidsopdrachten.....	5
Arbeid, sociale zekerheid en vrij verkeer werknemers.....	6
Arbitrage	10
Asiel, migratie en Unieburgerschap	10
Belastingen.....	19
Belastingen, accijns.....	19
Belastingen, btw	21
Belastingen, vennootschapsbelasting	25
Beroepskwalificaties	26
Civil	27
Consumenten	27
COVID-19	31
Detentie, politiebehandeling en politieonderzoek	31
Diensten, elektronische communicatiediensten	36
Digitalisering, social media en AI	39
Discriminatie en gelijke behandeling	40
Douane, tariefindeling, handel en antidumping.....	41
Eigendomsrecht	46
Energiemarkt	46
Erfrecht	47
Europees OM	48

Maandelijks overzicht van de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU).

De Nieuwsbrief Rechtspraak Europa werd in 2011 opgericht door Marc de Werd (gerechtshof Amsterdam) en Joanne Bik (LBVr).

Kernredactie: Larisa Alwin, Joanne Bik, Dionne Emmanouilidis, Mariëlle Leenaers en Marc de Werd. Vaste medewerkers: Anne-Marie ten Bosch, Cleo Dermout, Stefan Flipse, Nicolien Keereweert, Babet van den Kommer, Marlies Korevaar, Nadine Laatsch, Suus Pesch, Chris Sillen en Lotte Veltcamp Helbach.

Rechtspraak Europa komt tot stand door een samenwerkingsverband tussen het Gerechtshof Amsterdam en het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (LBVr), en wordt gepubliceerd op de website van de rechtspraak en op MKO (alleen intern). Het archief is te raadplegen op rechtspraak.nl.

Rechtspraak Europa rechtstreeks ontvangen? Stuur een mail naar RechtspraakEuropa@rechtspraak.nl om te worden toegevoegd aan de verzendlijst.

Afmelden kan via deze [link](#).

Familieleven en familierecht.....	48
Financiële markt en diensten, EMU, Bankenunie	50
GBVB – Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	52
Gezondheid, geneesmiddelen, etikettering en levensmiddelen	54
Godsdienstvrijheid.....	57
Grondrechten (Handvest), EVRM, Raad van Europa	58
Huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen	59
IE - Intellectuele eigendom.....	59
Insolventie	61
Institutioneel	63
Justitiële internationale samenwerking in civiele zaken en IPR.....	64
Justitiële internationale samenwerking in strafzaken en EAB.....	68
Kinderontvoering	71
Landbouw en visserij.....	71
Luchtvaart.....	73
Mededinging	74
Milieu, natuur, duurzame energie.....	75
Oekraïne.....	79
Overlevering en uitlevering	80
Prejudiciële procedure HvJ	80
Privacy en persoonsgegevens	81
Procesrecht HvJ	87
Procesrecht en recht op eerlijk proces.....	88
Procesrecht en recht op eerlijk proces – civiel recht.....	89
Procesrecht en recht op eerlijk proces – strafrecht.....	90
Producteisen en productveiligheid	94
Recht op effectieve rechtsbescherming en toegang tot de rechter	94
Rechtsstaat en rechterlijke macht	96
Sport.....	97
Staatssteun	98
Strafrecht.....	99
Tabak	100
Toegang tot documenten en overheidsinformatie.....	100
Vennootschapsrecht.....	102
Verkiezingen en kiesrecht	102
Vervoer, reizen en rijbewijs	103
Verzekeringen	104
Voorwetenschap.....	104

Vrij verkeer	105
Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid	105
Vrijheid van vereniging en demonstratierecht	106
Witwassen en terrorismefinanciering	108
 DEEL II – ALGEMEEN	 109
Algemeen	109
Cursus en opleiding.....	109
Nieuwsbrieven	111
NL zaken bij het HvJEU	112
NL zaken bij het EHRM	114
Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM.....	114

Leeswijzer

De redactie heeft ervoor gekozen om de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) en het Gerecht per rubriek gezamenlijk aan te bieden. De toenemende vervlechting van het EU recht en het EVRM sinds het Verdrag van Lissabon (2009) is met name zichtbaar op het terrein van de grondrechtenbescherming. Deze ontwikkeling naar een Europees *ius commune* maakt dat beide kenbronnen in een juridische casus gelijktijdig relevant kunnen zijn. De redactie wil aldus recht doen aan die Europese realiteit.

Om sneller te scrollen: klik op tweede icoon van boven “bladwijzers”, de index blijft dan in de linkerkolom staan.

De nieuwsbrief is ingedeeld in alfabetisch gerangschikte onderwerpen.

Om de lengte van de nieuwsbrief in te perken worden voortaan van de prejudiciële verwijzingen geen samenvattingen meer opgenomen. De signaleringen van nieuwe prejudiciële verwijzingen bevatten een link naar de verwijzingsuitspraak op de website van Curia en een link naar de samenvatting op ECER (indien beschikbaar). Bij de Nederlandstalige verwijzingsuitspraken (afkomstig van Nederlandse en Belgische rechters) wordt daarnaast ook een samenvatting opgenomen.

Het is overigens eenvoudig een prejudiciële verwijzing terug te vinden op Curia met zaaknummer of, indien dat zaaknummer niet bekend is, door bijvoorbeeld te zoeken op onderwerp of herkomst van de prejudiciële vraag. De snelste manier is door te klikken op de drie puntjes bij het vak “documenten” en aldaar te klikken op “verzoeken om een prejudiciële beslissing”.

Volledigheid en selectiecriteria

Voor wat betreft de Europese uitspraken streeft de redactie ernaar een volledig overzicht te geven van de voor Nederland relevante uitspraken.

Alle prejudiciële verwijzingen uit alle lidstaten worden opgenomen in de nieuwsbrief.

De Nederlandse uitspraken die in de nieuwsbrief staan, worden opgenomen omdat er een blog over is of omdat iemand de redactie heeft gewezen op een bepaalde uitspraak. Het overzicht van de Nederlandse jurisprudentie is dus niet volledig. Signalering van een relevante Nederlandse uitspraak wordt zeer op prijs gesteld.

De redactie houdt ontwikkelingen bij via Twitter, Legal Intelligence etc. Uiteraard is dit overzicht niet volledig. Datzelfde geldt voor opleidingen, literatuur en noten bij arresten. Ook hiervoor geldt dat signalering door lezers op prijs wordt gesteld.

Deel I – Rechtspraak

Aanbesteding en overheidsopdrachten

HvJ – ARREST – C-820/24 (Strominator Elektro) – 4 juni 2026 – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:452 – conclusie – arrest

Richtlijn 2014/24/EU – Overheidsopdrachten – Wijziging van opdrachten – Looptijd van de opdracht

BIG heeft een aanbesteding uitgeschreven voor elektrotechnische werken in hoofdzakelijk gebouw II van de campus in Salzburg – die bestaat uit gebouw I en II – waarbij Fiegl & Spielberger de opdracht kreeg met een uitvoeringstermijn tot en met 31 augustus 2023. Na een brand in gebouw I werd een deel van de werkzaamheden geannuleerd. BIG bracht de omvang van de opdracht terug tot een derde. Na de tijdige voltooiing van de niet-geannuleerde werkzaamheden in gebouw II BIG en Fiegl overeengekomen dat Fiegl zou afzien van een vordering tot schadevergoeding en in plaats daarvan in gebouw I een deel van de niet-uitgevoerde, geannuleerde werkzaamheden uit te voeren. Fiegl heeft een offerte uitgebracht voor deze werkzaamheden in gebouw I. Fiegl & Spielberger heeft de eindfactuur voor de door haar volgens de oorspronkelijke uitgevoerde, niet geannuleerde, werken in gebouw II t uitgereikt.

Naar aanleiding van de hiervoor genoemde offerte heeft BIG de opdracht voor de werken „herstel van de verlichting” en „verlichting” in gebouw I aan Fiegl & Spielberger gegund. Strominator Elektro stelt dat de gunning van de elektrotechnische installatiewerkzaamheden in gebouw I zonder aanbestedingsprocedure onrechtmatig is.

Drie lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 72 van richtlijn 2014/24/EU moet aldus worden uitgelegd dat de „looptijd” van een overheidsopdracht in de zin van deze bepaling niet voortduurt wanneer de aannemer de op grond van de betrokken opdracht te leveren prestaties volledig heeft verricht, de aanbestedende dienst deze prestaties definitief heeft aanvaard en de aannemer de eindfactuur heeft uitgereikt, ook niet wanneer de aanbestedende dienst de daarop vermelde prijs nog niet heeft betaald.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-301/26 (Be Smart), verwijzing uit **Italië** over de vraag of, in het licht van artikelen **49 en 56 VWEU** en artikel 12 van **richtlijn 2014/24**, een overheidsopdracht zonder aanbestedingsprocedure rechtsgeldig als **inhouse-opdracht** kan worden gegund aan het groot publiek consortium Cineca, gelet op o.a. het vereiste van **gezamenlijk toezicht** en het **80%-criterium**.
- C-450/26 (UNAA), verwijzing uit **Italië** over **aanbestedingsrecht, uitzondering voor juridische diensten**, en **nationale regeling die afwijkt van die uitzondering**

Arbeid, sociale zekerheid en vrij verkeer werknemers

HvJ – ARREST – C-312/24 (Darashev) – 4 juni 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:449 – conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2016/680 – Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Richtlijn 2000/78/EG – Verwerking van persoonsgegevens in strafzaken – Politieagent betrokken als verdachte – Bewaring gegevens in personeelsdossier – Rechtmatigheid verwerking – Noodzakelijk om te voldoen aan wettelijke verplichting – Doelstelling van algemeen belang – Recht op wissen van gegevens (recht op vergetelheid) – Gelijke behandeling in arbeid en beroep

Samenvatting onder: Privacy en persoonsgegevens

HvJ – ARREST – C-907/24 (Orefice Generators) – 4 juni 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:460 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 98/59/EG – Collectief ontslag – Begrip ,ontslag' – Beëindiging arbeidsovereenkomst omdat werknemer weigert gevolg te geven aan besluit tot overplaatsing van werkplek – Procedure tot voorlichting en raadpleging van de vertegenwoordigers van de werknemers

Op 6 september 2021 heeft Egenergy, een onderneming met meer dan 15 werknemers, beslist om haar activiteiten op de productielocatie in Campanië (Italië) stop te zetten en over te plaatsen naar een locatie in Sardinië (Italië), op meer dan 600 kilometer van de eerste locatie. Het overplaatsingsbesluit is meegedeeld aan de vakbonden.

Op 13 september 2021 is het besluit tot overplaatsing meegedeeld aan de verweerders met de melding dat ze vanaf 4 oktober 2021 zouden worden overgeplaatst.

In november 2021 heeft Egenergy, na te hebben vastgesteld dat verweerders niet aan de slag waren gegaan in Sardinië, een tuchtprocedure tegen hen ingeleid op grond dat ze meer dan 30 dagen ongeoorloofd afwezig waren. Op 3 december 2021 zijn alle verweerders ontslagen. Zij zijn een kort geding begonnen om de onrechtmatigheid van het besluit tot overplaatsing te doen vaststellen.

Volgens verweerders had het besluit tot overplaatsing voorafgegaan moeten worden door een raadplegingsprocedure van de vakbond, aangezien het besluit tot overplaatsing gelijkgesteld zou moeten worden met een ontslagbesluit en gezien het aantal ontslagen werknemers. Verweerders worden in het gelijk gesteld door de rechter. Gelet op de rechtspraak van de Corte suprema di cassazione (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Italië) mag de rechter bij een technische, organisatorische en productiereden – in dit geval de overplaatsing van de werkplek van verweerders nagaan of er een oorzakelijk verband bestaat tussen het overplaatsingsbesluit enerzijds en de ter ondersteuning van een dergelijk besluit aangevoerde redenen anderzijds. Hij mag niet nagaan of een overplaatsing opportuun is en, in het bijzonder, of deze passend of onvermijdelijk is.

De verwijzende rechter wil weten of de overplaatsingen vallen onder het begrip „indirect ontslag” en, ten tweede, of de overplaatsingen in aanmerking moeten worden genomen voor de berekening van het aantal ontslagen van artikel 1, lid 1, eerste alinea, onder a), van richtlijn 98/59.

Hof: Artikel 1, lid 1, van richtlijn 98/59/EG moet aldus worden uitgelegd dat de door de werkgever verrichte opzegging van een arbeidsovereenkomst om een of meer redenen die geen betrekking hebben op de persoon van de werknemer, nadat die werknemer geweigerd heeft om gevolg te geven aan het eenzijdige besluit van die werkgever om zijn werkplek te verplaatsen naar een locatie die ver van de oorspronkelijke locatie verwijderd is, onder het begrip „ontslag” in de zin van de eerste alinea, onder a), van die bepaling valt.

Artikel 1, lid 1, eerste alinea, onder a), van richtlijn 98/59 verzet zich ertegen dat de door de werkgever verrichte opzegging van een arbeidsovereenkomst om een of meer redenen die geen betrekking hebben op de persoon van de werknemer, nadat die werknemer geweigerd heeft om gevolg te geven aan het eenzijdige besluit van die werkgever om zijn werkplek te verplaatsen naar een locatie die ver van de oorspronkelijke locatie verwijderd is, niet in aanmerking wordt genomen voor de berekening van het aantal ontslagen in het licht van de in deze richtlijn vastgestelde drempels.

HvJ – ARREST – C-216/25 (GSP Offshore) – 11 juni 2026 – Roemenië – ECLI:EU:C:2026:483 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2001/23/EG – Overgang van ondernemingen – Behoud van rechten van werknemers – Overgang op de verkrijger van de verplichtingen die voortvloeien uit de op het tijdstip van de overgang bestaande arbeidsovereenkomst – Mogelijkheid voor lidstaten om te bepalen dat vervreemder en verkrijger hoofdelijk aansprakelijk zijn – Overgang van verplichting tot uitbetaling van loonaanspraken die niet door de vervreemder zijn uitbetaald – Nationale bepaling die de overgang van een verplichting afhankelijk stelt van de instemming van de schuldeiser

GSP Offshore heeft aan al haar werknemers, waaronder ZN, meegedeeld dat OMV Petrom haar personeel zou overnemen omdat de onderneming was overgegaan.

OMV Petrom heeft aan ZN meegedeeld dat GSP Offshore verantwoordelijk bleef voor loonaanspraken voor werk dat ZN vóór de overgangsdatum voor GSP Offshore had verricht. ZN heeft bij de rechter gevorderd dat GSP Offshore wordt veroordeeld tot uitbetaling van die loonaanspraken.

De rechter heeft de vordering afgewezen op de grond dat alle rechten en verplichtingen van de vervreemder door de overgang waren overgegaan op de verkrijger, OMV Petrom, zodat GSP Offshore als vervreemder was ontslagen van de verplichting om de gevorderde loonaanspraken uit te betalen. ZN heeft hoger beroep ingesteld bij de verwijzende rechter. ZN betwist dat de verplichtingen betreffende deze loonaanspraken van GSP Offshore op OMV Petrom zijn overgegaan.

De Roemeense wetgever heeft geen uitvoering gegeven aan de in artikel 3, lid 1, tweede alinea, van deze richtlijn neergelegde mogelijkheid voor de lidstaten om te bepalen dat de vervreemder en de verkrijger na het tijdstip van de overgang van de onderneming hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die vóór het tijdstip van de overgang voortvloeien uit een op het tijdstip van de overgang bestaande arbeidsovereenkomst. De verwijzende rechter vraagt zich onder meer af of hij kan aannemen dat artikel 1605 van het Roemeens burgerlijk wetboek, die de overdracht van een schuld afhankelijk stelt van de instemming van de schuldeiser, de omzetting in nationaal recht vormt van de in artikel 3, lid 1, tweede alinea, van richtlijn 2001/23 opgenomen mogelijkheid.

Hof: Artikel 3, lid 1 van richtlijn 2001/23/EG verzet zich tegen de toepassing, in het kader van een overgang van een onderneming in de zin van die richtlijn, en wat betreft de uitbetaling van de door de vervreemder niet-uitbetaalde loonaanspraken, van een nationale bepaling die de overdracht van een verbintenis tussen twee schuldenaren afhankelijk stelt van de instemming van de schuldeiser, zodat de overgang van de vervreemder op de verkrijger van de verplichtingen met betrekking tot de uitbetaling van deze loonaanspraken afhankelijk zou zijn van de instemming van de betrokken werknemer, en dit ongeacht of deze nationale bepaling een algemeen dan wel bijzonder karakter heeft.

Artikel 8 van richtlijn 2001/23 verzet zich tegen de toepassing, in het kader van een overgang van een onderneming in de zin van die richtlijn, en wat betreft de uitbetaling van door de vervreemder niet-uitbetaalde loonaanspraken, van een nationale bepaling die de overdracht van een verbintenis tussen twee schuldenaren afhankelijk stelt van de instemming van de schuldeiser, zodat de verplichtingen betreffende de uitbetaling van deze loonaanspraken slechts van de vervreemder op de verkrijger overgaan indien de betrokken werknemer daarmee instemt.

HvJ – ARREST – C-522/24 (Ministero della Difesa) – 18 juni 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:498 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2000/78/EG – Vaccinatieverplichting voor militair personeel vanwege de COVID-19-pandemie – Begrip ‘overtuiging’ – Schorsing zonder behoud van loon na weigering vaccinatie

In Italië was een COVID-19 vaccinatie verplicht gesteld voor militair personeel. Verzoeker heeft dit geweigerd en is vervolgens geschorst zonder behoud van loon gedurende een periode van ongeveer twee maanden, waarna de vaccinatieverplichting werd opgeheven en hij zijn werk heeft hervat.

Volgens verzoeker was zijn schorsing discriminerend, aangezien deze uitsluitend was gebaseerd op zijn persoonlijke opvatting die zich verzet tegen het COVID-19-vaccin, hetgeen volgens hem in strijd is met de bepalingen van richtlijn 2000/78/EG.

Hof: Artikel 2, lid 2, onder a), van richtlijn 2000/78/EG verzet zich niet tegen een nationale regeling die aan militair personeel een verplichte vaccinatie oplegt als voorwaarde voor de uitoefening van hun beroepsactiviteit, terwijl civiele personeelsleden die hun taken in dezelfde omgeving en in een vergelijkbare medische context verrichten niet aan een dergelijke verplichting zijn onderworpen, aangezien een dergelijk verschil in behandeling niet onder artikel 2, lid 2, onder a), valt.

Artikel 2, lid 2, onder b), van richtlijn 2000/78 verzet zich niet, wegens indirecte discriminatie op grond van overtuiging, tegen een nationale regeling die een verplichte vaccinatie oplegt als voorwaarde voor de uitoefening van de beroepsactiviteit van een militair personeelslid dat, anders dan met name andere militaire personeelsleden die hun taken in dezelfde omgeving verrichten, zich tegen een dergelijke vaccinatie verzet, wanneer de redenen voor zijn verzet neerkomen op meningen op het gebied van de volksgezondheid die niet onder het begrip „overtuiging” in de zin van deze richtlijn vallen, zodat een dergelijk verschil in behandeling niet onder artikel 2, lid 2, onder b), valt.

- e** Compulsory vaccination against SARS-CoV-2, limited to military personnel, does not constitute discrimination under EU law (persbericht Curia)

HvJ – CONCLUSIE – C-136/25 (Pemak) – 11 juni 2026 – A-G Rantos – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:477 – conclusie

Richtlijn 2008/104/EG – Richtlijn 2001/23/EG – Uitzendarbeid – “Tijdelijke” terbeschikkingstelling – Begrip ‘inlenende onderneming’ – Overgang van onderneming – Berekening van de maximumduur van terbeschikkingstelling van een uitzendkracht

Een uitzendkracht was ter beschikking gesteld van een inlenende onderneming die het voorwerp was van een overgang van onderneming in de zin van richtlijn 2001/23/EG. De betrokken lidstaat had de maximumduur van de terbeschikkingstelling van een uitzendkracht vastgesteld op 18 maanden. In deze context rijst de vraag welke gevolgen een overgang van een onderneming heeft voor de berekening van de duur van de opdracht van een dergelijke uitzendkracht. Moeten de vervreemder en de verkrijger bij die berekening worden beschouwd als één „inlenende onderneming”?

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 3, lid 1, onder d), van richtlijn 2008/104/EG moet aldus worden uitgelegd dat, wanneer een uitzendkracht ter beschikking wordt gesteld van een inlenende onderneming om daar onder toezicht en leiding van deze onderneming tijdelijk te werken, en er met betrekking tot die onderneming tijdens de duur van die opdracht sprake is van een overgang van onderneming in de zin van richtlijn 2001/23/EG, de vervreemder en de verkrijger als één „inlenende onderneming” moeten worden beschouwd voor de berekening van de in de toepasselijke nationale wetgeving vastgestelde maximumduur van de terbeschikkingstelling van die uitzendkracht.

HvJ – CONCLUSIE – C-172/25 (Personal Sea Management) – 25 juni 2026 – A-G De La Tour – Roemenië – ECLI:EU:C:2026:517 – conclusie

Richtlijn 2008/104/EG – Uitzendarbeid – Beginsel van gelijke behandeling – Essentiële arbeidsvoorwaarden – Ontslagbesluit – Verschil in behandeling tussen werknemer die rechtstreeks door de inlenende onderneming in dienst is genomen en de werknemer die door een uitzendbureau ter beschikking is gesteld

CP was als uitzendkracht in dienst bij een uitzendbureau en is ontslagen omdat de opdracht die CP uitvoerde bij een inlenende onderneming voortijdig werd beëindigd. De verwijzende rechter verzoekt het Hof om verduidelijking van de draagwijdte van het beginsel van gelijke behandeling van enerzijds uitzendkrachten en anderzijds werknemers die rechtstreeks door een inlenende onderneming in dienst zijn genomen. Hij vraagt zich met name af of dit beginsel van toepassing is op de ontslagvoorwaarden.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 5, lid 1, eerste alinea, van richtlijn 2008/104/EG, gelezen in samenhang met artikel 2 en artikel 3, lid 1, onder f), van deze richtlijn, moet aldus worden uitgelegd dat de ontslagvoorwaarden niet binnen de draagwijdte vallen van het beginsel van gelijke behandeling van enerzijds uitzendkrachten en anderzijds werknemers die rechtstreeks door een inlenende onderneming in dienst zijn genomen. Deze bepalingen verzetten zich dus niet tegen een regeling van een lidstaat op grond waarvan een uitzendbureau zijn arbeidsovereenkomst met een uitzendkracht kan beëindigen op grond dat de inlenende onderneming waarbij die werknemer was aangesteld, diens opdracht voortijdig heeft beëindigd, ook al heeft die onderneming niet voldaan aan de wettelijke ontslagvoorwaarden die van toepassing zouden zijn geweest bij beëindiging van de overeenkomst van een rechtstreeks door haar in dienst genomen werknemer.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-423/26 (Autoritatea Electorală Permanentă), verwijzing uit **Roemenië** over **vergoeding aan werknemer** voor **hulpmiddelen** bij het werken met een **beeldscherm**, **maximumbedrag** en **voorwaarde van verwijzing bedrijfsarts**
- C-379/26 Rogelio, verwijzing uit **Spanje** over een nationale regeling op grond waarvan een **moederschapsuitkering** alleen wordt toegekend aan de moeder en niet aan de vader wanneer de **baby komt te overlijden voor de bevalling** en de vraag of dit verenigbaar is met het beginsel van **gelijke behandeling** en het verbod van **discriminatie** op grond van geslacht

EHRM factsheets en case-law guide

- Trade union rights
- Legal professional privilege
- Slavery, servitude and forced labour
- Surveillance at workplace
- Work-related rights
- Guide on Article 4 of the European Convention on Human Rights
- Freedom of religion in the workplace case law factsheet (FRA)

WIKI

- [Wiki Coördinatieverordeningen 1408 71 en 883 2004 en de bijbehorende toepassingsverordeningen](#)

Arbitrage

EHRM – ARREST – [Jiitee Työt Oy t. Finland](#) – 9 juni 2026 – [2895/25](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0609JUD000289525](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 6 EVRM – Arbitrage via versnelde procedure – Instemming partijen – Geen motivering – Geen schending

Onderneming Jiitee Työt heeft met onderneming M. een reeks overeenkomsten gesloten, waarin een arbitrageclausule was opgenomen. In een concreet geschil kwamen Jiitee Työt en M. vervolgens overeen dat de arbitrage via een versnelde procedure zou verlopen, waarbij geen motivering zou worden gegeven. Jiitee Työt stelde vervolgens alsnog bij de civiele rechter en bij het EHRM dat het ontbreken van een motivering in strijd was met artikel 6 EVRM. Het Hof oordeelt dat de onderneming vrijwillig afstand heeft gedaan van dit recht, en dat dit recht niet de kern van art. 6 EVRM betreft. Het hof oordeelt dan ook dat er geen schending is.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-264/26 \(RWE Renewables\)](#), verwijzing uit **Spanje** over verlaging subsidies voor **hernieuwbare energie, afdwingbaarheid arbitraal vonnis uit de VS tegen Spanje**, Spaans verbod tot tenuitvoerlegging en **staatssteun**

EHRM factsheets

- [ECHR-KS – Article 6 Arbitration](#)

Asiel, migratie en Unieburgerschap

EHRM – ARREST – [Dotani t. Griekenland](#) – 23 juni 2026 – [31077/23](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD003107723](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 8 EVRM – Artikel 13 EVRM – Afwijzing verzoek tot gezinshereniging – Onmogelijkheid om vereiste documenten te overleggen – Schending

Het verzoek tot gezinshereniging van klager, een Afghaanse burger met vluchtelingenstatus, is afgewezen omdat hij niet de door Griekse wetgeving vereiste documenten heeft kunnen overleggen. Het gaat o.a. om reisdocumenten van de gezinsleden en een certificaat waaruit de familieband met de betrokken personen blijkt. Het was voor hem onmogelijk om die documenten op te vragen. Klager klaagt dat de Griekse autoriteiten niet naar alternatieven hebben gekeken.

Het Hof wijst op de langdurige terughoudendheid van de bevoegde autoriteit om op het verzoek te beslissen en de lange periode van scheiding van de betrokkene van zijn gezin en in het bijzonder zijn minderjarige kinderen als gevolg daarvan. Bovendien is het Hof er voor wat betreft de verplichting om documenten te overleggen, ervan overtuigd dat het niet kunnen overleggen het gevolg is van uitzonderlijke omstandigheden en onoverkomelijke obstakels, zoals onder andere de machtsovername door de Taliban.

Het EHRM concludeert dan ook dat de Griekse autoriteiten geen rechtvaardig evenwicht hebben gevonden tussen het belang van klager om herenigd te worden met zijn gezinsleden en de belangen van de staat. Schending van artikel 8 EVRM.

Het EHRM oordeelt daarnaast dat klager geen rechtsmiddelen had (artikel 13 EVRM) om te klagen over schending van artikelen 8 en 13 EVRM. Gevolg daarvan is dat er een schending van artikel 13 van het Verdrag heeft plaatsgevonden.

⇒ Zie ook: Suji t. Griekenland en T.N. t. Griekenland

HvJ – ARREST – C-147/24 (Safi) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – Nederland – Rb. Den Haag, zittingsplaats Roermond – ECLI:EU:C:2026:442 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2008/115/EG – Artikel 20 VWEU – Artikel 7 Handvest EU – Minderjarige Unieburger die afhankelijk is van een ouder die derdelander is – Afgeleid verblijfsrecht ouder – Ouder met een verblijfsrecht in een andere lidstaat dan de lidstaat van nationaliteit en verblijf van de minderjarige – Terugkeer van illegaal verblijvende derdelanders – Belang van het kind

De onderhavige zaak betreft een minderjarige met de Nederlandse nationaliteit, die nooit gebruik heeft gemaakt van zijn Unierecht van vrij verkeer om zijn lidstaat te verlaten.

De bevoegde Nederlandse autoriteiten hebben geweigerd om aan zijn moeder, die onderdaan is van een derde land een afgeleid verblijfsrecht toe te kennen op grond van artikel 20 VWEU, op basis van het recht van de derdelander-ouder om in Spanje te verblijven. De autoriteiten zijn van mening dat artikel 20 VWEU niet van toepassing is omdat de weigering om een verblijfsrecht toe te kennen er niet toe zou leiden dat de Unieburger in kwestie (het kind van de derdelander) gedwongen zou worden het grondgebied van de Unie in zijn geheel te verlaten, maar slechts het grondgebied van Nederland. Kan in dergelijke omstandigheden een afgeleid verblijfsrecht worden ontleend aan artikel 20 VWEU? Om die vraag te beantwoorden, zal het Hof de rechtspraak van de zaak Ruiz Zambrano opnieuw moeten bestuderen.

Nederland en Denemarken hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof (Grote Kamer): Artikel 20 VWEU, gelezen in het licht van artikel 7 en artikel 24, leden 2 en 3, Handvest EU verzet zich ertegen dat de bevoegde autoriteit van de gastlidstaat een besluit vaststelt waarbij wordt geweigerd aan een derdelander die ouder is van een minderjarig kind dat burger van de Unie is en dat nooit heeft verbleven in een andere lidstaat dan die waarvan het onderdaan is, een afgeleid verblijfsrecht op zijn grondgebied te verlenen op grond dat deze derdelander een verblijfsrecht heeft in een andere lidstaat, wanneer die autoriteit niet vooraf is nagegaan of het familie- en gezinsleven dat dit kind leidt met zijn twee ouders, van wie het afhankelijk is, in die andere lidstaat kan worden voortgezet en of de verplaatsing van het kind naar die lidstaat tegen zijn belangen indruist;

Het vereist dat aan die derdelander een afgeleid verblijfsrecht wordt verleend op het grondgebied van de lidstaat waarvan het kind onderdaan is en waar het met zijn twee ouders woont, wanneer het familie- en gezinsleven dat dit kind leidt met zijn twee ouders, van wie het afhankelijk is, niet in die andere lidstaat kan worden voortgezet en/of de verplaatsing van het kind naar die lidstaat tegen zijn belangen indruist.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

- De moeder van een minderjarige Unieburger kan een afgeleid verblijfsrecht verkrijgen in de lidstaat waar zij woont met haar zoon die de nationaliteit van die lidstaat heeft, zelfs indien zij reeds over een verblijfsrecht in een andere lidstaat beschikt ([persbericht Curia](#))
- [EHRC updates](#)

HvJ – ARREST – C-198/25 (Quotal) – 4 juni 2026 – Nederland – Rb. Den Haag, zittingsplaats Zwolle – ECLI:EU:C:2026:447 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2013/32/EU – Geloofwaardigheid asielrelaas – Vrees voor vervolging – Bevoegdheid rechter om eigen oordeel te geven over geloofwaardigheid relaas – Verschil rechtspraak ABRvS en rechtspraak HvJEU

Eiser is een asielzoeker uit Pakistan. De Minister heeft zijn asielrelaas grotendeels geloofwaardig geacht, maar meent dat geen sprake is van toegedichte afvalligheid en is bovendien van mening dat eiser bij terugkeer niet heeft te vrezen voor vervolging of dat hij een reëel risico loopt op ernstige schade. Daarbij heeft de minister de verklaringen van eiser over zijn uitreis uit Pakistan en zijn vlucht in essentie niet geloofwaardig geacht.

De rechtbank acht de motivering van de minister niet afdoende en meent dat de verklaringen van eiser geloofwaardig zijn en dat daaruit de noodzaak tot het verlenen van internationale bescherming blijkt. Uit rechtspraak van de Afdeling volgt evenwel dat de rechtbank een dergelijk inhoudelijk oordeel over het asielrelaas en de zwaarwegendheid ervan niet zou mogen geven. De rechtbank meent echter dat uit de rechtspraak van het HJEU voortvloeit dat de rechtbank die bevoegdheid wel degelijk heeft. De rechtbank gaat over tot het stellen van vier prejudiciële vragen:

Samengevat is de vraag of een rechter in eerste aanleg de bevoegdheid heeft om een bindende uitspraak te doen over de geloofwaardigheid van het ter staving van dat verzoek overgelegde relaas, over de aannemelijkheid van de vrees voor vervolging van de verzoeker, over het reële risico voor hem op ernstige schade bij terugkeer naar zijn land van herkomst, alsmede over de gegrondheid van dat verzoek, rekening houdend met elementen die in de beroepsprocedure naar voren zijn gebracht. Verder is de vraag of de lidstaten deze bevoegdheid mogen beperken, zodat alleen de beslissingsautoriteit in de zin van artikel 2, onder f), van deze richtlijn bevoegd is om (de geloofwaardigheid van) verzoeken om internationale bescherming te beoordelen en een beslissing te nemen over de gegrondheid ervan.

Hof: Artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32/EU, gelezen in het licht van artikel 47 Handvest EU moet aldus worden uitgelegd dat ten eerste die bepaling een rechter in eerste aanleg bij wie beroep is ingesteld tegen een beslissing tot afwijzing van een verzoek om internationale bescherming de bevoegdheid verleent om een bindende uitspraak te doen over de geloofwaardigheid van het ter staving van dat verzoek overgelegde relaas, over de aannemelijkheid van de vrees voor vervolging van de verzoeker of het reële risico voor hem op ernstige schade bij terugkeer naar zijn land van herkomst, alsmede over de gegrondheid van dat verzoek, rekening houdend met alle elementen die in de beroepsprocedure naar voren zijn gebracht, en ten tweede de lidstaten deze bevoegdheid niet mogen beperken.

- EU-Hof oordeelt over de omvang van de rechterlijke toets in asielzaken en over het begrip 'gegronde vrees voor vervolging' ([ECER](#))

HvJ – ARREST – C-440/25 PPA (Ebilum) – 4 juni 2026 – Nederland – Rb. Den Haag, zittingsplaats Zwolle – ECLI:EU:C:2026:448 – conclusie – arrest

Richtlijn 2013/32/EU (Procedurerichtlijn) – Richtlijn 2011/95/EU (Kwalificatierichtlijn) – Internationale bescherming – Bevoegdheid rechter om eigen oordeel te geven over geloofwaardigheid relaas – Verschil rechtspraak ABRvS en rechtspraak HvJEU – Begrip ‘gegronde vrees voor vervolging’

Een Koerdisch-Irakese familie – ouders en drie dochters – hebben asiel aangevraagd in Nederland. Zij hebben daarvoor verschillende redenen opgegeven, waaronder problemen met een buurman, angst voor bloedwraak, risico op gedwongen uithuwelijking en vrouwenbesnijdenis, en het feit dat de dochters sterk hechten aan gelijkheid tussen vrouwen en mannen.

De asielprocedure loopt al sinds 2017. In september 2023 heeft de minister hun asielaanvragen afgewezen als *kennelijk ongegrond*, omdat hij hun verklaringen niet geloofwaardig vond. De familie is hiertegen in beroep gegaan. Na het arrest C-646/21 (K en L) heeft de rechter het onderzoek heropend.

De rechtbank meent over voldoende informatie te beschikken om zowel een oordeel te geven over de geloofwaardigheid als de zwaarwegendheid van het asielaanvraag. Omdat de rechtspraak van de Afdeling een dergelijk oordeel niet toelaat en de rechtbank twijfelt of die rechtspraak wel in overeenstemming is met het EU-recht, gaat de rechtbank over tot het stellen van prejudiciële vragen. De eerste vier vragen zijn gelijk aan de vragen die gesteld zijn in C-440/25 PPA (Ebilum). De verwijzende rechter heeft daar een vijfde vraag aan toegevoegd:

5) Dient onder ‘gegronde vrees’ als bedoeld in artikel 2 sub d van richtlijn 2011/95/EU te worden verstaan de situatie dat sprake is van een redelijke mate van waarschijnlijkheid dat bij terugkeer de asielzoeker zal worden vervolgd? Dient die redelijke mate van waarschijnlijkheid te worden ingevuld aan de hand van het criterium van een ‘nuchter en redelijk persoon’, waarbij doorslaggevend is of vanuit het perspectief van een nuchter en redelijk persoon in de positie van de asielzoeker, een terugkeer naar het thuisland onredelijk lijkt na afweging van alle bekende omstandigheden? Zo niet, welk criterium dient dan te worden gehanteerd?

Nederland, Duitsland en Tsjechië hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 46, lid 3, van richtlijn 2013/32/EU, gelezen in het licht van artikel 47 Handvest EU moet aldus worden uitgelegd dat ten eerste die bepaling een rechter in eerste aanleg bij wie beroep is ingesteld tegen een beslissing tot afwijzing van een verzoek om internationale bescherming de bevoegdheid verleent om over de geloofwaardigheid van het ter staving van dat verzoek overgelegde relaas, over de aannemelijkheid van de vrees voor vervolging van de verzoeker of het reële risico voor hem op ernstige schade bij terugkeer naar zijn land van herkomst, alsmede over de gegrondheid van dat verzoek, rekening houdend met alle elementen die in de beroepsprocedure naar voren zijn gebracht, een bindende uitspraak te doen en ten tweede de lidstaten deze bevoegdheid niet mogen beperken.

Artikel 2, onder d), van richtlijn 2011/95/EU moet aldus worden uitgelegd dat de uitdrukking „gegronde vrees voor vervolging” betrekking heeft op de situatie waarin er een redelijke mate van waarschijnlijkheid bestaat dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt bij terugkeer naar zijn land van herkomst zal worden vervolgd en dat de bevoegde nationale autoriteiten, om vast te stellen of er sprake is van zulke vrees, een individuele, concrete en objectieve beoordeling moeten verrichten van de persoonlijke situatie van deze verzoeker, de feiten en omstandigheden betreffende zijn verzoek en de situatie in zijn land van herkomst.

 [EHRC updates](#)

 Belangrijke uitspraak Hof van Justitie: Asielrechter moet geloofwaardigheid en risico op refoulement zelf beoordelen ([Verblijfblog](#))

HvJ – ARREST – C-560/24 (Besthame) – 4 juni 2026 – Ierland – ECLI:EU:C:2026:446 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2004/38/EG – Unieburgerschap – Recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van lidstaten – Familieleden Unieburger – Afgeleid verblijfsrecht – Latere naturalisatie van familielid – Fraude of misbruik van recht en/of schijnhuwelijk

R.S. is als derdelander in 2002 Ierland binnengekomen met een verblijfsvergunning voor studenten. In 2010 – zestien dagen vóór het verstrijken van deze verblijfsvergunning – is R.S. in het huwelijk getreden met een Unieburger die gebruik had gemaakt van haar recht om Ierland in te reizen en daar te verblijven. Als familielid van een Unieburger heeft hij een verblijfskaart voor vijf jaar gekregen. In 2015 heeft R.S. het Ierse staatsburgerschap verkregen. In 2018 zijn R.S. en zijn echtgenote gescheiden. In 2019 heeft een derdelander een aanvraag tot verblijf in Ierland ingediend op grond dat zij de moeder is van een kind met de Ierse nationaliteit, waarvan R.S. de biologische vader is. Deze aanvraag heeft geleid tot een onderzoek om te beoordelen of het in 2010 gesloten huwelijk een schijnhuwelijk was.

In 2022 heeft de Minister for Justice vastgesteld dat R.S. valse of misleidende documenten en informatie had verstrekt en een schijnhuwelijk had gesloten om een status of een recht te verkrijgen waarop hij anders op grond van richtlijn 2004/38 geen aanspraak had kunnen maken. De minister is van mening dat „alle rechten of elke status die krachtens [deze] richtlijn is toegekend ten gevolge van dit huwelijk [...] worden geacht *van meet af aan* te zijn ingetrokken”.

R.S. is het daar niet mee eens. De Minister for Justice heeft volgens R.S. *ultra vires* gehandeld. R.S. zou als Iers staatsburger niet langer onderworpen zijn aan de betrokken regelgeving.

Kunnen de bevoegde autoriteiten van een lidstaat op grond van richtlijn 2004/38/EG onderzoeken of een persoon die als familielid van een Unieburger in het verleden een afgeleid verblijfsrecht genoot, misbruik van recht of fraude heeft gepleegd, ook wanneer deze persoon inmiddels de nationaliteit van die lidstaat heeft verkregen en zijn verblijf in die lidstaat dus niet langer op die richtlijn is gebaseerd?

Hof: Artikel 35 van richtlijn 2004/38/EG moet aldus worden uitgelegd dat het de bevoegde autoriteiten van een lidstaat, indien een persoon voorheen krachtens richtlijn 2004/38 een afgeleid recht van vrij verkeer en verblijf genoot, toestaat te onderzoeken of, dan wel in voorkomend geval vast te stellen of te beslissen dat, deze persoon fraude heeft gepleegd of misbruik van recht heeft gemaakt, zelfs al heeft die persoon inmiddels de nationaliteit van die lidstaat verkregen en is zijn verblijf in de betrokken lidstaat op het tijdstip van het onderzoek niet langer op die richtlijn gebaseerd.

- 🇪🇺 Union citizenship: a Member State may investigate fraud involving a marriage of convenience and establish its existence even after the person concerned has acquired its nationality (persbericht Curia)
- 🇪🇺 EU-Hof: een lidstaat kan fraude in verband met een schijnhuwelijk onderzoeken en het bestaan daarvan vaststellen, zelfs nadat de betrokkene de nationaliteit van die lidstaat heeft verkregen (ECER)

HvJ – ARREST – C-621/24 (Landkreis Schweinfurt) – 4 juni 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:450 – conclusie – arrest

Richtlijn 2013/33/EU – Verordening (EU) nr. 604/2013 – Internationale bescherming – Fatsoenlijke levensstandaard – Gelijke behandeling – Beperking van materiële opvangvoorzieningen – Begrip ‘volgend verzoek’ – Uitsluiting van recht op kleding e.d. voor verzoekers ten aanzien van wie een overdrachtsbesluit is genomen – Toelaatbaarheid

Een Afghaanse staatsburger heeft in Duitsland verzocht om internationale bescherming. Op basis van het feit dat hij van het grondgebied zou worden verwijderd als gevolg van de tenuitvoerlegging van een op grond van verordening (EU) nr. 604/2013 genomen overdrachtsbesluit is hem het recht op een

tegemoetkoming ter dekking van de kosten voor kleding en huishoudelijke gebruiks- en consumptiegoederen ontzegd.

Mag de ontvangende lidstaat verzoekers ten aanzien van wie op grond van die verordening een overdrachtsbesluit is genomen, een minder gunstige behandeling geven dan verzoekers die daarentegen op het grondgebied van die lidstaat zullen blijven?

België en Duitsland hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 17, lid 2, van richtlijn 2013/33/EU verzet zich tegen een nationale regeling waarin is bepaald dat wanneer een verzoek om internationale bescherming niet ontvankelijk is verklaard omdat een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van dit verzoek in de zin van verordening (EU) nr. 604/2013, en het besluit tot overdracht aan die andere lidstaat uitvoerbaar is, de aan deze verzoeker toegekende materiële opvangvoorzieningen worden beperkt, zodat deze, behalve in bijzondere gevallen, niet langer de prestaties in natura ter dekking van de behoefte aan kleding of aan huishoudelijke gebruiks- en consumptiegoederen omvatten, noch de uitkering ter dekking van de persoonlijke noodzakelijke behoeften van de verzoeker.

Artikel 20, lid 1, onder c), van richtlijn 2013/33, gelezen in samenhang met artikel 2, onder q), van richtlijn 2013/32/EU moet aldus worden uitgelegd dat het begrip „volgend verzoek” in de zin van deze bepalingen geen betrekking heeft op de situatie waarin een lidstaat ten eerste een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk heeft verklaard omdat de verzoeker reeds een dergelijk verzoek heeft ingediend in een andere lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn verzoek in de zin van verordening nr. 604/2013, en ten tweede op grond daarvan overeenkomstig die verordening de verwijdering van deze verzoeker heeft gelast met het oog op zijn overdracht aan die andere lidstaat.

- EU-Hof: geen automatische uitsluiting van kleding en dagvergoedingen voor asielzoekers met een uitvoerbaar Dublin-overdrachtsbesluit ([ECER](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-182/26 PPU (Hardeker) – 4 juni 2026 – A-G De La Tour – Nederland – Rb. Den Haag, zittingsplaats Haarlem – ECLI:EU:C:2026:463 – conclusie

Richtlijn 2008/115/EG – Uitvoering terugkeerbesluit dat meer dan één land van bestemming aanwijst – Beginsel van non-refoulement – Inbewaringstelling met oog op verwijdering – Toetsing van naleving van voorwaarden voor rechtmatigheid van inbewaringstelling

Zodra vaststaat dat een derdelander illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft, moet in beginsel een terugkeerbesluit tegen hem worden uitgevaardigd. Volgens vaste rechtspraak van het Hof moet bij dit besluit niet alleen het verblijf van de betrokken derdelander illegaal worden verklaard en een terugkeerverplichting worden opgelegd of vastgesteld, maar moet ook worden vermeld naar welk land hij vrijwillig moet terugkeren of moet worden verwijderd, dat wil zeggen vastgesteld moet worden wat het land van bestemming is.

Voorts verplicht artikel 5 van richtlijn 2008/115 de lidstaten om in alle fasen van de terugkeerprocedure het beginsel van non-refoulement te eerbiedigen. Beide verplichtingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden in die zin dat bij de beoordeling of het beginsel van non-refoulement is geëerbiedigd, moet worden gekeken naar het land waarnaar wordt overwogen de betrokkene terug te sturen, dat wil zeggen naar het land van bestemming dat in het terugkeerbesluit is vermeld.

In dat kader rijst de vraag hoe moet worden beoordeeld of het beginsel van non-refoulement wordt geëerbiedigd wanneer het terugkeerbesluit meer dan één land van bestemming vermeldt. Meer bepaald rijst de vraag of kan worden afgezien van deze beoordeling totdat is vastgesteld naar welk derde land de betrokkene daadwerkelijk zal worden verwijderd.

A-G geeft het Hof in overweging: De artikelen 5 en 15 van richtlijn 2008/115/EG, gelezen in samenhang met artikel 6, artikel 19, lid 2, en artikel 47 Handvest EU, moeten aldus worden uitgelegd dat:

- *de rechterlijke autoriteit die de rechtmatigheid moet toetsen van de inbewaringstelling van een illegaal in een lidstaat verblijvende derdelander met het oog op zijn verwijdering ter uitvoering van een definitief geworden terugkeerbesluit waarin meer dan één land van bestemming wordt aangewezen, niet bevoegd is om ambtshalve te toetsen of in de fase van de vaststelling van het terugkeerbesluit is beoordeeld of het beginsel van non-refoulement zich verzet tegen de verwijdering van die derdelander en, bij gebreke van een dergelijke beoordeling, om daaruit de consequenties te trekken door te oordelen dat een specifiek vereiste waaraan een dergelijk besluit moet voldoen niet in acht is genomen, zodat het terugkeerbesluit niet als een rechtsgrondslag voor de vaststelling van een bewaringsmaatregel kan worden beschouwd;*
- *de bevoegde autoriteiten zowel in de fase waarin een bewaringsmaatregel wordt opgelegd met het oog op de uitvoering van het terugkeerbesluit waarin meer dan één land van bestemming wordt aangewezen, als in de fase van de toetsing van de rechtmatigheid van de inbewaringstelling dienen te beoordelen of het beginsel van non-refoulement in de weg staat aan de verwijdering van een illegaal in een lidstaat verblijvende derdelander naar elk van die landen, en dienen vast te stellen dat dit beginsel zich verzet tegen de bewaring van die persoon wanneer de verwijdering naar elk van die landen tot schending van dat beginsel zou leiden. Deze verplichting rust op deze autoriteiten, ongeacht of de aanwijzing van meer dan één land van bestemming in het terugkeerbesluit het gevolg is van het gebrek aan medewerking van die derdelander. In het kader van de nakoming van deze verplichting dienen die autoriteiten rekening te houden met alle betrouwbare informatie waarover zij beschikken met betrekking tot die derdelander en de situatie in het land van bestemming.*

- E EU-Hof oordeelt over de vraag hoe moet worden beoordeeld of het beginsel van non-refoulement wordt geëerbiedigd wanneer het terugkeerbesluit meer dan één land van bestemming vermeldt ([ECER](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-553/24 (Assemblée nationale/Parlement en Raad) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – A-G Capeta – ECLI:EU:C:2026:454 – persbericht – conclusie

Verordening (EU) 2024/1351 – Artikel 8, eerste alinea, van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid – Gemeenschappelijk asiel- en immigratiebeleid – Solidariteitsmechanisme – Beroep dat door een lidstaat wordt toegezonden namens zijn nationaal parlement – Bevoegdheid HvJEU – Ontvankelijkheid – Beginsel van bevoegdheidstoedeling – Evenredigheidsbeginsel – Procedurele en materiële subsidiariteit – Intensiteit van de rechterlijke toetsing

Een minderheid van leden van een van de kamers van het Franse parlement heeft een beroep ingesteld krachtens artikel 8 van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Zij verzoeken om nietigverklaring van verordening (EU) 2024/1351 betreffende asiel- en migratiebeheer. Dit is de eerste keer dat een nationaal parlement gebruik heeft gemaakt van artikel 8 van Protocol nr. 2 sinds de invoering ervan.

In een beroep waarmee de wettigheid van een wetgevingshandeling van de Unie krachtens deze bepaling wordt betwist, kan uitsluitend schending van het subsidiariteitsbeginsel worden aangevoerd als mogelijke grond voor nietigverklaring. De onderhavige zaak noopt het Hof er dan ook toe een onderscheid te maken tussen het subsidiariteitsbeginsel en andere beginselen van de Verdragen die betrekking hebben op de bevoegdheidsverdeling tussen de Unie en de lidstaten, namelijk de beginselen van bevoegdheidstoedeling en evenredigheid.

A-G geeft het Hof in overweging: het beroep gedeeltelijk niet-ontvankelijk en gedeeltelijk ongegrond te verklaren.

- E Advocaat-generaal Capeta: het beroep van de Franse Assemblée nationale tegen de Uniewetgeving inzake asiel en migratie wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel moet worden verworpen ([persbericht Curia](#))

HvJ – CONCLUSIE – C-706/25 (Comeri) – 11 juni 2026 – **Grote Kamer** – A-G Medina – ECLI:EU:C:2026:474 – conclusie (Engelse versie)

Richtlijn 2013/32/EU – Richtlijn 2013/33/EU – Artikel 3(2) VWEU – Internationale bescherming – Overplaatsing van derdelander naar instelling in derde land met het doel een terugkeerbesluit uit te voeren – Detentie in grondgebied van derde land – Verdeling bevoegdheden EU en lidstaten – Buitenlandse betrekkingen – Overeenkomst tussen lidstaat met derde land voor beheer van migratiestromen – Grondgebiedleasing – Effectieve gerechtelijke bescherming – Vertegenwoordiging door een advocaat – Communicatie- en toegangsrechten

Samenvatting onder: institutioneel

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-333/26 (Fisnoix), verwijzing uit **België** over de vraag of een **persoon die bij de UNRWA geregistreerd staat als echtgenoot die geen vluchteling is** onder de werkingssfeer van artikel 1 D van het **Verdrag van Genève** valt dan wel of zijn verzoek om internationale bescherming moet worden beoordeeld aan de hand van artikel 2, onder d), van **richtlijn 2011/95**.
- C-328/26 (Gafaris), verwijzing uit **Griekenland** over de vraag of, in het licht van artikel 46 **Procedurerichtlijn** en artikel 47 **Handvest**, het **recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel** zich verzet tegen de **niet-ontvankelijkverklaring** van een verzoek om internationale bescherming wegens **termijnoverschrijding** wanneer die overschrijding het gevolg is van **nalatigheid van een door de staat aangewezen advocaat**, terwijl de asielzoeker zelf de nodige zorgvuldigheid heeft betracht.
- C-372/26 (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of een verzoek om **internationale bescherming** alleen niet-ontvankelijk mag worden verklaard onder artikel 33, lid 2, onder a) van richtlijn 2013/32 wanneer de door de andere lidstaat verleende bescherming nog steeds voortduurt en of hier een uitzondering geldt voor een verzoeker die vrijwillig heeft afgezien van internationale bescherming in de andere lidstaat.
- C-449/26 (Freie Hansestadt Bremen), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of artikel 5 van de **Terugkeerrichtlijn** vereist dat de autoriteit die een terugkeerbesluit uitvaardigt en de rechter die dit besluit toetst, zelfstandig opnieuw moeten beoordelen of verwijdering in strijd is met het beginsel van **non-refoulement**, wanneer daarover al is geoordeeld in een asielprocedure.

RECHTSPRAAK NL – TUSSENUITSpraak – 17 juni 2026 – na HvJ C-147/24 (Safi) – ECLI:NL:RBDHA:2026:16288

Artikel 20 VWEU – Afgeleid verblijfsrecht

Tussenuitspraak na arrest Safi. Het verzoek van eiseres om de verlening van een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 VWEU is afgewezen omdat eiseres over een verblijfsrecht in Spanje beschikt en zij bij niet-verlening van dat recht de Unie niet hoeft te verlaten en haar Nederlandse zoon het genot van zijn burgerschapsrechten daardoor niet verliest.

Het HvJEU heeft in het arrest Safi een nadere verduidelijking van artikel 20 VWEU, gelezen in het licht van artikel 7 en artikel 24, leden 2 en 3, van het Handvest, gegeven. Uit deze verduidelijking volgt allereerst dat verweerder nader onderzoek moet doen om het verzoek van eiseres te kunnen beoordelen.

Verweerder zal eiseres nader horen en verweerder zal nagaan of eiseres nog steeds over een verblijfsrecht in Spanje beschikt. Eiseres zal actuele informatie overleggen van de school waar haar

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Nederlandse zoon speciaal onderwijs volgt en van de gemeente over de mogelijke trajecten voor eiseres en haar Nederlandse echtgenoot die zien op toeleiding tot de arbeidsmarkt.

- 📌 Ouders met verblijf in andere EU-lidstaat komen in aanmerking voor afgeleid (Chavez) verblijfsrecht ([verblijfsblog](#))
- 📌 EU-Hof: verblijfsrecht in een andere lidstaat als grond voor weigering om afgeleid verblijfsrecht aan derdelander-ouder toe te kennen kan artikel 20 VWEU schenden ([ECER](#))

NOOT – EHRM 19 februari 2026, [V.N. e.a. t. Zweden](#)

V.N. and Others v. Sweden: Article 8 in the shadow of Chişinău ([Strasbourg observers](#))

NOOT – HvJ 3 juni 2025, [C-460/23 \(Kinsa\)](#)

(De)criminalisering van familiale hulp bij illegale binnenkomst migrantenkinderen? Met annotatie door mr. dr. S.M.A. Lestrade ([EHRC updates](#))

OVERIG

- Updated EUAA Country Guidance on Afghanistan confirms continuing international protection needs ([EUAA](#))
- EUAA and FRA: New practical tools support guardians of unaccompanied children in asylum procedures ([EUAA](#))
- EUAA publishes practical guides on asylum border procedure and subsequent applications, ahead of new Pact rules ([EUAA](#))
- Migration in Times of Fascization ([EJILtalk](#))
- Updated handbook on European asylum, borders and immigration law ([FRA](#))
- Le Pacte européen sur la migration et l'asile, ou la crise silencieuse de la loi ([libertés chéries](#))
- #4: Artikel 29c VW 2000 en het kerngezin: juridische afbakening van gezinshereniging ([Nederland rechtsstaat](#))
- The evidentiary toolbox of the ECtHR: Seven ways to improve establishing facts in pushback cases ([Strasbourg observers](#))
- Where Are You Really From? ([Verfassungsblog](#))
In recent years, both the European Union and its Member States have started relying heavily on advanced technologies, including AI, to support border control, migration management, and asylum administration. One prominent example of the increasingly technified EU migration control system is the Dialect Identification Assistance System (DIAS) used by the German Federal Office of Migration and Refugees in the asylum procedure. While DIAS is often described as a neutral and objective tool, there are dangers for individual rights protection and a clear risk of institutional disguise.

EHRM factsheets en case-law guides

- [Accompanied migrant minors in detention](#)
- [Unaccompanied migrant minors in detention](#)
- [Deprivation of citizenship](#)
- [Migrants in detention](#)
- [Dublin” cases](#)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

- [Collective expulsions of aliens](#)
- [Guide on the case-law of the ECHR on Immigration](#)
- [Guide on Article 3 of Protocol No. 4 ECHR - prohibition of expulsion of nationals](#)
- [Guide on Article 4 of Protocol No. 4 to ECHR - prohibition of collective expulsions of aliens](#)
- [Guide to Article 1 of Protocol No. 7 ECHR - procedural safeguards relating to expulsion of aliens](#)
- [ECHR-KS – Immigration Detention of migrant children](#)
- [ECHR-KS – Article 14 Discrimination and immigration](#)
- [ECHR-KS – Immigration Health and immigration](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Nationality](#)
- [ECHR-KS – Summary returns of migrants and/or asylum-seekers \(“push-backs”\) and related case scenarios](#)
- [Thematic factsheet: Migration and asylum](#)

Belastingen

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-402/26 \(Tracpol\)](#), verwijzing uit **Frankrijk** over de vraag of de notificatie van een door de Franse belastingdienst gelegd **conservatoir beslag** aan een in **een andere lidstaat gevestigde vennootschap** binnen de werkingssfeer van richtlijn 2010/24 valt, en of die richtlijn de verzoekende autoriteit toestaat om voor die notificatie een **verzoek om wederzijdse bijstand** in te dienen.
- [C-409/26 \(Sijberg\)](#), verwijzing uit **België** over de vraag of **artikelen 18, 20, 21 en/of 63 VWEU** zich verzetten tegen nationale fiscale wetgeving waarbij een onderdaan die verhuist naar een andere lidstaat, en **alleen inkomsten uit onroerende goederen** verkrijgt in de eerste lidstaat, als **niet-ingezetene** niet langer kan genieten van de **belastingvrije som** (en dus zwaarder wordt belast dan voor de verhuizing).
- [C-414/26, C-415/26 en C-416/26 \(Shopping Cora Rocourt e.a.\)](#), verwijzing uit **België** over bestrijding van **belastingontwijkingspraktijken, volledige consolidatie van ebitda, onvolledige consolidatie van financieringskosten surplus, renteaftrek, gelijkheidsbeginsel en discriminatieverbod**

EHRM factsheet

- [Taxation](#)

Belastingen, accijns

HvJ – ARREST – [C-386/24 \(Centro Petroli Roma – II\)](#) – 11 juni 2026 – Italië – [ECLI:EU:C:2026:471](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2008/118/EG – Accijns – Rechtsstaat – Rechterlijke onafhankelijkheid – Artikel 267 VWEU – Verwijzingsplicht hoogste rechters – Individuele aansprakelijkheid van de rechters – Belastingentrepot

Centro Petroli Roma (CPR), verzoekster, is een onderneming in aardolieproducten en maakte sinds 2016 gebruik van een belastingentrepotregeling. De Italiaanse douaneautoriteit heeft de aan verzoekster afgegeven vergunning geschorst. Verzoekster heeft tegen dit besluit beroep ingesteld. De

Italiaanse Raad van State heeft in dat kader verzocht om een prejudiciële beslissing over vijf vragen. De derde, de vierde en de vijfde vraag hadden betrekking op de uitlegging van een aantal op belastingentrepots toepasselijke Uniebepalingen en waren het voorwerp van zaak C-597/21, waarover het Hof uitspraak heeft gedaan in zijn beschikking in Centro Petroli Roma I. In de onderhavige procedure wendt de Italiaanse Raad van State zich, op verzoek van verzoekster, voor de tweede keer tot het Hof met een verzoek om een prejudiciële beslissing. De prejudiciële vragen in de onderhavige procedure, vallen samen met de derde, vierde en vijfde vraag in zaak C-597/21.

De eerste twee vragen in deze nieuwe verwijzing gaan over de reikwijdte van de verplichting voor nationale rechters in laatste aanleg om een prejudiciële vraag te stellen (eerste vraag) en de wisselwerking tussen deze verplichting en de nationale regelingen inzake aansprakelijkheid voor gerechtelijke fouten (tweede vraag).

Wat betreft de vragen over artikel 267 VWEU wijst het Hof erop dat in de zeer uitzonderlijke gevallen van individuele aansprakelijkheid van de rechters van een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen niet vatbaar zijn voor beroep en welke instantie de in het vorige punt van het onderhavige arrest beschreven motiveringsplicht heeft nageleefd, die aansprakelijkheid niet kan worden ingeroepen louter op grond van het feit dat deze rechters niet hebben ingestemd met een door deze partijen bij hen overgelegd verzoek om een prejudiciële verwijzing.

Het is geenszins verboden om het Hof een prejudiciële vraag te stellen waarvan de beantwoording geen ruimte laat voor redelijke twijfel. Zelfs al is dat het geval, dan is een verzoek om een prejudiciële beslissing met een dergelijke vraag daarom niet niet-ontvankelijk. Hoe dan ook is het uitsluitend een zaak van de nationale rechter aan wie het geschil is voorgelegd en die de verantwoordelijkheid draagt voor de te geven rechterlijke beslissing om, gelet op de bijzonderheden van het geval, zowel de noodzaak van een prejudiciële beslissing voor het wijzen van zijn vonnis als de relevantie van de vragen die hij aan het Hof voorlegt, te beoordelen. Wanneer de gestelde vragen betrekking hebben op de uitlegging of de geldigheid van een Unierechtelijke regel, is het Hof derhalve in beginsel verplicht om daarop te antwoorden. Bijgevolg geldt voor vragen over het Unierecht een vermoeden van relevantie. Het Hof kan slechts weigeren op een door een nationale rechterlijke instantie gestelde prejudiciële vraag te antwoorden, wanneer de door de verwijzende rechter gevraagde uitlegging of toetsing van de geldigheid van een regel van Unierecht kennelijk geen verband houdt met een reëel geschil of met het voorwerp van het hoofdgeding, wanneer het vraagstuk van hypothetische aard is of wanneer het Hof niet beschikt over de feitelijke en juridische gegevens die noodzakelijk zijn om een zinvol antwoord te geven op de gestelde vragen.

Hof: Artikel 16, lid 1, van richtlijn 2008/118/EG verzet zich niet tegen een nationale regeling, in voorkomend geval aangevuld met uitvoeringsmaatregelen, die de vergunning voor het beheer van commerciële entrepots voor vloeibaar petroleumgas met een capaciteit van ten minste 400 kubieke meter en commerciële entrepots voor andere energieproducten met een capaciteit van ten minste 10 000 kubieke meter onder de belastingentrepotregeling ervan afhankelijk stelt dat er sprake is van een „reële operationele noodzaak en daadwerkelijke behoefte aan bevoorrading van de installatie” en dat is voldaan aan de alternatieve voorwaarde dat hetzij het betreffende entrepot goederen levert die zijn vrijgesteld van accijns of onderworpen zijn aan verlaagde accijnstarieven, dan wel energieproducten onder een accijnsschorsingsregeling overbrengt naar lidstaten of deze exporteert naar derde landen voor een totaalbedrag ten belope van ten minste 30 % van de totale onttrekkingen in een tijdvak van twee jaar, hetzij het entrepot afhankelijk is van een in de onmiddellijke nabijheid gelegen belastingentrepot dat tot dezelfde ondernemingsgroep behoort of, indien het aan andere ondernemingen toebehoort, permanent ten dienste staat van dat andere belastingentrepot, mits het evenredigheidsbeginsel wordt geëerbiedigd.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-510/26 (Ecoserv), verwijzing uit **Roemenië** over **richtlijn 2008/118 (accijnzen)** en de vraag of een **afschaffing** van een met het Unierecht **onverenigbare belasting** moet leiden tot een **vermindering van de accijns** waarvan de belasting deel uitmaakte, of dat de staat het accijnsbedrag mag handhaven.

Belastingen, btw

HvJ – CONCLUSIE – C-41/25 (Orsay) – 4 juni 2026 – **Grote Kamer** – A-G Norkus – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:456 – persbericht – conclusie

Verordening (EU) 2015/848 – Insolventieprocedures – Internationale bevoegdheid van rechterlijke instanties van lidstaat waar insolventieprocedure is geopend – Vordering tot nietigverklaring ingesteld tegen belastingdienst andere lidstaat – Beginsel van immuniteit van rechtsmacht van staten

Samenvatting onder: Insolventie

HvJ – CONCLUSIE – C-308/25 (Isolanti Group) – 11 juni 2026 – A-G Spielmann – Italië – ECLI:EU:C:2026:480 – conclusie

Richtlijn 2006/112/EG – Artikel 4, lid 3, VEU – Buitengerechtelijke geschillenbeslechting – Fiscale amnestie – Fiscale neutraliteit – Gelijke behandeling belastingplichtigen – Verplichting voor lidstaten om inning van btw te waarborgen

Bergamo Isolanti heeft een aanslag van de belastingdienst ontvangen voor ten onrechte afgetrokken btw met betrekking tot valse facturen, vermeerderd met rente en sancties. De vennootschap werd verweten dat zij bij de beoordeling van het subjectieve profiel van haar medecontractanten niet de zorgvuldigheid had betracht die normaliter van een gemiddeld ervaren ondernemer wordt verlangd.

Isolanti Group, die inmiddels Bergamo Isolanti had overgenomen, heeft beroep tot nietigverklaring van die aanslag ingesteld. Isolanti group wordt in het gelijk gesteld, waarna de belastingdienst in hoger beroep gaat. Partijen beslechten het geschil buitengerechtelijk.

De verwijzende rechter geeft aan dat hij overeenkomstig Italiaans recht kennis moet nemen van de conclusies van partijen en de procedure moet beëindigen wegens de buitengerechtelijke beslechting van het belastinggeschil, zonder zich ten gronde te kunnen uitspreken over de grieven die de belastingdienst tegen de in eerste aanleg gewezen uitspraak heeft aangevoerd.

In dit verband preciseert de verwijzende rechter dat op grond van wet nr. 197/2022 belastingplichtigen die onregelmatigheden hebben begaan, in afwijking van de gewone regeling kunnen bewerkstelligen dat de belastingvordering op voor hen gunstige wijze tenietgaat, met besparingen van 10 % tot 95 % van hun belastingsschuld, naargelang de instantie en de stand van het geding, en kunnen worden vrijgesteld van betaling van rente en sancties, behalve in geval van procedures inzake btw die bij invoer wordt geïnd.

De verwijzende rechter is van oordeel dat de toepassing van deze bepalingen kan leiden tot schending van artikel 4, lid 3, VEU, de artikelen 250 en 273 van richtlijn 2006/112 en niet-nakoming van de verplichting van de Italiaanse Staat om te waarborgen dat de op zijn grondgebied verschuldigde btw volledig wordt geïnd, dat de eigen middelen van de Unie doeltreffend worden geïnd en dat de beginselen van fiscale neutraliteit en gelijke behandeling van belastingplichtigen worden geëerbiedigd.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 4, lid 3, VEU alsook de artikelen 2 en 273 van richtlijn 2006/112/EG n het beginsel van fiscale neutraliteit verzetten zich tegen een nationale regeling op grond waarvan procedures in zaken betreffende de btw, met uitzondering van zaken betreffende btw bij invoer, op verzoek van de belastingplichtige kunnen worden beëindigd tegen betaling van een bepaald percentage van de verschuldigde belasting, dat varieert naargelang de instantie en de uitkomst van de eerdere fasen van de procedure, zonder dat de belastingplichtige sancties of verdragingsrente hoeft te betalen en zonder dat de belastingdienst zich op andere dan formele gronden tegen het verzoek kan verzetten.

GERECHT – ARREST – T-198/25 (G Kft.) – 3 juni 2026 – Hongarije – ECLI:EU:T:2026:359 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2006/112/EG – Herziening van de ten onrechte in rekening gebrachte btw – Handelingen uit een met een belastingcontrole afgesloten periode – Nationale regeling die de inleiding van nieuwe controle afhankelijk stelt van een door de belastingplichtige geactualiseerd en nieuw feit – Doeltreffendheidsbeginsel – Beginsel van fiscale neutraliteit – Evenredigheid

G is een vennootschap naar Hongaars recht die herbruikbare bakjes en kisten verhuurt aan fruitproducenten, detailhandelaren, groothandelaren en voedselverwerkende bedrijven.

G gebruikte daarvoor een statiegeldsysteem zodat de klanten de geleverde goederen binnen een bepaalde termijn aan verweerster zouden teruggeven. Indien de klanten slechts een deel van deze goederen teruggaven, werden de statiegeldfacturen gecorrigeerd. Indien de klanten alle goederen teruggaven, werden deze facturen geannuleerd. De door G uitgereikte facturen voor het statiegeld vermeldten de btw.

In fiscale rulings van 1 juni 2015 is geoordeeld dat het betrokken statiegeld niet binnen de werkingssfeer van de btw viel en dat, voor het statiegeld waarvoor ten onrechte btw was aangerekend, G het recht had om corrigerende facturen uit te reiken zonder vermelding van de btw en om haar btw-aangiften middels een "autocorrectie" te corrigeren. G heeft na 9 november 2015 de btw niet meer vermeld op haar statiegeldfacturen.

Bij G is een belastingcontrole op btw uitgevoerd met betrekking tot de periode van januari 2015 tot en met juli 2017. Krachtens de toepasselijke nationale regeling kon G vanaf het begin van deze controle haar btw-aangiften voor dat tijdvak niet meer corrigeren met een "autocorrectie". De onderzochte periode moest op grond van de toepasselijke nationale regeling worden beschouwd als een "met een controle afgesloten periode".

Op 13 november 2020 heeft G de belastingdienst verzocht de btw van de reeds onderzochte periode opnieuw te controleren. Ter ondersteuning van haar verzoek heeft zij met name verwezen naar de voorafgaande fiscale rulings en aangegeven dat zij, na de afsluiting van de vorige belastingcontrole, had vastgesteld dat sommige van de door haar opgemaakte corrigerende statiegeldfacturen niet waren opgenomen in de btw-aangiften voor de onderzochte periode en dat andere facturen pas na het begin van die controle waren opgemaakt. Zij was van mening dat de aldus bijgewerkte gegevens haar in het kader van een nieuwe controle recht moesten geven op een btw-teruggave voor die periode.

De belastingdienst heeft het verzoek om een nieuwe controle afgewezen. De verwijzende rechter vraagt zich af of de in artikel 92, onder b), van de wet op de belastingadministratie gestelde voorwaarden waaraan een verzoek om een nieuwe belastingcontrole moet voldoen, verenigbaar zijn met het Unierecht, als die periode reeds met een controle werd afgesloten.

Gerecht: Richtlijn 2006/112/EG en de beginselen van doeltreffendheid, fiscale neutraliteit en evenredigheid verzetten zich niet tegen een nationale regeling die de uitoefening van het recht op herziening van ten onrechte in rekening gebrachte btw, over een periode die reeds aan een belastingcontrole werd onderworpen, afhankelijk stelt van voorwaarden die verband houden met de

NRE 2026, nr. 7 (juli)

overlegging van een nieuw gegeven dat de vaststellingen van die controle kan wijzigen, ook al bestaat er geen gevaar voor verlies van belastinginkomsten, mits de betrokken belastingplichtige zijn recht op herziening daadwerkelijk kan uitoefenen gedurende een redelijke periode.

 Nieuwe btw-controle na eerdere controle mag worden geweigerd zonder nieuw feit (NL fiscaal)

GERECHT – ARREST – T-444/25 (Cavert) – 10 juni 2026 – Nederland – Hoge Raad – ECLI:EU:T:2026:376 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2006/112/EG – Activiteiten van algemeen belang – Vrijstellingen – Diensten btw-groep die worden verricht door een lid van deze groep dat niet aan alle vrijstellingsvoorwaarden voldoet

Fiscale eenheid X is een btw-groep die bestaat uit twee stichtingen en drie vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Nederlands recht. Deze vijf rechtspersonen houden zich elk bezig met verschillende aspecten van zorg voor personen met een verstandelijke beperking die zijn opgenomen in speciaal ingerichte tehuisen dan wel verblijven in een andere woonvorm.

Een van de drie tot fiscale eenheid X behorende vennootschappen (vennootschap Y) verleent diensten die bestaan in het dag en nacht, op afstand van de zorglocatie en met gebruikmaking van diverse technische middelen, houden van toezicht op personen met een verstandelijke beperking die verblijven in een zorginstelling of een andere woonvorm waarbij zorgondersteuning wordt geboden.

Volgens Fiscale eenheid X zijn de diensten van vennootschap Y vrijgesteld van omzetbelasting. De Nederlandse belastingdienst is het daar niet mee eens omdat vennootschap Y niet was erkend als instelling die personen in een inrichting opneemt met het oog op verzorging en verpleging of als instelling van sociale aard, zodat zij niet voldeed aan alle voorwaarden om in aanmerking te komen voor de in die bepalingen vermelde vrijstellingen.

Gerecht: Artikel 132, lid 1, onder b) en g), van richtlijn 2006/112/EG, gelezen in samenhang met artikel 11 van deze richtlijn, moet aldus worden uitgelegd dat een op grond van artikel 11 opgerichte btw-groep zich alleen op de vrijstellingen van artikel 132, lid 1, onder b) en g), van deze richtlijn kan beroepen ingeval de betrokken diensten jegens derden worden verricht door een lid van die groep dat zelf voldoet aan alle toepassingsvoorwaarden voor deze vrijstellingen, met inbegrip van de voorwaarden dat de dienstverlener, wanneer deze geen publiekrechtelijk lichaam is, de hoedanigheid heeft van een door de betrokken lidstaat naar behoren erkende inrichting voor medische verzorging en van een door die lidstaat erkende instelling van sociale aard.

GERECHT – ARREST – T-184/25 (Veronsaajien oikeudenvontayksikkö) – 17 juni 2026 – Finland – ECLI:EU:T:2026:399 – conclusie – arrest

Richtlijn 2006/112/EG – Borgtochten en andere zekerheids- en garantieverbintenissen – Beheerdiensten die door de overdrager aan de verkrijger in rekening worden gebracht

De zaak gaat over btw-vrijstellingen van handelingen in de financiële sector, met name de securitisatie van woningkredieten. Een oorspronkelijke kredietverstrekker verkoopt kredieten aan een tweede vennootschap die obligaties uitgeeft, waarbij de kredietvorderingen als zekerheid dienen, maar het beheer van deze kredieten blijft bij de oorspronkelijke kredietgever, die hiervoor een vergoeding ontvangt. De vraag is of dit voortgezette beheer vrijgesteld is van btw.

Hof: Artikel 135, lid 1, onder b), van richtlijn 2006/112/EG moet aldus worden uitgelegd dat de daarin opgenomen vrijstelling voor kredietbeheer niet van toepassing is op diensten voor het beheer van

NRE 2026, nr. 7 (juli)

kredieten die worden verricht door de persoon die deze kredieten heeft verleend, vervolgens heeft overgedragen en onder bezwarende titel blijft beheren voor de verkrijger.

Artikel 135, lid 1, onder c), van richtlijn 2006/112 moet aldus worden uitgelegd dat de vrijstelling voor het aangaan van borgtochten en andere zekerheids- en garantieverbintenissen niet van toepassing is op diensten voor kredietbeheer die worden verricht door de persoon die het krediet heeft verleend, en die betrekking hebben op kredieten die dienen als zekerheid voor een obligatie die is uitgegeven door een andere financiële instelling waaraan die kredieten zijn overgedragen.

Artikel 135, lid 1, onder d), van richtlijn 2006/112 moet aldus worden uitgelegd dat de daarin opgenomen vrijstelling voor handelingen betreffende schuldvorderingen niet van toepassing is op diensten voor het beheer van kredieten die worden verricht door de persoon die deze kredieten heeft verleend, en die betrekking hebben op kredieten die aan een andere financiële instelling zijn overgedragen.

e Beheer na verkoop leningen; geen sprake van btw-vrijgestelde financiële diensten ([NL fiscaal](#))

GERECHT – CONCLUSIE – [T-383/25 \(Segelbootwartung\)](#) – 3 juni 2026 – A-G Brkan – Duitsland – [ECLI:EU:T:2026:358](#) – [conclusie](#)

Verordening (EU) nr. 952/2013 – Richtlijn 2006/112/EG – Zeilboot die in de Unie is gebracht voor onderhouds- en reparatiewerkzaamheden zonder deze bij de douane aan te brengen – Heffing van douanerechten en van btw bij invoer

Samenvatting onder: [douane](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-193/26](#) en [C-194/26](#) ([St. Kliment Ohridski Primary Private School II e.a.](#)), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of en in hoeverre **particuliere onderwijsinstellingen btw-vrijstelling** genieten voor **verplicht en aanvullend onderwijs** en daaraan gekoppelde diensten en welke gevolgen dit heeft voor **contractuele boetebedingen, fiscale neutraliteit** en **staatssteun**.
- [T-284/26 \(Cerealcom Dolj\)](#), verwijzing uit **Roemenië** over de vraag of, gelet op het **evenredigheidsbeginsel** gelezen in samenhang met artikel 183 van **richtlijn 2006/112 (btw)**, **rente** mag worden geheven ter compensatie van schade aan de overheidsbegroting wegens een **ten onrechte toegepaste btw-af trek**, ook wanneer de andere partij bij dezelfde transactie de betrokken btw **al heeft geïnd en tijdig heeft afgedragen**. En zo ja, moet die rente worden beschouwd als een **compenserende vergoeding** of als een **fiscale sanctie**?
- [T-309/26 \(Agora Hospitality\)](#), verwijzing uit **België** over richtlijn 2006/112 (**btw**), en vragen van uitleg over de btw-behandeling van **seminar- en vergaderarrangementen** met name wanneer de verschillende hotel-, catering- en vergaderdiensten moeten worden beschouwd als **afzonderlijke prestaties** dan wel als **samengestelde dienst**.
- [T-324/25 \(Novo Banco\)](#), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of artikel 178 e.v. van **richtlijn 2006/112 (btw)** en het **neutraliteitsbeginsel** in de weg staan aan de uitoefening van het recht op btw-af trek na een **herberekening van de belastinggrondslag** die heeft plaatsgevonden na afloop van het belastingjaar (maar voor het verstrijken van de algemene verjaringstermijn van vier jaar
- [T-361/26 \(Sandoz Hungária\)](#), verwijzing uit **Hongarije** over een nationale regeling die een **farmaceutische onderneming** het recht ontzegt de **btw-maatstaf van heffing te verlagen** voor **wettelijk verplichte afdrachten aan de openbare zorgverzekeraar** en de verenigbaarheid met artikel 90, lid 1 van **richtlijn 2006/112**.

Belastingen, vennootschapsbelasting

HvJ – ARREST – C-837/24 (Nova Iberomoldes) – 4 juni 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:445 – conclusie – arrest

Richtlijn 2008/7/EG – Indirecte belastingen op bijeenbrengen van kapitaal – Inbreng van aandelen van een vennootschap – Belasting op verwerving van onroerend – Overdrachtsbelasting – Indirecte overdracht van onroerend goed door overdracht van ten minste 75 % van de aandelen van een vennootschap met vastgoedvermogen

Richtlijn 2008/7/EG verbiedt de lidstaten indirecte belastingen te heffen op de inbreng van kapitaal. De vragen gaan over de reikwijdte van richtlijn 2008/7. Deze richtlijn – dat staat buiten kijf – verbiedt de lidstaten weliswaar niet om een nationale belasting op de verwerving van onroerend goed in te voeren. De vraag rijst echter of de bovengenoemde uitbreiding die noodzakelijk is in het kader van de belasting op de verwerving van onroerend goed, tot de overdracht van aandelen in vennootschappen die eigenaar zijn van een onroerend goed, in strijd kan zijn met deze richtlijn.

Indien dat het geval is, zou er mogelijk helemaal geen belasting op de verwerving van onroerend goed meer kunnen worden geheven. De ongelijke behandeling van per saldo economisch identieke verrichtingen zou namelijk in de regel niet zijn toegestaan volgens het nationale recht, voor zover dat, zoals vaak het geval is, een beginsel van gelijke behandeling kent dat vergelijkbaar is met artikel 20 van het Handvest. Het staat dus aan het Hof om zich uit te spreken over de handhaving van het (niet-geharmoniseerde) nationale belastingrecht van de lidstaten, in casu de belasting op de verwerving van onroerend goed.

Hof: Artikel 3, onder a), artikel 4, lid 1, onder b), artikel 5, lid 1, onder a) en e), en artikel 6, lid 1, onder a) tot en met c), van richtlijn 2008/7/EG verzetten zich tegen een nationale regeling op grond waarvan een verrichting tot oprichting van een kapitaalvennootschap waarvan het maatschappelijk kapitaal volledig is volgestort middels de inbreng van deelnemingen van de inbrengende vennootschap in andere vennootschappen die onroerend goed bezitten, waarbij de inbrengende vennootschap als tegenprestatie het volledige maatschappelijk kapitaal van de aldus opgerichte vennootschap ontvangt, wordt onderworpen aan een belasting waarvan de grondslag wordt bepaald aan de hand van de fiscale referentiewaarde van die onroerende goederen of, in voorkomend geval, de boekwaarde volgens de balans.

HvJ – CONCLUSIE – C-241/25 (Société Générale) – Grote Kamer – A-G De La Tour – Zweden – ECLI:EU:C:2026:503 – 16 juni 2026 – conclusie

Artikel 63 VWEU – Dividendbelasting – Vrij verkeer van kapitaal – Bronbelasting over door niet-ingezeten vennootschappen ontvangen dividenden van nationale oorsprong – Verlieslatende niet-ingezeten ontvanger – Objectief vergelijkbare situatie – Vereiste van berekening van resultaat volgens regels van bronstaat

De Franse vennootschap Société Générale (SG) is fiscaal ingezetene van Frankrijk. Zij maakt deel uit van een fiscale groep die in Frankrijk geconsolideerd wordt belast. In 2012 is op de dividenden die SG van Zweedse vennootschappen had ontvangen, bronbelasting ingehouden uit hoofde van de Zweedse dividendbelasting. Het verzoek van SG om teruggaaf van de ingehouden belasting, op de grond dat die inhouding een beperking van het vrije kapitaalverkeer opleverde, is afgewezen door de Zweedse belastingdienst, hoewel SG verlieslatend was en een verlieslatende Zweedse onderneming over dergelijke dividenden niet zou zijn belast.

De Zweedse rechters, waarbij SG beroep had ingesteld, hebben de vorderingen van SG afgewezen met de motivering dat aan de hand van de Franse aangifteformulieren van SG en van de groep waartoe

zij behoort, niet met voldoende zekerheid kon worden geoordeeld dat zij in het belastingjaar in kwestie verlies had geleden, hetgeen alleen mogelijk zou zijn geweest met een gedetailleerde berekening van het resultaat van SG en van haar groep overeenkomstig Zweeds recht.

Het cassatieberoep van SG is toegelaten ten aanzien van de vraag of een buitenlandse rechtspersoon in een situatie verkeert die objectief vergelijkbaar is met de situatie van een Zweedse rechtspersoon die voor de inkomstenbelasting een verlies heeft geboekt, teneinde uitspraak te doen over de verenigbaarheid van een bronbelasting over de dividenden met het VWEU.

De verwijzende rechter vraagt zich af of de bronstaat van een niet-ingezeten vennootschap die om teruggaaf van aan de bron geheven dividendbelasting verzoekt omdat zij verlieslatend is, kan verlangen dat die vennootschap haar verliespositie aantoot door haar resultaat te berekenen overeenkomstig de fiscale regelgeving van die bronstaat.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 63 VWEU verzet zich tegen een regeling van een lidstaat op grond waarvan een niet-ingezeten vennootschap die dividenden ontvangt die aan bronbelasting zijn onderworpen, haar verlies volgens de belastingregels van de bronlidstaat van de dividenden moet berekenen om in aanmerking te komen voor dezelfde behandeling als ingezeten vennootschappen die dividenden ontvangen en verlieslatend zijn.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-314/26 (Neckar-FundMaster), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of de beginselen van doeltreffendheid en neutraliteit van het Unierecht zich verzetten tegen een nationale regeling die bepaalt dat **rente op onverschuldigd ingehouden bronheffingen** pas begint te lopen **vanaf de uitdrukkelijke of stilzwijgende afwijzing van het bezwaar** en die voorziet in een **vast enkelvoudig rentepercentage**

Beroepskwalificaties

HvJ – ARREST – C-343/25 (CPAM de la Gironde) – 25 juni 2026 – Frankrijk – ECLI:EU:C:2026:524 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2005/36/EG – Artikel 49 VWEU – Beroepskwalificaties van artsen – Kwalificatie verworven in ziekenhuis in andere lidstaat – Vereiste van twee jaar beroepservaring als ‘ziekenhuisarts’, werkzaam met een arbeidsovereenkomst – Vrijheid van vestiging

LX is een Italiaanse arts die werkzaam is als zelfstandig medisch specialist in Frankrijk. Zij heeft een aanvraag ingediend om haar beroep te mogen uitoefenen in de sector met gedifferentieerde tarieven (sector 2). Haar aanvraag is geweigerd omdat zij niet twee jaar voltijds in een Frans openbaar ziekenhuis heeft gewerkt. De Franse rechters in eerste en tweede aanleg hebben geoordeeld dat haar ervaring als zelfstandige arts in een Italiaans openbaar ziekenhuis gelijkwaardig is aan die van een ‘ziekenhuisarts’, zodat zij recht heeft op toegang tot de aangevraagde sector.

De bevoegde instantie (CPAM) is in cassatie gegaan bij de verwijzende rechter en betwist onder meer dat de Europese richtlijn 2005/36 van toepassing is op haar besluit en dat zelfstandige medische activiteiten gelijkgesteld kunnen worden aan loondienstverbanden in ziekenhuizen.

Hof: Richtlijn 2005/36/EG is niet van toepassing op een regeling van een lidstaat die de toegang van zelfstandige artsen die hun kwalificatie hebben verworven door als arts te werken in een ziekenhuis in een andere lidstaat, tot de sector met gedifferentieerde tarieven ervan afhankelijk stelt dat wordt erkend dat die kwalificatie gelijkwaardig is aan die van „ziekenhuisarts” in de zin van die regeling.

Artikel 49 VWEU verzet zich tegen een regeling van een lidstaat op grond waarvan de toegang tot een sector met gedifferentieerde tarieven wordt geweigerd aan een zelfstandige arts die zijn kwalificatie heeft verworven door als arts te werken in een ziekenhuis in een andere lidstaat, op grond dat hij daar als zelfstandige heeft gewerkt, wanneer deze arts onder voorwaarden heeft gewerkt die gelijkwaardig zijn aan die welke gelden voor „ziekenhuisartsen” die in de eerste lidstaat in het kader van een arbeidsovereenkomst werkzaam zijn.

Civiel

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-463/26 (Järvehi), verwijzing uit **Finland** over richtlijn 2011/7 (**betalingsachterstand**) en de vraag of een schuldeiser recht heeft op **vertragsrente** en de **forfaitaire vergoeding van 40 euro** wanneer de wettelijke vertragsrente minder dan één cent bedraagt.

Consumenten

HvJ – ARREST – C-903/24(Zmarka) – 11 juni 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:481 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 93/13/EEG – Oneerlijke bedingen – Leningsovereenkomst in vreemde valuta – Gevolgen vaststelling oneerlijkheid beding – Nietigheid – Vertragsrente – Doeltreffendheidsbeginsel

Verzoekers hebben met SBP een in Zwitserse frank luidende kredietovereenkomst gesloten. Volgens de bedingen van deze overeenkomst moesten de maandelijkse aflossingen van deze lening in Poolse zloty worden betaald na omzetting ervan volgens de verkoopkoers van de Zwitserse frank overeenkomstig de op de datum van terugbetaling bij de bank geldende wisselkoerstabel.

Verzoekers hebben bij de verwijzende rechter een vordering ingesteld tot nietigverklaring van de betrokken overeenkomst wegens oneerlijke omrekeningsbedingen, en tot veroordeling van SBP om hun het bedrag van 54 290,71 PLN terug te betalen. Dat bedrag komt overeen met de maandelijkse aflossingen die zijn betaald ter uitvoering van die overeenkomst, vermeerderd met de wettelijke vertragsrente vanaf 17 augustus 2022 tot en met de datum van betaling.

SBP heeft een exceptie van verrekening opgeworpen. De verwijzende rechter heeft bij tussenvonnis de betrokken overeenkomst nietig verklaard, omdat de omrekeningsbedingen oneerlijk waren en deze overeenkomst niet kon voortbestaan zonder die bedingen. Deze rechter is van oordeel dat de vordering van verzoekers tot betaling van ongeveer 1 000 EUR gegrond is. Wat daarentegen hun vordering betreft om SBP te veroordelen tot betaling van de wettelijke vertragsrente, geeft de verwijzende rechter aan dat hij twijfels heeft over de vaststelling van de datum waarop deze rente moet ingaan.

Hof: Artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG, gelezen in het licht van het doeltreffendheidsbeginsel, verzetten zich niet tegen een gegeven uitlegging van het nationale recht in de rechtspraak volgens welke een verkoper, na de nietigverklaring van een tussen een consument en die verkoper gesloten leningsovereenkomst op grond dat deze overeenkomst na de schrapping van de daarin opgenomen oneerlijke bedingen niet kan voortbestaan, slechts tot betaling aan die consument van wettelijke vertragsrente over het door deze consument ter uitvoering van die overeenkomst ten onrechte betaalde bedrag kan worden veroordeeld vanaf de datum waarop die consument een buitengerechtelijk of procedureel stuk aan die verkoper heeft betekend waarin het bedrag waarvan terugbetaling wordt gevorderd, nauwkeurig wordt vermeld.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

HvJ – ARREST – [C-346/25 \(Fibo Markets\)](#) – [ECLI:EU:C:2026:500](#) – 18 juni 2026 – geen conclusie – [arrest](#)

Verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I) – Toepasselijk recht – Consumentenovereenkomsten – Financiële contracten ter verrekening van verschillen (CFD's) – Rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen – Wisselkoers die in de door de consument geplaatste opdracht is geaccepteerd en wisselkoers van de uitgevoerde transactie

Samenvatting onder: Justitiële samenwerking in civiele zaken

HvJ – CONCLUSIE – [C-63/25 \(Fundusz Inwestycyjny Zamknięty\)](#) – 4 juni 2026 – A-G Biondi – Polen – [ECLI:EU:C:2026:462](#) – [conclusie](#)

Richtlijn 93/13/EEG – Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten – Werkingssfeer – Begrippen consument en verkoper – Toetreding tot een beleggingsfonds – Statuten van een gesloten beleggingsfonds

Drie natuurlijke personen – een arts en haar gepensioneerde ouders – hebben op aanbeveling van een werknemer van hun bank beleggingscertificaten verworven van een FIZ, een instelling voor collectieve belegging met rechtspersoonlijkheid die is opgericht en wordt beheerd door een beheermaatschappij, en waarvan de werking wordt geregeld door de statuten van die beheermaatschappij. De aankoop vond plaats in 2016 door het ondertekenen van gestandaardiseerde formulieren, waarin elke inschrijver verklaarde kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de uitgiftevoorwaarden en de statuten van het fonds. De totale waarde van de belegging van elk van de inschrijvers bedroeg ongeveer 91 000 EUR.

In 2019 hebben de inschrijvers verzocht om volledige terugkoop van de certificaten. Het FIZ heeft slechts een gedeelte van de certificaten teruggekocht, met een beroep op de statutaire bepaling op grond waarvan het FIZ de terugkoopverzoeken mag beperken wanneer de totale waarde van de terug te kopen certificaten meer dan 20 % van de liquide middelen van het fonds bedraagt.

De rechter in eerste aanleg heeft de vordering van de inschrijvers afgewezen op grond dat de statuten van het FIZ geen overeenkomst vormen en niet onderworpen zijn aan toetsing van het oneerlijke karakter in de zin van artikel 385 van het burgerlijk wetboek. De rechter in hoger beroep vraagt zich af: Zijn de natuurlijke personen consument en is het FIZ aan te merken als verkoper in de zin van de richtlijn? Strekt de door de richtlijn aan consumenten geboden uniforme bescherming zich uit tot een rechtsverhouding die naar nationaal recht wordt teruggevoerd tot een vennootschapsrechtelijk instrument, de statuten van het fonds, maar die vanuit functioneel oogpunt de typische kenmerken van een toetredingsovereenkomst heeft?

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 3, lid 2, van richtlijn 93/13/EEG moet aldus worden uitgelegd dat een bepaling in de statuten van een gesloten beleggingsfonds waarin de voorwaarden en termijnen voor de terugkoop van beleggingscertificaten zijn vastgesteld, een beding in een overeenkomst kan zijn waarover niet afzonderlijk is onderhandeld indien deze bepaling door de overeenkomst tot inschrijving op de certificaten bindend wordt voor de inschrijver en hij geen invloed heeft kunnen hebben op de inhoud ervan, ook al heeft hij er vóór de toetreding kennis van kunnen nemen en heeft hij de tekst ervan schriftelijk aanvaard. Het staat aan de nationale rechter om in het licht van alle omstandigheden van het geval en van de eventuele relevantie van artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13 na te gaan of het litigieuze beding enkel dwingende of aanvullende bepalingen van nationaal recht overneemt.

HvJ – CONCLUSIE – C-229/25 (MVCI Holidays e.a.) – 4 juni 2026 – A-G Medina – Spanje – ECLI:EU:C:2026:459 – conclusie

Richtlijn 94/47/EG – Richtlijn 2008/122/EG – Timesharerichtlijn – Vordering tot nietigverklaring van timeshareovereenkomst – Vordering tot terugbetaling van betaalde bedragen – Vordering tot terugvordering van het gedeelte van de contractprijs dat is betaald als sanctie voor schending van verbod op vooruitbetalingen – Doeltreffendheidsbeginsel – Verjaringstermijn

Twee consumenten, hebben met MVCI timeshareovereenkomsten (gebruik in deeltijd van vakantiewoningen) gesloten. Zij hebben bij de verwijzende rechter een vordering ingesteld tot nietigverklaring van die overeenkomsten op grond van de looptijd en het ontbreken van een duidelijke omschrijving van het voorwerp ervan. Zij hebben tevens de betaling gevorderd van een bedrag als terugbetaling van de prijs van elke overeenkomst, verminderd met het gebruik dat van de accommodatie is gemaakt („vordering tot terugbetaling”), en de terugvordering van het gedeelte van de contractprijs dat is betaald als sanctie voor de schending van het verbod op vooruitbetalingen („terugvordering van een gedeelte van de contractprijs”).

MVCI betwist dat er gronden zijn voor nietigverklaring en dat er vooruitbetalingen zijn gedaan. Subsidiair betoogt zij dat de vordering tot terugbetaling en de terugvordering van de vooruitbetalingen zijn verjaard.

A-G geeft het Hof in overweging: De artikelen 3 en 4 van richtlijn 94/47/EG en de artikelen 4 en 5 van richtlijn 2008/122/EG verzetten zich verzetten tegen een nationale regeling/rechtspraak op grond waarvan de verjaringstermijn voor een vordering tot terugbetaling van door de consument betaalde bedragen op grond van een ongeldige overeenkomst betreffende gebruik in deeltijd (of een soortgelijke overeenkomst) begint te lopen op de datum van sluiting van de overeenkomst, ongeacht of de consument op de hoogte was of in staat was kennis te nemen van de informatie die de handelaar niet of op onduidelijke wijze heeft verstrekt. De consument is in beginsel volledig op de hoogte van zijn rechten op het moment van de definitieve uitspraak tot nietigverklaring van de overeenkomst. Het doeltreffendheidsbeginsel staat echter niet in de weg aan het recht van de handelaar om te bewijzen dat de consument vóór die datum kennis had of redelijkerwijs kon hebben van de elementen die de ongeldigheid van de overeenkomst uitmaken.

Artikel 6 van richtlijn 94/47 en artikel 9 van richtlijn 2008/122, gelezen in samenhang met het doeltreffendheidsbeginsel, verzetten zich niet tegen een nationale regeling of rechtspraak op grond waarvan de verjaringstermijn voor een terugvordering van het gedeelte van de contractprijs dat is betaald in de vorm van vooruitbetalingen begint te lopen op de datum waarop de verboden betalingen zijn verricht in het kader van een overeenkomst betreffende gebruik in deeltijd (of een soortgelijke overeenkomst).”

HvJ – CONCLUSIE – C-831/24 (Machski) – 11 juni 2026 — A-G Spielmann – ECLI:EU:C:2026:484 – conclusie

Richtlijn 2008/48/EG – Kredietovereenkomsten voor consumenten – Informatieplicht – Toepasselijke sancties – Ambtshalve onderzoek

Het betreft een geschil tussen een consument, en de bank P. over de niet-nakoming van de verplichting om bepaalde informatie in een consumentenkredietovereenkomst te vermelden, en de gevolgen met betrekking tot de terugbetaling van bedragen die verschuldigd zijn als rente en kosten die op grond van die overeenkomst zijn betaald.

De vraag is of een nationale rechter ambtshalve dient te onderzoeken of de kredietgever zijn verplichting tot het verstrekken van bepaalde informatie krachtens richtlijn 2008/48 is nagekomen, dan wel of hij zijn onderzoek moet beperken tot de door de consument aan de orde gestelde schendingen.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 10, lid 2, van richtlijn 2008/48/EG moet aldus worden uitgelegd dat een nationale rechter bij wie een geschil aanhangig is gemaakt waarin de consument zich beroept op de toepassing van de in het nationale recht ter uitvoering van artikel 23 van deze richtlijn vastgestelde sanctie, daarbij verplicht wordt om ambtshalve na te gaan of is voldaan aan de verplichting om in een kredietovereenkomst in de zin van die richtlijn op duidelijke en beknopte wijze de in artikel 10, lid 2, van die richtlijn genoemde informatie te vermelden, naast de informatie in de gevallen waarin de consument uitdrukkelijk schending aanvoert.

HvJ – CONCLUSIE – C-395/25 (Orkla Care) – 18 juni 2026 – Zweden – A-G Szpunar – ECLI:EU:C:2026:508 – conclusie

Verordening (EG) nr. 1272/2008 (CLP-verordening) – Verpakking voor vloeibare wasmiddelen – Verpakkingen die gelijkenis vertonen met verpakkingen van levensmiddelen – Misleidend voor consument

Samenvatting onder: Gezondheid, geneesmiddelen en etikettering

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-431/26 (Associação Ius Omnibus III), verwijzing uit **Portugal** over **vereniging** die **representatieve vorderingen ter bescherming van de collectieve belangen van consumenten** instelt, **de financiering** van die vereniging (door derden) en de onafhankelijkheid
- C-351/25 (Trive Bank Hungary et Erinum Capital), verwijzing uit **Hongarije** over de vraag of het Unierecht zich verzet tegen nationale **verjaringsregels** waardoor consumenten zich na verloop van tijd niet meer kunnen beroepen op de **ongeldigheid van een leningsovereenkomst** wegens **oneerlijke bedingen**, ook niet ter afwering van een gedwongen tenuitvoerlegging.
- C-405/26 (Syndyk masy upadłości Getin Noble Bank), verwijzing uit **Polen** over een nationale regeling die een procedure over een consumentenvordering **tot terugbetaling wegens oneerlijke bedingen schorst** wanneer de verkoper tijdens die procedure **insolvent** en de vraag of dit verenigbaar is met richtlijn 93/13
- C-433/26 (Paskuła), verwijzing uit **Polen** over de vraag of een **consument** aanspraak kan maken op de **sanctie van kosteloze kredietverstrekking** wanneer de in de kredietovereenkomst vermelde (rekenkundig correcte) **debetrentevoet** en het **jaarlijkse kostenpercentage** zijn gebaseerd op een **met richtlijn 2008/48 strijdig beding**, en of een dergelijke schending onder de **sanctieverplichting** van artikel 23 van die richtlijn valt.

NOOT – HvJ 23 april 2026, C-744/24 (Bank Polska Kasa Opieki)

Non-interest costs of credit and the applicability of the rate of interest: the CJEU in C-744/24 (ECLB)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

COVID-19

HvJ – ARREST – C-522/24 (Ministero della Difesa) – 18 juni 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:498 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2000/78/EG – Vaccinatieverplichting voor militair personeel vanwege de COVID-19-pandemie – Begrip 'overtuiging' – Schorsing zonder behoud van loon na weigering vaccinatie

Samenvatting onder: Arbeid

HvJ – CONCLUSIE – Gevoegde zaken C-631/24 P (Auken e.a.) en C-632/24 P (Courtois e.a.) – 12 juni 2026 – A-G Rantos – ECLI:EU:C:2026:482 – persbericht – conclusie (Engelse versie)

Verordening (EG) nr. 1049/2001 – Verordening (EU) 2018/1725 – Toegang tot documenten van EU-instellingen – Uitzondering mbt bescherming van privacy – Uitzondering mbt bescherming van commerciële belangen – Verwerking van persoonsgegevens – Inkoop vaccins COVID-19-pandemie – Overeenkomsten tussen Europese Commissie en farmaceutische bedrijven

Samenvatting onder: toegang tot documenten

WIKI

- Coronavirus – Europees recht

EHRM factsheets

- COVID-19 health crisis

Detentie, politiebehandeling en politieonderzoek

EHRM – ARREST – Albertani t. Italië – 4 juni 2026 – 15994/20 – ECLI:CE:ECHR:2026:0604JUD001599420 – persbericht – arrest

Artikel 3 EVRM – Artikel 5 EVRM – Artikel 13 EVRM – Gewone detentie voor psychiatrische patiënt – Onvoldoende passende zorg – Schending

Klaagster, is na een veroordeling voor moord en poging tot moord opgenomen in een forensisch psychiatrisch ziekenhuis. Hoewel rechters later oordeelden dat voortzetting van die opname noodzakelijk was vanwege haar geestelijke toestand, is zij door een wetswijziging – waarbij dergelijke instellingen werden gesloten – overgebracht naar een gewone gevangenis.

Klaagster stelt dat zij daar niet de noodzakelijke psychiatrische zorg ontvangt en dat zij onrechtmatig wordt vastgehouden op een wijze die onverenigbaar is met haar gezondheidsbehoeften.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Het Hof benadrukt dat staten een bijzondere zorgplicht hebben ten aanzien van gedetineerden met ernstige psychiatrische aandoeningen. Het Hof oordeelt in deze zaak dat de autoriteiten onvoldoende rekening hebben gehouden met haar specifieke psychiatrische behoeften.

Ten aanzien van artikel 3 EVRM oordeelt het Hof dat klaagster in de gevangenis niet de gespecialiseerde psychiatrische zorg heeft gekregen die haar gezondheidstoestand vereist. De omstandigheden van haar detentie leverden dan ook een onmenselijke en vernederende behandeling op, wat een schending van artikel 3 EVRM oplevert.

Ten aanzien van artikel 5 EVRM stelt het Hof vast dat de overgang van een psychiatrische instelling naar een reguliere gevangenis een afzonderlijke inmenging in het recht op vrijheid vormt, waarvoor een duidelijke wettelijke basis en adequate rechterlijke toetsing vereist is. Die waarborgen ontbreken in casu en dus is er een schending van artikel 5 EVRM.

Verder overweegt het Hof dat klaagster niet beschikte over een daadwerkelijk en effectief rechtsmiddel om de ongeschikte detentieomstandigheden en de ontoereikende psychiatrische zorg aan te vechten.

 [EHRC updates](#)

 EHRM – ARREST – Andre Ciotta t. Italië – 4 juni 2026 – 368/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0604JUD000036821 – persbericht – arrest

Artikelen 3 en 5 EVRM – Artikel 13 EVRM – Overgang van psychiatrische instelling naar gevangenis – Onvoldoende passende zorg voor veroordeelde met psychische problemen – Schending

Klaagster, een Italiaanse vrouw geboren in 1983 met ernstige psychiatrische problemen, is na een veroordeling voor moord en poging tot moord opgenomen in een forensisch psychiatrisch ziekenhuis. Hoewel rechters later oordeelden dat voortzetting van die opname noodzakelijk was vanwege haar geestelijke toestand, is zij door een wetswijziging – waarbij dergelijke instellingen zijn gesloten – overgebracht naar een gewone gevangenis.

Klaagster stelt dat zij daar niet de noodzakelijke psychiatrische zorg ontvangt en dat zij onrechtmatig wordt vastgehouden op een wijze die onverenigbaar is met haar gezondheidsbehoeften.

Het Hof benadrukt dat staten een bijzondere zorgplicht hebben ten aanzien van gedetineerden met ernstige psychiatrische aandoeningen. Het Hof oordeelt in deze zaak dat de autoriteiten onvoldoende rekening hebben gehouden met haar specifieke psychiatrische behoeften.

Ten aanzien van artikel 3 EVRM oordeelt het Hof dat klaagster in de gevangenis niet de gespecialiseerde psychiatrische zorg krijgt die haar gezondheidstoestand vereist. De omstandigheden van haar detentie leveren dan ook een onmenselijke en vernederende behandeling op, wat een schending van artikel 3 EVRM oplevert.

Ten aanzien van artikel 5 EVRM stelt het Hof vast dat de overgang van een psychiatrische instelling naar een reguliere gevangenis een afzonderlijke inmenging in het recht op vrijheid vormt, waarvoor een duidelijke wettelijke basis en adequate rechterlijke toetsing vereist is. Die waarborgen ontbreken in dit geval (de overdracht heeft plaatsgevonden op grond van een wetswijziging en sluiting van de klinieken en daar is geen rechterlijke toetsing aan te pas gekomen) en dus is er een schending van artikel 5 EVRM.

Verder overweegt het Hof dat klaagster niet beschikte over een daadwerkelijk en effectief rechtsmiddel om de ongeschikte detentieomstandigheden en de ontoereikende psychiatrische zorg aan te vechten dat ook een schending van artikel 13 EVRM oplevert.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

EHRM – ARREST – Ottlakán t. Hongarije – 16 juni 2026 – 17201/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0616JUD001720123 – persbericht – arrest

Artikel 3 EVRM – Artikel 13 EVRM – Levenslang gestrafte – Vrijlating als voorwaarde voor uitbetaling van schadevergoeding – Onmiddellijkheidsbeginsel – Schending

Samenvatting onder: recht op effectieve rechtsbescherming

EHRM – ARREST – Vainik e.a. t. Estland – 30 juni 2026 – **Grote Kamer – ECLI:CE:ECHR:2026:0630JUD001798221 – 17982/21 – 43852/21 – 44600/21 – persbericht – arrest**

Artikel 8 EVRM – Artikel 37 EVRM – Totaal rookverbod in gevangenissen in Estland – Doorhaling

De zaak gaat over het totale rookverbod in Estse gevangenissen dat in oktober 2017 is ingegaan. Klagers, op dat moment gedetineerd, hebben op grond van artikel 8 EVRM geklaagd over het rookverbod. De kamer heeft met vier tegen drie stemmen een schending aangenomen. Op verzoek van Estland is de zaak verwezen naar de Grote Kamer.

Een van de klagers, Vainik is overleden en er zijn geen erfgenamen naar voren gekomen. De twee andere klagers werden niet langer door het rookverbod getroffen omdat ze zijn vrijgelaten en bovendien niet hebben gereageerd op de pogingen van het EHRM om contact op te nemen.

De Grote Kamer van het EHRM heeft daarom unaniem besloten om de zaken door te halen.

EHRM – ARREST – Eikenaar t. Nederland – 30 juni 2026 – 52053/18 – ECLI:CE:ECHR:2026:0630JUD005205318 – persbericht – arrest

Artikel 3 EVRM – Klap door politieagent na verzet van verwarde man – Overlijden – Schending

De zaak gaat om geweld dat door een agent is uitgeoefend tegen E.C.U. Hij is overleden en de klacht is ingediend door zijn partner, mevrouw Eikenaar.

Naar aanleiding van een melding over verward gedrag gaan agenten een woning binnen. E.C.U. is in die woning en verzet zich ook fysiek tegen de aanwezige politieagenten. Terwijl E.C.U. op de grond ligt, stompt agent X hem met een vuist tegen het achterhoofd. Na de aanhouding wordt E.C.U. naar een politiebureau gebracht, waar hij kort na aankomst overlijdt. Niet in geschil is dat er een causaal verband bestaat tussen het geweld en het overlijden van E.C.U.

Eikenaar voert een artikel 12 Sv-procedure bij het gerechtshof, dat het beklag afwijst. Hoewel agent X had moeten afzien van het geven van de klap, is geen sprake van een feit dat vervolging vereist gelet op het gedrag van E.C.U., de omstandigheden van het geval, de instabiele situatie, de bedoelingen van de agenten (het bieden van hulp) en de omstandigheid dat de agenten niet voldoende getraind waren om met verwarde mensen om te gaan.

Het EHRM gaat allereerst in op de omstandigheid dat de partner van E.C.U. de klacht heeft ingediend. Het Hof is van oordeel dat zij een belang heeft bij het voeren van procedures, met name om opheldering te krijgen en de verantwoordelijken aansprakelijk te stellen. Ook overweegt het Hof dat er een algemeen belang bestaat als het gaat om gevallen waarin de politie wordt beschuldigd van het gebruik van geweld.

Over de situatie tijdens de aanhouding overweegt het EHRM dat E.C.U. geen wapen had en de agenten geen letsel hebben opgelopen. Niet blijkt dat zij dachten dat hun leven in gevaar was.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Het EHRM overweegt verder dat de overwegingen van het gerechtshof zo moeten worden begrepen dat de klap tegen het achterhoofd niet strikt noodzakelijk was. Hoewel het niet aan het Hof is om te beoordelen of aan de voorwaarden voor vervolging werd voldaan, is niet helemaal duidelijk waarom die klap niet werd beschouwd als een aanval. De Nederlandse overheid heeft niet voldoende aangetoond dat het strikt noodzakelijk en proportioneel was voor agent X om de klap tegen het achterhoofd te geven. Daarom neemt het EHRM een schending van artikel 3 EVRM aan.

EHRM – GECOMMUNICEERDE ZAAK – M.P. t. Nederland – 19 mei 2026 – 55342/20 – 34571/23 – subject matter of the case

Artikel 3 EVRM – Gebruik van geweld tijdens verhoor verdachte – Onderzoek – Passende en voldoende genoegdoening

In 2017 is klager gearresteerd en verhoord in verband met de verdwijning van X. Tijdens de arrestatie en het verhoor hebben de agenten fysieke kracht gebruikt en klager onder druk gezet om informatie te verkrijgen over haar verblijfplaats. Als gevolg daarvan heeft klager een gebroken schouder opgelopen. Hij is veroordeeld voor verkrachting en doodslag tot 28 jaar gevangenisstraf en aan hem is de maatregel van TBS met dwangverpleging opgelegd.

De Nederlandse rechters hebben erkend dat klager is blootgesteld aan een onmenselijke behandeling in strijd met artikel 3 EVRM, maar zij hebben geen aanleiding gezien om de straf te verminderen omdat deze behandeling niet heeft geleid tot een schending van het recht op een eerlijk proces.

De Hoge Raad heeft de veroordeling van klager gehandhaafd, maar de straf verlaagd naar 27 jaar en 8 maanden gevangenisstraf en de maatregel TBS met dwangverpleging. De verlaging van de gevangenisstraf is bepaald in verband met de wijze waarop hij was gearresteerd, ondervraagd en ten gevolge waarvan hij letsel heeft opgelopen.

Klager heeft aangifte gedaan tegen de politieagenten die betrokken waren bij zijn arrestatie en verhoor. In 2019 heeft het Gerechtshof (naar aanleiding van een artikel 12 Sv procedure) bevolen dat onderzoek moest worden uitgevoerd naar het handelen van de politieagenten.

In 2024 heeft het Gerechtshof na afronding van het nadere onderzoek alsnog bepaald dat de betrokken politieagenten niet verder vervolgd zouden hoeven te worden omdat de strafrechter waarschijnlijk niet tot een veroordeling zou komen en de vervolging niet in het openbaar belang zou zijn. De klacht gaat over de vermeende mishandeling van klager door vijf politieagenten en de ineffectiviteit van het onderzoek naar zijn klachten. Klager vindt dat hij geen passende en voldoende genoegdoening heeft ontvangen omdat de vier maanden strafvermindering onvoldoende zijn en het (verdere) onderzoek naar zijn behandeling door de betrokken politieagenten niet voldeed aan de eisen van het Verdrag.

Vragen aan partijen:

Is klager onderworpen aan marteling of aan onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in strijd met het materiële deel van artikel 3 EVRM (zie *Bouyid t. België* [GC], nr. 23380/09, §§ 81-91, EHRM 2015, en *Gäfgen t. Duitsland* [GC], nr. 22978/05, §§ 87-90, EHRM 2010)? Als de vorige vraag bevestigend wordt beantwoord, hebben de binnenlandse autoriteiten die schending erkend, hetzij expliciet, hetzij impliciet (zie *Gäfgen*, hierboven aangehaald, § 115)?

Als de vorige vragen beide bevestigend worden beantwoord, is klager dan een passende en voldoende vergoeding geboden voor die schending (zie *Gäfgen*, hierboven aangehaald, §§ 116-19)? In het bijzonder:

(a) Vormde de vier maanden strafvermindering in de strafzaak van klager een passende en voldoende genoegdoening?

(b) Voldeed het strafonderzoek naar de vijf politieagenten aan de eisen van de procedurele tak van artikel 3 EVRM?

EHRM – GECOMMUNICEERDE ZAAK – [Guerchouh t. Nederland](#) – 21 juni 2026 – 36723/25 – 37539/25 – [subject matter of the case](#)

Artikel 34 EVRM – Recht op indienen individueel verzoekschrift – Beperking toegang tot maximaal twee vertegenwoordigers voor juridische bijstand aan EBI-gedetineerde

Klagers zijn gedetineerd in de extra beveiligde inrichting (EBI) in Vught. Sinds 1 november 2025 is het aantal advocaten voor EBI-gedetineerden beperkt tot maximaal twee, met als doel het voorkomen van de voortzetting van criminele activiteiten vanuit detentie. De verzoeken van klagers om hun vertegenwoordiger te erkennen als extra advocaat voor hun zaak zijn door de autoriteiten geweigerd omdat enerzijds niet was aangetoond dat de zaken van klagers door de rechtbank ontvankelijk waren verklaard. Bovendien hebben de autoriteiten geoordeeld dat er geen sprake is van uitzonderlijke omstandigheden die vertrouwelijk contact met een extra advocaat rechtvaardigt. Zowel communicatie als correspondentie met deze extra advocaat is geweigerd.

Klagers klagen op grond van artikel 34 EVRM dat de beperking van maximaal twee juridische vertegenwoordigers voor EBI-gedetineerden een directe en belemmerende invloed heeft op hun recht om een individueel verzoekschrift bij het EHRM in te dienen.

Vragen aan partijen:

In het licht van de recente invoering van artikel 40a van de Penitentiaire Beginselenwet, en gezien het feit dat de vertegenwoordiger van klagers naar verluidt niet met hen kan communiceren omdat hij niet geregistreerd is als een van de twee juridische vertegenwoordigers die toegang hebben tot de gedetineerde, heeft deze situatie de effectieve uitoefening van het recht van klagers op het indienen van een individueel verzoekschrift, zoals gegarandeerd door artikel 34 EVRM, beïnvloed (zie Zakharkin t. Rusland, nr. 1555/04, §§ 155-56, 10 juni 2010; Mehmet Ali Ayhan e.a. t. Turkije, nr. 4536/06 en 53282/07, §§ 37-41 en 43, 4 juni 2019; en Shirkhanyan t. Armenië, nr. 54547/16, §§ 191-94, 22 februari 2022)?

EHRM – GECOMMUNICEERDE ZAAK – [Opperhuizen t. Nederland](#) – 3 juni 2026 – 8717/24 – [subject matter of the case](#)

Artikel 5 EVRM – Beroep tegen ISD maatregel – Afwijzing verzoek om opschorting voorlopige hechtenis om onherroepelijke gevangenisstraffen uit te zitten

Klager is op 7 juli 2023 in voorlopige hechtenis geplaatst op verdenking van diefstal, een delict waarvoor hij eerder herhaaldelijk is veroordeeld. Op 4 oktober 2023 veroordeelde de Rechtbank Amsterdam klager tot een ISD-maatregel voor een periode van twee jaar. Een ISD-maatregel houdt in dat veelplegers tot twee jaar in een speciale inrichting worden geplaatst, vanaf de datum waarop het vonnis definitief wordt. Tijdens deze periode kunnen de veroordeeldengerichte geestelijke gezondheidszorg, steun en gedragsprogramma's krijgen die gericht zijn op het verminderen van het risico op herhaling.

Klager is in beroep gegaan. In afwachting van het beroep heeft klager verzocht om opschorting van zijn voorlopige hechtenis om nog openstaande onherroepelijke gevangenisstraffen uit te zitten. Dat verzoek is afgewezen.

Klager klaagt op grond van artikel 5 EVRM dat de autoriteiten zijn voorlopige hechtenis hadden moeten opschorten zodat hij eerder opgelegde definitieve straffen kon ondergaan. Dit zou er ook toe hebben geleid dat de totale detentieperiode onder een minder beperkend regime zou plaatsvinden omdat de voorlopige hechtenis over het algemeen niet wordt afgetrokken van een ISD-maatregel. Hij klaagt verder dat het Gerechtshof zijn persoonlijke omstandigheden niet adequaat heeft beoordeeld.

Vraag aan partijen:

Is klager van zijn vrijheid beroofd in strijd met artikel 5, lid 1 EVRM? Was de voorlopige hechtenis van klager in afwachting van zijn beroep tegen de oplegging van een ISD-maatregel rechtmatig en niet willekeurig, gelet op de weigering om hem eerdere veroordelingen te laten uitzitten in plaats van een dergelijke detentie, en het feit dat de periode van voorlopige hechtenis niet wordt afgetrokken van de duur van de opgelegde maatregel?

EHRM factsheets en guides

- [Hunger strikes in detention](#)
- [Migrants in detention](#)
- [Prisoners' right to vote](#)
- [Prisoners' health-related rights](#)
- [Detention and mental health](#)
- [Detention conditions and treatment of prisoners](#)
- [Use of force in the policing of demonstrations](#)
- [Police arrest and assistance of a lawyer](#)
- [Secret detention sites](#)
- [Guide on Article 5 of the European Convention on Human Rights Right to liberty and security](#)
- [ECHR-KS – Article 5 The notion of deprivation of liberty](#)
- [ECHR-KS – Prisoners' rights Health care in prison](#)
- [ECHR-KS – Article 5 Judicial review of short-term detentions](#)
- [ECHR-KS – Article 14 Prisoners and discrimination](#)
- [Thematic factsheet: Conditions of detention](#)
- [Thematic factsheet: Effective investigations into death or ill-treatment caused by security forces](#)

Diensten, elektronische communicatiediensten

HvJ – ARREST – C-658/24 (Penny Market) – 18 juni 2026 – Hongarije – ECLI:EU:C:2026:495
– persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2006/123/EG – Verordening (EU) nr. 1308/2013 – Vrijheid van vestiging – Vrij verrichten van diensten – Gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten – Maximumprijzen voor bepaalde voedingsmiddelen – Minimumhoeveelheden als voorraad – Maatregel genomen wegens een gevaarlijke situatie – Geldboetes

Gelet op de oorlogssituatie in Oekraïne heeft de Hongaarse regering een besluit vastgesteld om de door de oorlog veroorzaakte hoge inflatie het hoofd te bieden. Het land heeft detailhandelaren verplicht bepaalde producten tegen actieprijzen aan te bieden en voldoende voorraad daarvan aan te houden. De maatregel is alleen van toepassing op detailhandelaren met een omzet boven een bepaalde drempel. Daardoor is deze maatregel ogenschijnlijk zonder onderscheid van toepassing op zowel Hongaarse detailhandelaren als in andere EU-lidstaten gevestigde detailhandelaren. In werkelijkheid heeft deze maatregel bijna uitsluitend gevolgen voor laatstgenoemden.

De nationale autoriteit heeft Penny Market een geldboete opgelegd ter bescherming van de consument omdat tijdens een controle ter plaatse werd vastgesteld dat twee producten waarop de prijsverlaging van toepassing was niet in de winkelruimte waren uitgesteld en dat op de dag van de controle geen verkoop van deze producten had plaatsgevonden.

De verwijzende rechter stelt het Hof een prejudiciële vraag over de verenigbaarheid van de nationale regeling met het Unierecht.

Het Hof heeft eerder in zijn arrest SPAR Magyarország geoordeeld dat een regeling die vergelijkbaar is met de regeling die in de onderhavige zaak aan de orde is, in strijd is met verordening

(EU) nr. 1308/2013 (een rechtsinstrument dat is vastgesteld in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU)..

Drie lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Verordening (EU) nr. 1308/2013 en artikel 14, punt 1, en artikel 15 van richtlijn 2006/123/EG verzetten zich tegen een regeling van een lidstaat die, gelet op een gevaarlijke situatie, detailhandelaren in voedingsmiddelen met een jaaromzet van meer dan 2 500 000 EUR op straffe van een geldboete verplicht om gedurende een bepaalde periode voor bepaalde categorieën producten die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen, een brutokleinhandelsprijs toe te passen die ten minste 15 % lager ligt dan de laagste brutokleinhandelsprijs die zij in de voorafgaande 30 dagen hebben toegepast, en om gedurende die periode steeds over minimumhoeveelheden van bepaalde producten te beschikken.

- 🇪🇺 Hungarian legislation imposing mandatory discounts on large retailers is contrary to EU law ([persbericht Curia](#))

HvJ – ARREST – Gevoegde zaken C-188/24 (WebGroup Czech Republic e.a.) en C-190/24 (Coyote System) – 18 juni 2026 – Grote Kamer – Frankrijk – ECLI:EU:C:2026:492 – CuriaTV – persbericht – conclusie – arrest (Engelse versie)

Richtlijn 2000/31/EG – Verbod toegang tot pornografische websites – Leeftijdverificatie – Verbod meldingen verkeerscontroles – Verplichting voor uitgevers van onlinecommunicatiediensten – Land van oorsprongbeginsel – Gecoördineerde gebied

Het Franse recht verbiedt om minderjarigen toegang te geven tot pornografische websites en legt beheerders van dergelijke websites de verplichting op technische voorzieningen te treffen om die toegang te voorkomen. Ook stelt het Franse recht beperkingen aan rijassistentiediensten die op geolokalisatie zijn gebaseerd, door meldingen van bepaalde controles langs de weg te verbieden.

In zaak **C-188/24** betogen Webgroup Czech Republic en NKL Associates, twee ondernemingen die in Tsjechië zijn gevestigd, dat het Franse recht in strijd is met het land-van-oorsprongbeginsel van de richtlijn inzake elektronische handel, volgens hetwelk diensten voor wat betreft vereisten die binnen het „gecoördineerde gebied” vallen, onder het recht van de staat van vestiging vallen.

In zaak **C-190/24** is Coyote System, een in Frankrijk gevestigde onderneming die gespecialiseerd is in navigatiesystemen, van mening dat het verbod om bepaalde verkeerscontroles te melden in strijd is met het land-van-oorsprongbeginsel en een toezichtsverplichting in het leven roept die door de richtlijn verboden is.

In hoeverre mogen lidstaten regels opleggen aan online diensten die in een andere lidstaat zijn gevestigd. De verwijzende rechter wil met name weten of de verplichting waaraan aanbieders van onlinediensten moeten voldoen binnen het „gecoördineerde gebied” van de richtlijn valt, en of dat ook het geval is voor het verbod dat aan rijassistentiediensten wordt opgelegd.

Het Hof oordeelt dat lidstaten leeftijdsverificatie voor gebruikers van pornografische websites mogen eisen en de doorgifte van informatie over bepaalde verkeerscontroles op hun grondgebied mogen verbieden. Aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij zijn aansprakelijk voor de inhoud en de informatie waarover zij controle hebben.

- 🇪🇺 De lidstaten mogen leeftijdsverificatie voor gebruikers van pornografische websites eisen en de doorgifte van informatie over bepaalde verkeerscontroles op hun grondgebied verbieden; Aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij zijn aansprakelijk voor de inhoud en de informatie waarover zij controle hebben ([persbericht Curia](#))
- 🇪🇺 Grand Chamber rules that platform's algorithmic control may remove safe harbour availability ([IPKat](#))

NRE 2026, nr. 7 (juli)

- 📌 HvJ EU: Dienstaanbieders in andere lidstaten kunnen tot leeftijdsverificatie voor pornowebsites worden verplicht en verbod op rijkhulpsysteem met doorgifte verkeerscontroles ([Boek9](#))
- 📌 The End of Immunity for Internet Service Providers? C-188/24 WebGroup Czech Republic and NKL Associates and C-190/24 Coyote System, judgment 16 June 2026 ([EU law analysis](#))
- 📌 HvJ EU: lidstaten mogen buitenlandse pornowebsites niet algemeen verplichten tot leeftijdsverificatie ([IE forum](#))

GERECHT – ARREST – T-1078/23 (Meta Platforms/Commissie) – 3 juni 2026 – ECLI:EU:T:2026:357 – persbericht – arrest

Verordening (EU) 2022/1925 – Aanwijzing als poortwachter – Begrip ‘kernplatformdienst’ – Online sociale netwerkdienst – Nummeronafhankelijke interpersoonlijke communicatiedienst – Online tussenhandelsdienst – Gelijke behandeling – Weerlegging van vermoedens – Voorwaarden voor inleiding van een marktonderzoek – Rechten van de verdediging – Motiveringsplicht

Meta, verzoekster, heeft de Europese Commissie een kennisgeving gezonden overeenkomstig artikel 3, lid 3, eerste alinea, van verordening (EU) 2022/1925. In de kennisgeving heeft verzoekster betoogd dat haar met onlinereclame gefinancierde overkoepelende online socialenetwerkdienst, waaronder Facebook, Instagram etc., aangemerkt moet worden als kernplatformdienst (hierna ook: „KPD”) van het type online socialenetwerkdienst in de zin van de DMA. Zij meende dat Messenger en Marketplace de drempel van artikel 3, lid 2, onder b), DMA niet hadden bereikt, zodat zij hoe dan ook niet kon worden geacht te voldoen aan de voorwaarden van artikel 3, lid 1, DMA om voor die diensten als poortwachter te worden aangewezen. Verzoekster heeft daarnaast krachtens artikel 3, lid 5, eerste alinea, DMA, argumenten en bewijzen aangedragen om in voorkomend geval de vermoedens van artikel 3, lid 2, DMA betreffende Messenger en Marketplace te weerleggen.

In het bestreden besluit heeft de Commissie o.a. vastgesteld dat Meta alle drempels in artikel 3, lid 2, DMA bereikte voor wat betreft de betrokken KPD, afzonderlijk beschouwd, zodat kon worden vermoed dat zij voldeed aan alle voorwaarden van artikel 3, lid 1, DMA om voor die diensten te worden aangemerkt als poortwachter.

Gerecht: Artikel 2, onder f) van besluit C(2023) 6105 final van de Commissie van 5 september 2023, waarbij Meta overeenkomstig artikel 3 van verordening (EU) 2022/1925 is aangewezen als poortwachter, wordt nietig verklaard. Het beroep wordt verworpen voor het overige.

- 📌 Digital Markets Act: the General Court annuls the decision designating Meta as a gatekeeper as regards Marketplace ([persbericht](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-450/26 \(UNAA\)](#), verwijzing uit Italië over aanbestedingsrecht, uitzondering voor juridische diensten, en nationale regeling die afwijkt van die uitzondering

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Digitalisering, social media en AI

HvJ – ARREST – Gevoegde zaken C-188/24 (WebGroup Czech Republic e.a.) en C-190/24 (Coyote System) – 18 juni 2026 – **Grote Kamer – Frankrijk – ECLI:EU:C:2026:492 – persbericht – conclusie – arrest (Engelse versie)**

Richtlijn 2000/31/EG – Verbod toegang tot pornografische websites – Verbod meldingen verkeerscontroles – Verplichting voor uitgevers van onlinecommunicatiediensten – Land van oorsprongbeginsel – Gecoördineerde gebied

Samenvatting onder: diensten

REGELGEVING

- Voorstel verordening, AI-continent — nieuwe wetgevingshandeling inzake cloud- en AI-ontwikkeling Goedkeuring door de Commissie, 2 juli 2026 - 28 augustus 2026 (EC)
- Voorstel verordening, Wetgevingshandeling inzake digitale netwerken, Feedback mogelijk van 2 juli 2026 - 28 augustus 2026 (EC)

OVERIG

- G.H.G.M. van Berkel, AI-verordening: nu al op de schop (de Digital Omnibus inzake AI en de gevolgen voor fundamentele rechten en vrijheden), in: AIF 2026/2
- P. van Eecke, De AI Verordening: Nog voor de oplevering al in verbouwing, in: Computerrecht 2026/70
- AI-verordening: nu al op de schop (de Digitale Omnibus inzake AI en de gevolgen voor fundamentele rechten en vrijheden) (IT&recht)
- The AI Omnibus: Fast-Tracking Deregulation, Weakening Digital Rights (liberties)
- Second meeting of the Working Group to draft the CCJE Opinion on the use of artificial intelligence (AI) in the judicial process (CCJE)
- AI en rechtspraak (NJB)
- *Dit artikel verkent de betekenis van AI voor de civiele rechtspraak vanuit een procesrechtelijk en een rechtsfilosofisch perspectief. Aan de orde komt de vraag wat AI kan betekenen voor procespartijen en wat daarbij de risico's vormen. Aansluitend wordt ingegaan op AI-gebruik door de rechter en hoe zich dit verhoudt tot de partijautonomie en het recht op hoor en wederhoor. Daarbij wordt een blik geworpen op het onlangs in gebruik genomen RechtspraakGPT.*

EHRM – factsheet en guides

- New technologies

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Discriminatie en gelijke behandeling

EHRM – ARREST – Brun t. Zwitserland – 4 juni 2026 – 50885/16 – ECLI:CE:ECHR:2026:0604JUD005088516 – persbericht – arrest

Artikel 4 en 14 EVRM – Geen discriminatie bij Zwitserse militaire dienstplicht (of de dienstvervangingsbelasting) voor mannen – Onderscheid naar geslacht en nationaliteit objectief gerechtvaardigd

Klager is na een gedeeltelijke militaire opleiding om medische redenen ongeschikt verklaard voor verdere dienstplicht. Op grond van de Zwitserse wet moest hij daarom een militaire dienstvervangingsbelasting betalen. Hij vindt dat sprake is van discriminatie omdat Zwitserse vrouwen en buitenlandse inwoners van Zwitserland niet dienstplichtig zijn en bijgevolg ook geen dienstvervangingsbelasting hoeven te betalen.

Het EHRM stelt vast dat de militaire dienstvervangingsbelasting nauw verbonden is met de militaire dienstplicht en valt daarom binnen de werkingssfeer van artikel 4 EVRM. De belasting heeft volgens het EHRM geen fiscaal karakter, maar vormt een solidariteitsbijdrage voor de nationale defensie.

Vervolgens oordeelt het EHRM dat Zwitserse vrouwen en buitenlandse inwoners zich niet in een met klager vergelijkbare situatie bevinden, omdat zij niet wettelijk verplicht zijn militaire dienst te verrichten. Bovendien acht het EHRM het gemaakte onderscheid objectief en redelijk gerechtvaardigd. Daarbij kent het EHRM gewicht toe aan de ruime beoordelingsmarge die staten hebben bij de inrichting van hun nationale defensiestelsel, het feit dat geen enkele verdragsstaat buitenlandse inwoners verplicht tot militaire dienst en dat ten tijde van de feiten vrijwel geen enkele Europese staat een dienstplicht voor vrouwen kende. Geen schending.

 [EHRC updates](#)

EHRM – ARREST – Christian Congregation of Jehovah's Witnesses t. Italië – 11 juni 2026 – 49687/16 – ECLI:CE:ECHR:2026:0611JUD004968716 – persbericht – arrest

Artikelen 9 en 14 EVRM – Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Verschil in behandeling van religieuze groepen door de Italiaanse overheid zonder objectieve en redelijke rechtvaardiging – Schending

Het betreft een klacht van een religieuze vereniging in Italië. Artikel 8 van de Italiaans grondwet stond niet-katholieke geloofsgemeenschappen toe een overeenkomst te sluiten met de Italiaanse staat en daarmee onder andere te profiteren van een gunstige belastingregeling “otto per mille” die via de inkomstenbelasting werd geïnd. Deze verdeling, die het financieringssysteem vormde voor religieuze denominaties in Italië en bedoeld was om religieuze activiteiten te ondersteunen, vond plaats in overeenstemming met en in verhouding tot de keuze die burgers op hun belastingaangifte hadden gegeven. Klager is er sinds 1977 niet in geslaagd een overeenkomst met de Italiaanse staat te sluiten, ondanks diverse pogingen daartoe.

Het hof overweegt dat de Italiaanse regering geen argumenten heeft aangevoerd op grond waarvan het Hof zou kunnen concluderen dat de door haar aangevoerde gronden – met name het standpunt dat klager ten aanzien van het verbod op het ontvangen van bloedtransfusies en het doneren van bloed, alsmede de keuze om niet aan verkiezingen deel te nemen – een inbreuk zou vormen op de binnenlandse rechtsorde die het betwiste verschil in behandeling volgens de Italiaanse autoriteiten rechtvaardigde. Er is geen objectieve en redelijke rechtvaardiging voor het verschil in behandeling tussen deze klager (religieuze vereniging) en andere religieuze groeperingen.

 [EHRC updates](#)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

HvJ – CONCLUSIE – C-172/25 (Personal Sea Management) – 25 juni 2026 – A-G De La Tour – Roemenië – ECLI:EU:C:2026:517 – conclusie

Richtlijn 2008/104/EG – Uitzendarbeid – Beginsel van gelijke behandeling – Essentiële arbeidsvoorwaarden – Ontslagbesluit – Verschil in behandeling tussen werknemer die rechtstreeks door de inlenende onderneming in dienst is genomen en de werknemer die door een uitzendbureau ter beschikking is gesteld

Samenvatting onder: arbeid en sociale zekerheid

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-379/26 Rogelio, verwijzing uit **Spanje** over een nationale regeling op grond waarvan een **moederschapsuitkering** alleen wordt toegekend aan de moeder en niet aan de vader wanneer de **baby komt te overlijden voor de bevalling** en de vraag of dit verenigbaar is met het beginsel van **gelijke behandeling** en het verbod van **discriminatie** op grond van geslacht

EHRM - factsheets en guides

- Gender Identity
- Homosexuality: criminal aspects
- Racial profiling
- Roma and Travellers
- Thematic factsheet: Roma and Travellers
- Guide on Article 14 ECHR and on article 1 of Protocol No. 12 to the Convention - prohibition of discrimination

Douane, tariefindeling, handel en antidumping

GERECHT – ARREST – T-224/25 (VÁM4ALL) – 3 juni 2026 – Hongarije – ECLI:EU:T:2026:360 – geen conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 952/2013 – Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 – Douanewetboek van de Unie – Methode voor vaststelling douanewaarde – Aangegeven transactiewaarde – Fall-backmethode – Invoer van bulkgoederen – Geen bewijs van daadwerkelijke betaling – Ontoereikendheid van gegevens over wezenlijke kenmerken van goederen – Gebruik van gegevens uit de nationale databank – Gewoon rekenkundig gemiddelde van eenheidsprijzen

Het betreft een geding tussen VÁM4ALL, een vennootschap naar Hongaars recht, in haar hoedanigheid van indirecte douanevertegenwoordiger van een importeur van goederen uit China, en de hogere douaneautoriteit over het besluit van deze autoriteit tot goedkeuring van de methode die de Hongaarse lagere douaneautoriteit heeft toegepast voor de vaststelling van de douanewaarde van goederen die in het vrije verkeer worden gebracht en de heffing van de douanerechten van de Europese Unie.

Drie lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Gerecht: Artikel 15, lid 1, van verordening (EU) nr. 952/2013, gelezen in samenhang met artikel 18, lid 1, en artikel 163, lid 2, van deze verordening, moet aldus worden uitgelegd dat een indirecte

NRE 2026, nr. 7 (juli)

douanevertegenwoordiger naast de voor de inklaring vereiste documenten alle andere documenten met betrekking tot de ingevoerde goederen, waaronder documenten waaruit de werkelijk betaalde prijs blijkt, moet kunnen overleggen en ter beschikking van de douaneautoriteiten moet stellen wanneer zij hem daar in het kader van een douanecontrole om hebben verzocht.

Artikel 140, lid 1, van uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 van de Commissie van 24 november 2015 houdende nadere uitvoeringsvoorschriften voor enkele bepalingen van verordening nr. 952/2013 moet aldus worden uitgelegd dat de douaneautoriteiten bij de invoer van bulkgoederen zonder unieke of specifieke kenmerken terecht gegronde twijfels hebben of de aangegeven transactiewaarde overeenstemt met het totale betaalde of te betalen bedrag, als bedoeld in artikel 70, lid 1, van verordening nr. 952/2013 wanneer de indirecte douanevertegenwoordiger ondanks een verzoek daartoe niet met betrouwbare documenten heeft aangetoond dat de aankoopprijs werkelijk is betaald.

Artikel 74, leden 1 en 2, van verordening nr. 952/2013 moet aldus worden uitgelegd dat indien een indirecte douanevertegenwoordiger niet heeft kunnen aantonen dat de aankoopprijs van ingevoerde bulkgoederen zonder unieke of specifieke kenmerken werkelijk is betaald, hetgeen ertoe leidt dat de douaneautoriteiten de aangegeven transactiewaarde van die goederen niet aanvaarden, deze autoriteiten kunnen besluiten dat de in lid 2 van dit artikel bedoelde bijkomende methoden niet worden toegepast indien zij elk van deze methoden met de vereiste zorgvuldigheid hebben onderzocht en die vertegenwoordiger, die daartoe naar behoren in staat is gesteld, onvoldoende gegevens heeft kunnen verstrekken over de wezenlijke kenmerken van deze goederen – noch over de fysieke kenmerken noch over de kwalitatieve aspecten ervan – zonder dat de omstandigheid dat die autoriteiten niet vooraf gebruik hebben gemaakt van hun in artikel 188 van dit wetboek genoemde bevoegdheden, van invloed is op het besluit om deze methoden niet toe te passen.

Artikel 144, lid 2, van uitvoeringsverordening 2015/2447 moet aldus worden uitgelegd dat wanneer de douaneautoriteiten op omstandige wijze hebben kunnen vaststellen dat lid 1 van dit artikel niet kon worden toegepast, de vaststelling, door deze autoriteiten, van de douanewaarde van ingevoerde bulkgoederen zonder unieke of specifieke kenmerken op basis van uitsluitend uit de databank opgehaalde gegevens betreffende goederen die afkomstig zijn uit hetzelfde land als de ingevoerde goederen, die zijn ingedeeld onder dezelfde Taric-code als deze goederen en die in de periode van 45 dagen vóór en 45 dagen na de aanvaarding van de douaneaangifte in het vrije verkeer zijn gebracht, waarbij na filtering van deze gegevens het gewone rekenkundige gemiddelde van de eenheidsprijzen per kilogram van de goederen waar die gegevens betrekking op hebben in aanmerking wordt genomen, een andere passende methode in de zin van lid 2 van dat artikel vormt.

 Douane heeft ruime bevoegdheden bij waardering bulkgoederen ([NL fiscaal](#))

GERECHT – ARREST – T-313/25 (Kinova Europe) – 3 juni 2026 – ECLI:EU:T:2026:361 – geen conclusie – arrest

Verordening (EEG) nr. 2658/87 – Tariefindeling van robotische hulparm die wordt bevestigd aan een elektrische rolstoel

Het douanehoofdkantoor Hannover heeft de robotarm ingedeeld onder GN-onderverdeling 8479 89 97, die overeenkomt met machines en mechanische toestellen met een eigen functie, niet genoemd of niet begrepen onder andere posten van hoofdstuk 84, andere dan producten die vallen onder de onderverdelingen 8479 10 00 tot en met 8479 89 70 (functionele eenheid).

Verzoekster heeft bezwaar gemaakt tegen deze beschikking van het douanehoofdkantoor Hannover en is in essentie van mening dat de robotarm als prothese moest worden ingedeeld onder GN-onderverdeling 9021 39 90.

Gerecht: Post 9021 van de gecombineerde nomenclatuur die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87, moet aldus worden uitgelegd dat de in deze post gebruikte uitdrukkingen „orthopedische artikelen en toestellen” en „andere voor het verhelpen of verlichten van gebreken of van

NRE 2026, nr. 7 (juli)

kwalen dienende apparatuur, die door de patiënt in de hand wordt gehouden of op andere wijze wordt gedragen, dan wel wordt ingeplant" geen robotarm omvatten die wordt bevestigd aan een elektrische rolstoel en wordt bediend met een joystick of met het hoofd om bewegingen van een menselijke arm na te bootsen en bepaalde voorwerpen vast te pakken.

GERECHT – ARREST – T-304/25 (Kronospan Bulgaria) – 10 juni 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:T:2026:375 – geen conclusie – arrest

Verordening (EEG) nr. 2658/87 – Tariefindeling decorpapier geïmpregneerd met thermoreactieve harsen en twee deklagen van zuivere hars

Kronospan Bulgaria heeft goederen uit Belarus ingevoerd, die zij onder code 4811 59 00 90 heeft aangegeven als "met melamine geïmpregneerd papier". Voor dit product hanteerde zij een douanetarief van 0 % en btw ten bedrage van 13 014,36 BGN (ongeveer 6 500 EUR). Volgens een deskundigenrapport moet het product worden ingedeeld onder hoofdstuk 39 van de GN, dat betrekking heeft op "kunststoffen en werken daarvan".

Gerecht: De gecombineerde nomenclatuur die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 moet aldus moet worden uitgelegd dat een samengesteld werk dat bestaat uit een laag decorpapier geïmpregneerd met thermoreactieve harsen en twee deklagen van zuivere hars, waarbij de hars niet volledig is uitgehard en dat wordt gebruikt voor het bekleden van platen in kortcyclische meerlaagse hittepersen, onder GN-post 3921 valt, voor zover de kunststof aan dit product zijn wezenlijke karakter verleent.

GERECHT – ARREST – T-321/25 (JLG EMEA) – 10 juni 2026 – België – ECLI:EU:T:2026:381 – geen conclusie – arrest

Verordening (EEG) nr. 2658/87 – Uitvoeringsverordening (EU) 2022/1610 – Tariefindeling van voertuig met een hydraulische hefinrichting die is uitgerust met een werkplatform

De zaak gaat over de uitlegging van de posten 8427 en 8428 van de GN die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 wat betreft de indeling in de gecombineerde nomenclatuur van een voertuig met een hydraulische hefinrichting die is uitgerust met een werkplatform.

Gerecht: De gecombineerde nomenclatuur, die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 moet aldus worden uitgelegd dat een machine met eigen beweegkracht, aangedreven door een elektromotor, die is uitgerust met een hefinrichting met aan het uiteinde een werkplatform voorzien van een veiligheidsreling, en die enkel bestemd is om goederen en personen te heffen en niet geschikt is voor het vervoer daarvan, zelfs over korte afstanden, gelet op de zeer beperkte mogelijkheid tot voortbeweging, onder GN-post 8427 valt.

Bij het onderzoek van de prejudiciële vragen is niet gebleken van feiten of omstandigheden die afbreuk kunnen doen aan de geldigheid van uitvoeringsverordening (EU) 2022/1610.

 Gerecht bevestigt indeling hoogwerkers onder GN-post 8427 (NL fiscaal)

GERECHT – CONCLUSIE – T-383/25 (Segelbootwartung) – 3 juni 2026 – A-G Brkan – Duitsland – ECLI:EU:T:2026:358 – conclusie

Verordening (EU) nr. 952/2013 – Richtlijn 2006/112/EG – Zeilboot die in de Unie is gebracht voor onderhouds- en reparatiewerkzaamheden zonder deze bij de douane aan te brengen – Heffing van douanerechten en van btw bij invoer

Verweerder, een natuurlijke persoon die in Zwitserland woont, heeft een in Zwitserland geregistreerde zeilboot op een boottrailer met een personenauto via douanekantoor A Duitsland binnengebracht, zonder hiervoor de douaneformaliteiten af te handelen. Tijdens een verkeerscontrole verklaarde hij dat hij op weg was naar de in Duitsland gevestigde onderneming X om onderhouds- en reparatiewerkzaamheden te laten uitvoeren aan de buitenboordmotor van zijn zeilboot. Verzoeker, het douanehoofdkantoor heeft daarom een aanslag voor invoerrechten en de btw bij invoer vastgesteld.

Verweerder heeft de invoerrechten betaald, en de onderhouds- en reparatiewerkzaamheden aan de zeilboot laten uitvoeren. Vervolgens is de zeilboot weer naar Zwitserland uitgevoerd, zonder dat deze in het douanegebied van de Unie voor andere doeleinden was gebruikt.

Verweerder heeft bezwaar gemaakt tegen de aanslag tot vaststelling van de invoerrechten. De vraag is o.a. of een vervoermiddel in het economische circuit van de Unie terecht komt, wanneer het in een lidstaat niet als vervoermiddel wordt gebruikt, maar er diensten (in casu: onderhouds- en reparatiewerkzaamheden) aan het vervoermiddel worden verricht?

Moet artikel 124, lid 1, onder k), DWU aldus worden uitgelegd dat een niet-Uniegoed in de zin van die bepaling wordt gebruikt, indien aan dat goed in het douanegebied van de Unie enkel onderhouds- of reparatiewerkzaamheden worden verricht en het niet-Uniegoed daarna weer wordt uitgevoerd?

A-G geeft het Hof in overweging: De artikelen 30 en 70, alsmede artikel 71, lid 1, eerste alinea, van richtlijn 2006/112/EG moeten aldus worden uitgelegd dat het enkele feit dat een vervoermiddel uit een derde land fysiek in een lidstaat van de Unie wordt binnengebracht met het oog op onderhouds- en reparatiewerkzaamheden, zonder dat het onder de regeling actieve veredeling wordt geplaatst, ook al is dit vervoermiddel later wederuitgevoerd zonder als vervoermiddel te zijn gebruikt toen het zich fysiek in die lidstaat bevond, een invoer vormt waardoor het belastbare feit voor de btw bij invoer plaatsvindt en deze belasting verschuldigd wordt, tenzij de bevoegde douaneautoriteiten aan de betrokkene een vergunning met terugwerkende kracht verlenen overeenkomstig artikel 211, lid 2, van verordening (EU) nr. 952/2013.

Artikel 124, lid 1, onder k), van verordening nr. 952/2013 moet aldus worden uitgelegd dat wanneer een vervoermiddel tijdelijk het douanegebied van de Unie is binnengebracht zonder vergunning om gebruik te maken van de regeling actieve veredeling, de onderhouds- en reparatiewerkzaamheden die in dat douanegebied worden verricht een gebruik in de zin van die bepaling vormen, ook al is dat vervoermiddel niet voor vervoersdoeleinden gebruikt toen het zich in het douanegebied van de Unie bevond, tenzij de douaneautoriteiten overeenkomstig artikel 211 lid 2, van deze verordening voor die werkzaamheden met terugwerkende kracht een vergunning voor actieve veredeling hebben verleend.

 Btw en douanerechten bij invoer vervoer (NL fiscaal)

GERECHT – CONCLUSIE – T-529/25 (Prestige Rijwielen) – ECLI:EU:T:2026:388 – 10 juni 2026
– A-G Pérez de Nanclares – België – conclusie

Verordening nr. 2658/87 – Begrip ‘goed dat wordt aangeboden in gedemonteerde of in niet-gemonteerde staat’ – Onderdelen die bestemd zijn voor elektrische fietsen – Invoer in deelzendingen – Niet-gelijktijdige douaneaangiften – Indeling als compleet goed – Rechtsmisbruik

Het Europees Openbaar Ministerie heeft strafrechtelijke vervolging ingesteld tegen twee rechtspersonen en een natuurlijke persoon vanwege het opsplitsen van de invoer van fietsonderdelen met het oog op de toepassing van een gunstiger douanetarief. Het werkelijke voorwerp van die handelingen was namelijk de invoer van complete elektrische fietsen, waarvoor een hoger conventioneel douanerecht geldt dan voor onderdelen, en deze, anders dan onderdelen, aan antidumpingrechten moesten worden onderworpen.

Er geldt een regel dat voor de tariefindeling kan worden aangenomen dat een compleet goed, zoals een fiets, is ingevoerd, terwijl fysiek alleen de onderdelen die nodig zijn voor de assemblage van dat goed in het douanegebied zijn binnengebracht. Aan deze regel is een door het Hof geformuleerde voorwaarde verbonden dat de betrokken onderdelen *tegelijktijdig* ter inkleding moeten worden aangeboden. Deze voorwaarde staat centraal in de vraagstelling van de verwijzende rechter, aangezien in casu de onderdelen die tot elektrische fietsen kunnen worden geassembleerd, niet gezamenlijk bij de douane zijn aangebracht, maar in deelzendingen zijn ingevoerd.

A-G geeft het Hof in overweging: Algemene regel 2, onder a), van de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 is niet van toepassing op de invoer van onderdelen van een elektrische fiets die vallen onder de onderverdelingen van post 8714 van de gecombineerde nomenclatuur en die bestemd zijn om, na in het vrije verkeer te zijn gebracht, te worden geassembleerd tot een elektrische fiets die valt onder de onderverdelingen van post 8711 van de gecombineerde nomenclatuur, wanneer deze onderdelen niet gelijktijdig bij de douane worden aangebracht, maar na elkaar in deelzendingen worden ingevoerd.

B Onderdelen elektrische fietsen in deelzendingen geen complete fietsen (NL fiscaal)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-371/26 (Janssen Biotech e.a.), verwijzing uit **Denemarken** met de vraag om uitleg van de ‘vrijstelling bij uitvoer’ van artikel 5 van **verordening 2019/933**, teneinde te beoordelen of het inbreuk maakt op **octrooi- en aanvullende beschermingsrechten** wanneer een bedrijf een beschermd geneesmiddelenbestanddeel in een lidstaat **produceert** en gedurende **langere tijd opslaat** met het oog op **latere uitvoer naar een derde land**, en welke **voorwaarden** gelden voor toepassing van die vrijstelling.
- T-287/26 (Viecura Medical), verwijzing uit **Ierland** over de tariefindeling van TENA-fixatiebroekjes (**incontinentiebroekjes**) en de vraag of **uitvoeringsverordening 2024/2525** geldig is gelet op mogelijke beoordelingsfouten, bevoegdheidsoverschrijding en een onjuiste toepassing van de indelingsregels door de Europese Commissie.
- C-462/26 (Hauptzollamt A), verwijzing uit **Duitsland** over de tariefindeling van **tweedelige verbindingstukken (aansluitstuk en huls) waarmee een brandslang wordt verbonden** met een pomp of met andere brandslangen
- T-299/26 en T-300/26 (CAD Sernav e.a.), verwijzing uit **Italië** over de vraag of artikel 24, lid 4 van gedelegeerde verordening 2015/2446 (**aanvulling douanewetboek**) een **discretionaire bevoegdheid** laat voor de **douaneautoriteit** om te beoordelen of de **alternatieve plaats waar een Authorized Economic Operator (AEO) marktdeelnemer** douanehandelingen mag verrichten, verenigbaar is met het door de douaneautoriteit nagestreefde **primaire openbare belang**

NRE 2026, nr. 7 (juli)

REGELGEVING

Verordening (EU) 2026/1395 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2026 houdende toepassing van een algemeen stelsel van tariefpreferenties en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 978/2012, PE/3/2026/REV/1, PB L, 2026/1395, 22.6.2026

OVERIG

Mededeling overeenkomstig artikel 34, lid 7, punt a), iii), van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad over door de douaneautoriteiten van de lidstaten afgegeven beschikkingen betreffende bindende inlichtingen over de indeling van goederen in de douanenomenclatuur. PB C, C/2026/3319, 16.6.2026

Eigendomsrecht

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-305/26 (Samkov Inwest), verwijzing uit **Bulgarije** over **vennootschap, doeltreffende rechtsbescherming, eigendomsrecht en vrijheid van vestiging**

EHRM factsheets en guides

- Guide on Article 1 of Protocol No. 1 to the ECHR - protection of property
- Thematic factsheet: Protection de la propriété

Energiemarkt

HvJ – CONCLUSIE – C-251/24 (Axpo Energy Romania) – 25 juni 2026 – A-G Rantos – Roemenië – ECLI:EU:C:2026:521 – conclusie

Verordening (EU) 2019/943 – Verordening (EU) 2022/1854 – Richtlijn (EU) 2019/944 – Interne markt voor elektriciteit – Marktgebaseerde leveringsprijzen – Nationale crisismaatregelen – Noodinterventie in verband met hoge energieprijzen – Plafond op inkomsten – Begrip “marktinkomsten” – Maatregelen met effect dat gelijkwaardig is aan kwantitatieve uitvoerbeperkingen

De zaak gaat over nationale regelgeving waarbij een mechanisme voor de vaststelling van plafonds op inkomsten wordt ingesteld dat van toepassing is op marktdeelnemers die handelsactiviteiten (trading) uitoefenen op de elektriciteits- en aardgasmarkt, alsmede op elektriciteitsproducenten.

De conclusie gaat over de vraag of de invoering van een dergelijk plafond, ten eerste, een ingrijpen vormt in de vrije prijsstelling op de groothandelsmarkt, dat in strijd kan zijn met de beginselen van verordening 2019/943 en richtlijn 2019/944, zonder dat dit ingrijpen kan worden aangemerkt als een „nationale crisismaatregel” in de zin van verordening 2022/1854, en, ten tweede, of dit leidt tot een

discriminerende belastingheffing op transacties op de nationale markt ten opzichte van transacties die bestemd zijn voor de uitvoer.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 3, onder a), b), h) en p), en artikel 10, leden 1, 4 en 5, van verordening (EU) 2019/943, gelezen in het licht van de overwegingen 22 en 23 ervan, artikel 5, leden 1, 3 en 4, van richtlijn (EU) 2019/944, alsmede het evenredigheids- en het non-discriminatiebeginsel verzetten zich niet tegen een nationale regeling die, ten eerste, een handelarenbijdrage voor de elektriciteits- en aardgasmarkt instelt ter hoogte van 100 % van het verschil tussen de gewogen maandgemiddelde verkoopprijs van elektriciteit of aardgas geleverd in de referentiemaand en de gewogen maandgemiddelde aankoop prijs van elektriciteit of aardgas geleverd in de referentiemaand, verhoogd met een winstmarge van 2 %, en ter hoogte van 100 % van het verschil tussen de energieprijzen op de dagmarkt de dag vóór de transactie en de aankoop prijs voor de verkoop van elektriciteit voor uitvoer of intracommunautaire levering vanuit Roemenië, alsmede, ten tweede, een elektriciteitsproducentenbijdrage ter hoogte van het product van, enerzijds, het verschil tussen de maandverkoopprijs en 450 Roemeense leu (RON) (ongeveer 90 EUR) per MWh, en, anderzijds, de maandelijkse hoeveelheid die fysiek wordt geleverd uit eigen productie of wordt overgedragen uit de productieportefeuille naar de leveringsportefeuille, bij afwezigheid van aanwijzingen dat deze bijdragen gevolgen hebben voor de groothandelsprijs van elektriciteit, mits deze bijdragen voldoen aan de in artikel 8, lid 2, van verordening 2022/1854 genoemde voorwaarden.

Artikel 35 VWEU, artikel 3 van verordening 2019/943 en artikel 3 van richtlijn 2019/944 verzetten zich tegen een nationale regeling die uitvoertransacties onderwerpt aan een duurdere formule dan die welke van toepassing is op binnenlandse transacties en invoer, zonder dat dit verschil gerechtvaardigd is uit hoofde van een van de in artikel 36 VWEU genoemde redenen of door een dwingende reden van algemeen belang, of evenredig is aan het nagestreefte doel.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-264/26 (RWE Renewables), verwijzing uit **Spanje** over verlaging subsidies voor **hernieuwbare energie**, **afdwingbaarheid arbitraal vonnis uit de VS tegen Spanje**, Spaans verbod tot tenuitvoerlegging en **staatssteun**

Erfrecht

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-312/26 (Condre), verwijzing uit **Portugal** met de vraag om uitleg van het begrip '**kennelijk nauwere band**' in de zin van artikel 21, lid 2 van **verordening 650/2012 (erfrecht)**, om vast te kunnen stellen of het Portugese **recht van toepassing** is op de nalatenschap van een Portugese vrouw ondanks een uitdrukkelijke verklaring in haar **testament** voor **toepassing van het Spaanse recht**.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Europees OM

GERECHT – ARREST – T-99/25 (Europees parket/Rekenkamer) – ECLI:EU:T:2026:380 – 10 juni 2026 – arrest

Onderzoek van het Europees Openbaar Ministerie – Weigering van Europese Rekenkamer om de geheimhoudingsplicht op te heffen van personen die in het onderzoek als getuige zijn verzocht – Beroep tot nietigverklaring – Handeling waartegen beroep kan worden ingesteld – Ontvankelijkheid – Loyale samenwerking

Het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) heeft het EOM gewezen op mogelijke onregelmatigheden bij de aanwerving en aanstelling in vaste dienst van een persoon die ambtenaar van de Rekenkamer is geworden.

Gelet op de onschendbaarheid van de terreinen, de gebouwen en het archief van de Unie als bedoeld in de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 7 betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie die de Rekenkamer geniet, en de immuniteit van de ambtenaren en overige personeelsleden van de Unie krachtens artikel 11 van dat protocol, die is verleend aan de personen tegen wie het onderzoek loopt, heeft de gedelegeerd Europese aanklager de Europese hoofdaanklager voorgesteld om te verzoeken om opheffing van die onschendbaarheid en immuniteit.

De Europese Rekenkamer heeft dat verzoek afgewezen. De president van de Rekenkamer heeft meegedeeld dat hij de personen tegen wie het onderzoek loopt in kennis zou stellen, zodat zij hun standpunt kenbaar konden maken en de Rekenkamer vervolgens een besluit kon nemen, en de Europese hoofdaanklager meegedeeld dat deze personen beschikbaar waren om hun schriftelijke opmerkingen in te dienen en om met behoud van hun immuniteit te worden gehoord.

Gerecht: Het bij brief van 9 december 2024 meegedeelde standpunt van de Europese Rekenkamer houdende afwijzing van het verzoek van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) van 26 september 2024 tot opheffing van de geheimhoudingsplicht van twaalf ambtenaren van de Europese Unie die in het kader van een onderzoek als getuigen moesten worden gehoord, wordt nietig verklaard.

- E** Gerecht van de EU vernietigt weigering Europese Rekenkamer om functionarissen te laten getuigen in onderzoek van het Europees Openbaar Ministerie (Bijzonder strafrecht)

Familieleven en familierecht

EHRM – ARREST – C.P. t. Spanje – 11 juni 2026 – 50181/22 – ECLI:CE:ECHR:2026:0611JUD005018122 – persbericht – arrest

Artikel 5 EVRM – Artikel 8 EVRM – Gedwongen ziekenhuisopname voor bevalling met complicaties – Geen schending

Samenvatting onder: gezondheid

NRE 2026, nr. 7 (juli)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-325/26 (Mehir), verwijzing uit **Oostenrijk** over de vraag of een bij een **islamitische huwelijksceremonie** overeengekomen **mehir-beding** onder de **werkingssfeer** van **verordening 2016/1103** inzake huwelijksvermogensstelsels valt en, zo ja, aan welke **vormvereisten** het moet voldoen. Als dat niet het geval is, is de vraag **welk ander Unierecht** dan van toepassing is.
- C-337/26 (Gecchi), verwijzing uit **Italië** over **Brussel I, Brussel II, uitvoerbaarheid certificaten, echtscheiding en alimentatie**

NOOT – EHRM 9 april 2026, Novak t. Tsjechië

From Unlawful Act to Legal Status Quo: How Time Validates Injustice in Novák v. The Czech Republic (Strasbourg observers)

OVERIG

English For Judicial Cooperation In Family Law Handbook (EJTN)

This handbook supports legal professionals in developing English legal terminology and communication skills for cross-border family law cases

EHRM factsheets en case-law guide

- Children's rights
- Gestational surrogacy
- International child abductions
- Parental rights
- Protection of minors
- Reproductive rights
- Guide on Article 8 ECHR - right to respect for private and family life, home and correspondence
- Guide on Article 12 ECHR - right to marry
- ECHR-KS – Rights of the child Contact rights
- ECHR-KS – Article 8 Filiation
- ECHR-KS – Article 8 Right of the child to be heard in domestic proceedings on family matters
- ECHR-KS – Article 8 Surrogacy
- Thematic factsheet: Reproductive rights
- Thematic factsheet: Children's rights

Financiële markt en diensten, EMU, Bankenunie

HvJ – ARREST – C-81/24 (Jenec) – 11 juni 2026 – Slovenië – ECLI:EU:C:2026:470 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2014/92/EU – Richtlijn (EU) 2015/849 – Financiële diensten – Witwassen van geld en terrorismefinanciering – Consument die voorkomt op een lijst van het Office of Foreign Assets Control (OFAC) – Afwijzing door bank van aanvraag voor openen van betaalrekening

De rekening van een consument is geblokkeerd omdat hij op de OPAC-lijst is geplaatst.

Hoe verhoudt het recht op een bankrekening zich tot de antiwitwasregels? Staat artikel 16, lid 4, van richtlijn 2014/92 de lidstaten toe banken ertoe te verplichten een aanvraag van een consument voor toegang tot een betaalrekening met basisfuncties af te wijzen op grond dat deze consument op een OFAC-lijst is geplaatst en de opening van een dergelijke rekening zou resulteren in schending van de bepalingen betreffende het voorkomen van het witwassen van geld en terrorismefinanciering als bedoeld in richtlijn 2015/849?

Het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 16, lid 4, van richtlijn 2014/92/EU, gelezen in samenhang met richtlijn (EU) 2015/849 staat de lidstaten niet toe kredietinstellingen te verplichten een aanvraag van een consument voor toegang tot een betaalrekening met basisfuncties af te wijzen op de enkele grond dat deze consument is opgenomen op een lijst van personen tegen wie door een derde land beperkende maatregelen zijn opgelegd, zonder dat de betrokken kredietinstelling een geïndividualiseerde beoordeling heeft verricht van het aan de beoogde zakelijke relatie verbonden risico van witwassen van geld of terrorismefinanciering.

- ❑ Banking services: inclusion on a United States sanctions list is not sufficient, on its own, for a refusal to open an account (persbericht Curia)
- ❑ Hof van Justitie EU: vermelding op OFAC-sanctielijst op zichzelf onvoldoende voor weigering basisbetaalrekening (bijzonder strafrecht)
- ❑ Access to basic payment accounts and a duty to prevent money laundering - the CJEU in C-81/24 Jenec (ECLB)

HvJ – ARREST – C-65/25 (IFIS NPL Investing) – 11 juni 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:475 – geen conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2015/849 – Richtlijn (EU) 2021/2167 – Voorkoming van gebruik van financiële stelsel voor witwassen van geld en de financiering van terrorisme – Gemeenschappelijke vereisten voor kredietdiensters en kredietkopers – Overeenkomst tot collectieve overdracht van niet-renderende schuldvorderingen – Nationale regelgeving die voor dit soort overeenkomsten geen schriftelijke vorm voorschrijft en evenmin bepaalt dat de overnemer aan prudentieel toezicht moet worden onderworpen ”

In een Italiaanse procedure tot beslag op onroerend goed beroept Ifis zich op een schuldvordering op een aantal personen die door een hypotheek op onroerend goed was gewaarborgd. De schuldvordering vloeit voort uit een betalingsbevel dat in 1997 ten gunste van een Italiaanse bank is uitgevaardigd. Ifis stelt na verschillende opeenvolgende overdrachten houder van deze schuldvordering te geworden op basis van overdrachtsovereenkomsten zijn die schriftelijk zijn vastgelegd, maar niet in de vorm van een authentieke akte of een gewaarmerkte onderhandse akte en geen vaste datum bevatten die aan derden kan worden tegengeworpen. Verder gaat het om talrijke schuldvorderingen tussen entiteiten die niet

NRE 2026, nr. 7 (juli)

allemaal zijn ingeschreven in een register van financiële tussenpersonen waarop toezicht wordt uitgeoefend door de Italiaanse centrale bank.

De verwijzend rechter twijfelt of Ifis daadwerkelijk en rechtmatig houder is van de schuldvordering waarop zij haar beroep baseert. Hij vraagt zich af of de nationale regeling die van toepassing is op overeenkomsten tot collectieve overdracht van niet-renderende schuldvorderingen, in het licht waarvan de bij hem aanhangige zaak moet worden beoordeeld, verenigbaar is met het Unierecht, met name met de regeling inzake de bestrijding van het witwassen van geld.

Hof: Richtlijn (EU) 2021/2167 – met name artikel 10 – en richtlijn (EU) 2015/849 moeten aldus worden uitgelegd dat zij niet van toepassing zijn op een nationale regeling inzake collectieve overdracht van niet-renderende schuldvorderingen op grond waarvan dergelijke overeenkomsten, in de periode vóór het verstrijken van de omzettingstermijn voor richtlijn 2021/2167, niet schriftelijk moesten worden vastgelegd, zodat natuurlijke of rechtspersonen wier activiteit bestond in het verrichten van dergelijke overdrachten van schuldvorderingen niet onder het prudentieel toezicht vielen van de nationale autoriteit die bevoegd is voor de bestrijding van het witwassen van geld en terrorismefinanciering.

GERECHT – ARREST – T-184/25 (Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö) – 17 juni 2026 – Finland – ECLI:EU:T:2026:399 – conclusie – arrest

Richtlijn 2006/112/EG – Borgtochten en andere zekerheids- en garantieverbintenissen – Beheerdiensten die door de overdrager aan de verkrijger in rekening worden gebracht

Samenvatting onder: btw

PREJUDICIËLE VERWIJZING – Nederland – Hoge Raad – 12 juni 2026 – ECLI:NL:HR:2026:921

Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Verplichte identificatie bankkaarthouder met pasfoto waarbij kopie van identiteitsbewijs met foto wordt opgeslagen

Samenvatting onder: privacy en persoonsgegevens

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-209/26 (Trapeza tis Ellados), verwijzing uit **Griekenland** over de vraag of, gelet op artikel 91 lid 1 van **richtlijn 2013/36/EU**, de toezichthouder (i.c. de Centrale bank van Griekenland) haar **bevoegdheid** verliest om de **geschiktheidsbeoordeling af te ronden** wanneer de betrokken bestuurder van een kredietinstelling **tijdens die beoordeling zelf ontslag neemt**, en of een toezichthouder bij de beoordeling van bestuurders van minder belangrijke kredietinstellingen de **ECB-gids** inzake geschiktheidsbeoordelingen moeten toepassen.
- C-210/26 en C-211/26 (Trapeza tis Ellados II e.a.), verwijzing uit **Griekenland** over de vraag of een vennootschap voor het beheer van kredietvorderingen die uitsluitend **beheeractiviteiten** verricht en **geen kredietrisico** loopt, als „**financiële instelling**” kan worden aangemerkt, zoals het nationale recht bepaalt
- C-433/26 (Paskuła), verwijzing uit **Polen** over de vraag of een **consument** aanspraak kan maken op de **sanctie van kosteloze kredietverstrekking** wanneer de in de kredietovereenkomst vermelde (rekenkundig correcte) **debetrentevoet** en het **jaarlijkse kostenpercentage** zijn gebaseerd op een **met richtlijn 2008/48 strijdig beding**, en of een dergelijke schending onder de **sanctieverplichting** van artikel 23 van die richtlijn valt.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

GBVB – Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid

HvJ – ARREST – C-760/24 P (Sharif/Raad) – 11 juni 2026 – ECLI:EU:C:2026:473 – geen conclusie – arrest (Franse versie)

Verordening (EU) nr. 36/2012 – Besluit 2013/255/GBVB – Beperkende maatregelen – Situatie in Syrië – Bevriezing van tegoeden – Criterium van familieband

Sinds 2011 worden beperkende maatregelen genomen met betrekking tot Syrië en de personen die verantwoordelijk zijn voor de gewelddadige onderdrukking van de Syrische burgers. De naam van verzoeker is toegevoegd aan de lijst met namen voor wie beperkende maatregelen gelden met de volgende vermelding. Verzoeker heeft bij het Gerecht verzocht om nietigverklaring van dit besluit voor zover het hem betreft. Het beroep wordt verworpen.

HvJ – ARREST – C-801/24 P (NSD/Raad) – 11 juni 2026 – ECLI:EU:C:2026:472 – conclusie – arrest

Besluit 2014/145/GBVB – Beperkende maatregelen – Oorlog in Oekraïne – Begrip ,materiële of financiële steun aan de regering van Rusland – Vrijheid van ondernemerschap – Eigendomsrecht – Evenredigheid

Rekwirante, een vennootschap naar Russisch recht, is een erkende bewaarder die als centrale bewaarinstelling diensten verleent op het gebied van effectenarchivering en -bewaring en die ook financiële diensten verleent, met name als niet-bancaire kredietinstelling met een vergunning die haar het recht geeft om bankvereffeningsdiensten te verlenen.

De Raad heeft beperkende maatregelen genomen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen.

In 2022 zijn de criteria gewijzigd op grond waarvan natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen aan de betrokken beperkende maatregelen konden worden onderworpen. De naam van rekwirante is toegevoegd aan de lijst. Rekwirante heeft beroep tot nietigverklaring van de handelingen ingesteld.

Deze zaak biedt het Hof de gelegenheid om het plaatsingscriterium uit te leggen dat is opgenomen in artikel 2, lid 1, onder f), van besluit 2014/145/GBVB, en in artikel 3, lid 1, onder f), van verordening (EU) nr. 269/2014. Dit criterium, gewoonlijk „criterium f)” genoemd, voorziet in plaatsing op de lijst van onder andere rechtspersonen en entiteiten die materiële of financiële steun verlenen aan de regering van Rusland. Voorts zal het Hof de gelegenheid hebben om te verduidelijken of een vennootschap die financiële diensten verleent kan stellen dat het algemene evenredigheidsbeginsel is geschonden vanwege de gevolgen van een beperkende Uniemaatregel voor haar klanten.

Hof: De hogere voorziening wordt afgewezen.

HvJ – ARREST – Gevoegde zaken C-816/24 P (Belaruskali/Raad), C-817/24 P Golovaty/Raad en C-818/24 P Belarusian Potash Company/Raad – 18 juni 2026 – ECLI:EU:C:2026:509 – geen conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 765/2006 – Beperkende maatregelen – Betrokkenheid Belarus bij Russische agressie tegen Oekraïne – Plaatsing van de namen van de verzoekende partijen op de lijst – Begrip ‘Loekasjenko-regime’ – Begrip ‘personen die ‘profijt trekken van’ of ‘steun verlenen aan’ dit regime’

De Raad heeft op 18 mei 2006 verordening (EG) nr. 765/2006 betreffende beperkende maatregelen tegen president Loekasjenko en bepaalde functionarissen van Belarus vastgesteld. In 2012 zijn aanvullende beperkende maatregelen vastgesteld. Rekwranten zijn op de sanctielijsten geplaatst.

Belaruskali is een staatsbedrijf en een van de grootste potasproducenten ter wereld. Het bedrijf is een belangrijke bron van inkomsten en buitenlandse valuta voor het Loekasjenko-regime.

De werknemers van Belaruskali die in de nasleep van de frauduleuze presidentsverkiezingen van augustus 2020 in Belarus deelnamen aan stakingen en vreedzame demonstraties, zijn geïntimideerd en ontslagen door het management. Ivan Golovaty is de directeur-generaal van het staatsbedrijf Belaruskali. Hij is lid van de Raad van de Republiek Belarus van de Nationale Vergadering en bekleedt meerdere andere hoge functies in Belarus. Hij heeft nauwe banden met Loekasjenko en zijn familieleden. BPC is het bedrijf dat de uitvoer van kaliumproducent Belaruskali regelt, een Belarussisch staatsbedrijf. De overheid waarborgt het monopolierecht van het bedrijf BPC op de uitvoer van kalimestoffen. Door de voorkeursbehandeling van de Belarussische autoriteiten genereert het bedrijf enorme inkomsten. BPC trekt aldus profijt van en steunt het Loekasjenko-regime.

Bij arresten T-528/22, T-521/22, T-534/22 heeft het Gerecht de beroepen van rekwranten tot nietigverklaring van verschillende uitvoeringsbesluiten waarbij zij op de sanctielijst zijn geplaatst verworpen.

Litouwen, Letland en België hebben geïntervenieerd aan de zijde van de Raad.

Hof: De hogere voorzieningen worden afgewezen.

EHRM factsheets en guides

- Conscientious objection
- Freedom of religion
- Religious symbols and clothing
- Guide on article 9 ECHR - freedom of thought, conscience and religion

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Gezondheid, geneesmiddelen, etikettering en levensmiddelen

EHRM – ARREST – C.P. t. Spanje – 11 juni 2026 – 50181/22 – ECLI:CE:ECHR:2026:0611JUD005018122 – persbericht – arrest

Artikel 5 EVRM – Artikel 8 EVRM – Gedwongen ziekenhuisopname voor bevalling met complicaties – Geen schending

Klaagster was 42 weken en twee dagen zwanger en wilde thuis bevallen. Na een ziekenhuiscontrole waarbij ernstige risico's op foetale hypoxie en intra-uteriene foetale dood werden vastgesteld, heeft een rechter (na een spoedverzoek vanuit het ziekenhuis) haar gedwongen tot ziekenhuisopname en het inleiden van de geboorte indien nodig. Uiteindelijk is haar dochter via een spoedkeizersnede geboren met normale geboorte-indicatoren.

Klaagster stelt dat haar recht op privéleven (artikel 8 EVRM) en haar vrijheid (artikel 5 EVRM) zijn geschonden. Het Hof oordeelt met zes tegen één stem dat er geen sprake is van schending van artikel 8. De artikel 5-klacht is niet-ontvankelijk verklaard.

 [EHCRC updates](#)

HvJ – ARREST – C-10/24 (Dürr Dental) – 4 juni 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:443 – conclusie – arrest

Verordening (EU) 2017/745 – Medische hulpmiddelen – Tandheelkundige behandeling – Controle van de kwalificatie door de fabrikant – CE-markering – Zorgvuldigheidsplicht

Samenvatting onder: [Producteisen en productveiligheid](#)

HvJ – ARREST – C-601/24 (Gotka) – 11 juni 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:479 – geen conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 338/97 – Verordening (EG) nr. 865/2006 – Binnenkomst in EU van preparaat met extract van Hippocampus japonicus – Bescherming van in het wild levende dieren en plantensoorten – Begrip 'specimen' – Invoervergunning – Persoonlijke bezittingen of huisraad – Strafrechtelijke sancties

Samenvatting onder: [Milieu en natuur](#)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

HvJ – ARREST – C-522/24 (Ministero della Difesa) – 18 juni 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:498 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2000/78/EG – Vaccinatieverplichting voor militair personeel vanwege de COVID-19-pandemie – Begrip ‘overtuiging’ – Schorsing zonder behoud van loon na weigering vaccinatie

Samenvatting onder: Arbeid

HvJ – CONCLUSIE – C-354/25 (Waisrinter) – 11 juni 2026 – A-G Szpunar – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:485 – conclusie

Richtlijn 2001/83/EG – Artikel 34 VWEU – Geneesmiddelen voor menselijk gebruik – Etiketteringsvoorschriften – Vrij verkeer van goederen – Parallelinvoer

R. SpA is een Italiaanse vennootschap die houder is van een door de bevoegde autoriteiten van Duitsland afgegeven vergunning voor het in de handel brengen van een aan een medisch recept onderworpen geneesmiddel voor de behandeling van prostaatkarcinoom (referentiegeneesmiddel).

A. heeft een vergunning voor het in de handel brengen (een VHB) aangevraagd om een geneesmiddel uit Italië, parallel met het referentiegeneesmiddel, in Duitsland te mogen invoeren. De gevraagde vergunning is verleend. A. heeft bovendien verklaard voornemens te zijn een product parallel met het referentiegeneesmiddel uit Roemenië en Polen in Duitsland in te voeren. Het Duitse Instituut voor geneesmiddelen heeft de vergunning voor de parallelinvoer van dit geneesmiddel verleend, evenwel onder het voorbehoud dat wordt verduidelijkt welke gegevens op de recipiënten van de spuiten moeten worden opgenomen.

De verwijzende rechter merkt op dat de spuiten geen gegevens in het Duits bevatten. De voormalige houder van de Duitse VHB, de rechtsvoorgangster van R, heeft daarom tegen het bestreden besluit bezwaar aangetekend, dat is afgewezen. De oorspronkelijke houder heeft in hoger beroep aangevoerd dat niet is voldaan aan de Duitse etiketteringsvoorschriften. Dat beroep is niet-ontvankelijk verklaard op grond dat R. geen procesbevoegdheid had, aangezien haar rechten niet waren geschonden als gevolg van de vermeende schending van de Duitse bepalingen inzake de etikettering van geneesmiddelen. Tegen dat vonnis is hoger beroep ingesteld bij het Oberverwaltungsgericht. R., die intussen de VHB van de oorspronkelijke houder had verkregen, heeft de beroepsprocedure hervat.

Zijn de etiketteringsvoorschriften van richtlijn 2001/83 van toepassing op een geneesmiddel waarvoor in een lidstaat een vergunning voor het in de handel brengen (VHB) is verleend en waarvan de invoer in een andere lidstaat een parallelinvoer is ten opzichte van een in die andere lidstaat reeds toegelaten geneesmiddel?

Heeft artikel 63, lid 3, van richtlijn 2001/83 rechtstreekse werking? Verzetten de artikelen 34 en 36 VWEU zich ertegen dat bepalingen van nationaal recht en van Unierecht die de etikettering van primaire verpakkingen met bepaalde minimale gegevens in de taal van de lidstaat van invoer vereisen, worden toegepast op een parallel ingevoerd geneesmiddel, wanneer het aanbrengen van een nieuwe etikettering op de primaire verpakking van het parallel ingevoerde geneesmiddel, teneinde aan deze etiketteringsvoorschriften te voldoen, niet mogelijk is omdat dit gepaard zou gaan met een wezenlijke beperking van de houdbaarheid ervan?

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 54, artikel 55, lid 3, en artikel 63, lid 1, van richtlijn 2001/83/EG moeten aldus worden uitgelegd dat de etiketteringsvoorschriften van die bepalingen van toepassing zijn op een geneesmiddel waarvoor in een lidstaat een vergunning voor het in de handel brengen (VHB) is verleend en waarvan de invoer in een andere lidstaat een parallelinvoer is ten opzichte van een in die andere lidstaat reeds toegelaten geneesmiddel.

Artikel 63, lid 3, van richtlijn 2001/83 moet aldus worden uitgelegd dat het geen rechtstreekse werking heeft. Een marktdeelnemer die een geneesmiddel in een lidstaat wil invoeren uit een andere lidstaat, kan zich voor de nationale rechter niet op die bepaling beroepen jegens de eerste lidstaat.

De artikelen 34 en 36 VWEU verzetten zich tegen de toepassing van nationale wetgeving die vereist dat de etikettering van primaire verpakkingen van een door middel van parallelhandel ingevoerd geneesmiddel voor menselijk gebruik bepaalde informatie bevat in de taal van de lidstaat van invoer, wanneer de heretikettering de stabiliteit van dat geneesmiddel aanzienlijk zou aantasten.

HvJ – CONCLUSIE – C-395/25 (Orkla Care) – 18 juni 2026 – Zweden – A-G Szpunar – ECLI:EU:C:2026:508 – conclusie

Verordening (EG) nr. 1272/2008 – Verpakking voor vloeibare wasmiddelen – Verpakkingen die gelijkenis vertonen met verpakkingen van levensmiddelen – Misleidend voor consument

Orkla Care is een Zweeds bedrijf dat met name vloeibare wasmiddelen verkoopt. De verpakking van de betrokken producten heeft de vorm van een langwerpige kartonnen doos met een gevouwen bovenkant en een schroefdoop aan één kant van de vouw.

Volgens de Kemikalieinspektion vertonen de verpakkingen van de producten van Orkla Care gelijkenissen met die van levensmiddelen en is er een risico op verwarring.

Orkla Care is het daar niet mee eens. De verpakkingen bevatten geen afbeeldingen van zaken die kunnen worden verward met levensmiddelen, een zegetiket moet worden losgetrokken alvorens het product kan worden gebruikt en de informatie op de verpakking dat de inhoud niet mag worden ingeslikt, biedt voldoende garanties. Bovendien zijn de betrokken producten alleen irriterend voor de ogen en vormen geen gevaar bij inslikken. De keuze voor karton was ingegeven door milieuoverwegingen.

De verwijzende rechter wil weten of de verpakking van de producten, die mengsels bevatten die krachtens de CLP-verordening als gevaarlijk zijn ingedeeld, voldoet aan de verpakkingsvereisten van artikel 35, lid 2, van die verordening.

A-G geeft het Hof in overweging: Bij de beoordeling van de gelijkenis tussen verpakkingen uit hoofde van artikel 35, lid 2, eerste alinea, van de verordening (EG) nr. 1272/2008 moet er rekening worden gehouden met verpakkingskenmerken zoals de vorm, de omvang, het volume, de gebruikte materialen, het ontwerp, de etikettering, de kleur en de geur. Daarentegen mag bij die beoordeling in beginsel geen rekening worden gehouden met een onderdeel van de verpakking dat is bedoeld om die verpakking te onderscheiden van levensmiddelenverpakkingen, wanneer dat onderdeel niet intact blijft gedurende de gehele levensduur van het product.

Artikel 35, lid 2, eerste alinea, van verordening nr. 1272/2008 moet aldus worden uitgelegd dat de gelijkenis tussen de verpakking van een gevaarlijke stof of een gevaarlijk mengsel en die van een levensmiddel uitsluitend moet worden beoordeeld aan de hand van de markt van de lidstaat die de betrokken nationale instantie heeft aangewezen als de instantie die bevoegd is voor de handhaving van die bepaling.

Het begrip „consument” in de zin van artikel 35, lid 2, eerste alinea, van verordening nr. 1272/2008 verwijst naar alle personen die de betrokken gevaarlijke stoffen of mengsels zouden kunnen gebruiken, en zelfs naar iedereen die er toegang toe kan hebben, waaronder kwetsbare personen, en met name kinderen. Bij de beoordeling of de verpakkingen van dergelijke producten en die van levensmiddelen gelijkenis vertonen, moet rekening worden gehouden met de cognitieve vaardigheden van kwetsbare personen wier zintuigen of associatievermogen niet overeenkomen met die van een normaal geïnformeerde, redelijk oplettende en omzichtige consument.

Artikel 35, lid 2, van verordening nr. 1272/2008 moet aldus worden uitgelegd dat het bestaan van een niet te verwaarlozen risico op misleiding, dat meer is dan een theoretisch risico, volstaat om aan te nemen dat de vereisten van die bepaling niet in acht zijn genomen. De informatie dat er daadwerkelijk

verwarring met levensmiddelen heeft plaatsgevonden, kan een aanwijzing vormen voor het bestaan van een dergelijk risico.

Bij de beoordeling of een bepaalde verpakking voldoet aan de vereisten van artikel 35, lid 2, eerste alinea, van verordening nr. 1272/2008, wordt er geen rekening gehouden met de gevarenklasse en de gevaarrencategorie waarin de gevaarlijke stof of het gevaarlijke mengsel in kwestie is ingedeeld, noch met het specifieke risico van die gevaarlijke stof of dat gevaarlijke mengsel.”

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-371/26 (Janssen Biotech e.a.), verwijzing uit **Denemarken** met de vraag om uitleg van de ‘vrijstelling bij uitvoer’ van artikel 5 van **verordening 2019/933**, teneinde te beoordelen of het inbreuk maakt op **octrooi- en aanvullende beschermingsrechten** wanneer een bedrijf een beschermd geneesmiddelenbestanddeel in een lidstaat **produceert** en gedurende **langere tijd opslaat** met het oog op **latere uitvoer naar een derde land**, en welke **voorwaarden** gelden voor toepassing van die vrijstelling.
- C-262/26 (Genmab), verwijzing uit **Denemarken** over **verordening 469/2009 (ABC-verordening)**, specifiek of een ABC voor geneesmiddelen kan worden afgegeven voor een product dat bestaat uit een **nieuwe samenstelling van werkzame stoffen** (die niet eerder in die combinatie is gebruikt)
- C-432/26 (Mitsubishi Gas Chemical Company), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of de verwijzing naar ‘Hyphomicrobium denitrificans stam CK-275’ in tabel 2 van de bijlage bij uitvoeringsverordening 2017/2470 (Unielijst van **nieuwe voedingsmiddelen**) ziet op een **algemene bekende bacteriestam** of op **de niet-openbaar (bedrijfsgeheim) gemaakte stam van verzoekster**, en naar de geldigheid van die tabel.

EHRM factsheets

- ECHR-KS – Article 2 Medical negligence
- Cannabis-based medication

Godsdienstvrijheid

EHRM – ARREST – Velev e.a. t. Bulgarije – 9 juni 2026 – 56007/21– ECLI:CE:ECHR:2026:0609JUD005600721 – persbericht – arrest

Artikel 9 EVRM – Gemeentelijk verbod op religieuze huis-aan-huisprediking – Vreedzame evangelisatie door Jehova’s Getuigen is een wezenlijke geloofsuiting en mag niet zonder concrete noodzaak algemeen worden verboden – Schending

In een Bulgaarse gemeente werd in een gemeentelijke verordening religieuze propaganda aan huis verboden nadat klachten waren ontvangen over ongewenste huisbezoeken door onder meer Jehova’s getuigen. Twee Jehova’s getuigen (en hun religieuze organisatie) hebben hiertegen bezwaar gemaakt bij de bestuursrechter. De nationale rechter in eerste aanleg vernietigde het verbod wegens strijd met artikel 9 EVRM, maar de Bulgaarse hoogste bestuursrechter vernietigde dat oordeel en liet het verbod in stand omdat het verbod de privacy en het huisrecht van bewoners beschermt. Klagers wendden zich vervolgens tot het EHRM en beroepen zich op hun vrijheid van godsdienst. Het EHRM overweegt dat huis-aan-huisprediking voor Jehova’s getuigen een belangrijke manifestatie van hun geloof vormt en dat het verbod daarom een inmenging oplevert in de vrijheid van godsdienst. Het verbod had een

NRE 2026, nr. 7 (juli)

algemeen en absoluut karakter, maakte geen onderscheid tussen vreedzame evangelisatie en misbruikmakend proselitisme en was enkel gebaseerd op klachten van bewoners over ongewenste bezoeken. De Bulgaarse autoriteiten hebben niet aangetoond dat sprake is van concrete problemen die een zo verstrekken beperking rechtvaardigden. Het verbod is daarom niet noodzakelijk in een democratische samenleving. EHRM: schending.

 [EHRC updates](#)

EHRM factsheets

- [ECHR-KS – Article 9 Autonomy of religious organisations](#)
- [ECHR-KS – Article 9 Wearing of religious symbols in public areas](#)
- [Conscientious objection](#)
- [Freedom of religion](#)
- [Religious symbols and clothing](#)
- [Thematic factsheet: Freedom of religion](#)
- [Freedom of religion in the workplace case law factsheet \(FRA\)](#)

Grondrechten (Handvest), EVRM, Raad van Europa

HvJ – ARREST – [C-342/25 \(Stogenchev\)](#) – 11 juni 2026 – Bulgarije – [ECLI:EU:C:2026:469](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Richtlijn 2012/13/EU – Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU – Artikel 47, eerste en tweede alinea, Handvest EU – Artikel 51, lid 1, Handvest EU – Artikel 267 VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Bestrijding van corruptie – Uitsluiting van onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal – Recht op een doeltreffende voorziening in rechte – Recht op informatie in strafprocedures – Recht op toegang tot stukken van dossier – Nationale regeling die niet het recht van de Unie ten uitvoer brengt

Samenvatting onder: [Procesrecht en recht op eerlijk proces](#)

OVERIG

M. Beijer, Kroniek EU en mensenrechten. Januari-maart 2026, in: [NTM 2026/240](#)

EHRM factsheets en guides

- [Guide on Article 13 ECHR – Right to an effective remedy](#)
- [Guide on Article 1 ECHR - Obligation to respect human rights – Concepts of “jurisdiction” and imputability](#)
- [Guide on Article 46 ECHR - Binding force and execution of judgments](#)

WIKI

- [Handvest grondrechten EU](#)
- [Europees Hof voor de rechten van de mens \(EHRM\)](#)

Huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen

NOOT – EHRM 19 maart 2026, [B.G. t. Frankrijk](#)

Alternatives to Prosecution without Due Process in B.G. v. France: Stereotyped Reasoning on Sexual Consent and the Procedural Protection of Sexual Violence Complainants under Article 6 § 1 ECHR ([Strasbourg observers](#))

EHRM factsheets

- [ECHR-KS – Article 2 Domestic violence](#)
- [Violence against women](#)
- [Thematic factsheet: Domestic violence](#)

IE - Intellectuele eigendom

GERECHT – ARREST – [T-104/25 \(Lami Packaging/EUIPO\)](#) – 3 juni 2026 – ECLI:EU:T:2026:365 – geen conclusie – [arrest](#)

Verordening (EG) nr. 40/94 – Uniemerk – Nietigheidsprocedure – Driedimensionaal merk – Vorm van een achthoekige kartonnen verpakking – Teken dat uitsluitend bestaat uit de vorm van de waar die noodzakelijk is om een technische uitkomst te verkrijgen – Fabricageproces – Gebruik van de waar

De kamer van beroep heeft de door verzoekster ingestelde vordering tot nietigverklaring afgewezen, op grond dat artikel 7, lid 1, onder e), ii), van verordening nr. 40/94 niet van toepassing was op het onderhavige merk, een driedimensionaal teken voor de vorm van een achthoekige kartonnen verpakking voor verpakkingscontainers en verpakkingsmateriaal van papier of met plastic bedekt papier. In essentie was de kamer van beroep van oordeel dat de functie die met de vorm van de waar wordt vervuld geen technische uitkomst in de zin van die bepaling is. Onder verwijzing naar met name het arrest van 16 september 2015, *Société des Produits Nestlé* (C-215/14, EU:C:2015:604) heeft de kamer geoordeeld dat artikel 7, lid 1, onder e), ii), van verordening nr. 40/94 van toepassing is wanneer de vorm het mogelijk maakt dat een waar bij gebruik ervan een gewenste technische uitkomst verkrijgt. De kamer van beroep was van oordeel dat de wezenlijke kenmerken die verband hielden met de vorm van de waar in casu betrekking hadden op het fabricageproces, maar geen invloed hadden op de functie die door die waar wordt vervuld.

Het Gerecht oordeelt dat de wezenlijke kenmerken van de verpakking, waaronder de achthoekige vorm, de afgeknotte hoeken, de vorm van de panelen en de afdichtingsnaad, wél technische functies vormen bij het gebruik van de waar. Zij maken het mogelijk dat de verpakking vloeistoffen of levensmiddelen bevat, terwijl stabiliteit, hanteerbaarheid, stapelbaarheid en afsluiting worden gewaarborgd. Ook leidt de vorm tot minder materiaalgebruik, een lichtere en compactere verpakking en voordelen bij opslag, vervoer en gebruik door eindgebruikers, zoals een betere grip. Dat deze voordelen ook economische of ecologische effecten kunnen hebben, doet niet af aan het technische karakter ervan. Ook een eventuele

NRE 2026, nr. 7 (juli)

esthetische waarde van de vorm verhindert toepassing van artikel 7, lid 1 onder e), ii niet, zolang de wezenlijke kenmerken noodzakelijk zijn voor een technische uitkomst.

Gerecht: De beslissing van het EUIPO van 6 december 2024 (zaak R 12/2024-4) wordt vernietigd en in die zin gewijzigd dat het door Tetra Laval Holdings & Finance SA bij het EUIPO ingestelde beroep tegen de beslissing van de nietigheidsafdeling van 6 november 2023 wordt verworpen.

e Via het merkenrecht geen monopolie op technisch functie achthoekige verpakking Tetra ([Boek9](#))

e Achthoekige kartonnen verpakking nietig wegens technische vorm ([IE forum](#))

HvJ en Gerecht – overig

[T-105/25](#) Weigering merkaanvraag Klarna beperkt tot financiële diensten ([Boek9](#))

[T-412/25](#) GvEU vernietigt EUIPO-besluit: parkeerdiensten wel complementair aan parkeerapps ([IE forum](#))

[T-283/25](#) Geen nietigheid Uniemark op basis van niet-ingeschreven Bulgaars teken: uitsluitend exportgebruik volstaat niet onder artikel 8 lid 4 UMVo ([IE forum](#))

[T-673/25](#) CLUSTER COLLECTOR terecht gedeeltelijk geweigerd wegens verwarringsgevaar met THE COLLECTOR ([IE forum](#))

[T-267/25](#) Gerecht bevestigt weigering O-beeldmerk voor kleding wegens verwarringsgevaar met ouder O-merk van Olymp ([IE forum](#))

[T-307/25](#) Geen merkrechtelijk verwarringsgevaar tussen Acta Endocrinologica-merken ([IE forum](#))

[T-284/25](#) Gerecht bevestigt EUIPO: geen kwade trouw bij registratie merk BLACK voor alcoholische dranken ([IE forum](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-517/26 \(Aranzadi La Ley\)](#), verwijzing uit **Spanje** over **rechtsbescherming computerprogramma's** en de vraag of een browserextensie die tijdens de uitvoering **tijdelijk wijzigingen aanbrengt in de HTML-broncode** van een webpagina een **verandering van een computerprogramma** vormt in de zin artikel 4, lid 1 van **richtlijn 2009/24** en of daarop de uitzondering van artikel 5, lid 1 van die richtlijn van toepassing kan zijn.

NOOT – HvJ 5 december 2025, [C-580/23](#) en [C-795/23 \(Mio en Konektra\)](#)

Noot onder HvJ EU 5 december 2025, gevoegde zaken C-580/23 en C-795/23 ECLI:EU:C:2025:941 (Mio & konektra) ([IE forum](#))

NOOT – HvJ 30 april 2026, [C-127/24 \(VHC 2 Seniorenresidenz\)](#)

Nieuwe uitspraak: wanneer is online delen auteursrechtinbreuk? ([IE forum](#))

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Insolventie

HvJ – ARREST – [C-292/25 \(shopping24\)](#) – 11 juni 2026 – Oostenrijk – [ECLI:EU:C:2026:476](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Verordening (EU) 2015/848 – Vordering die rechtstreeks voortvloeit uit een insolventieprocedure en er nauw verband mee houdt – Exclusieve bevoegdheid van de gerechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan de insolventieprocedure is geopend

Op 27 maart 2024 heeft shopping24 bij de Duitse rechter een vordering ingediend voor betaling door Sportgigant van o.a. een bedrag van 56 829,84 EUR aan onbetaalde facturen. Op 17 september 2024 heeft de Oostenrijkse verwijzende rechter, een insolventieprocedure geopend inzake Sportgigant. Het geding bij de Duitse rechter is geschorst. Sindsdien is dit geding niet hervat, noch definitief beslecht.

Shopping24 heeft bij de verwijzende (Oostenrijkse) rechter een „beroep strekkende tot verificatie van een vordering” ingesteld tegen SR in zijn hoedanigheid als curator van Sportgigant. De verwijzende rechter geeft aan dat de inleiding van een faillissementsprocedure zowel in het Duitse als in het Oostenrijkse recht de lopende civiele zaken schorst. Hij preciseert dat, wanneer de schuldeiser zijn vordering registreert en deze wordt betwist, het geschorste geding wordt hervat en aangepast aan de eisen van de insolventieprocedure. Gelet op de overeenkomsten tussen deze twee rechtsstelsels is deze rechter van mening dat de in Duitsland ingestelde rechtsovereenkomst tot betaling en het later bij hem ingestelde verificatieberoep tot vaststelling van het bestaan van de betreffende schuldvordering hetzelfde doel en voorwerp hebben.

De verwijzende rechter wil weten of artikel 6 van verordening 2015/848 en het arrest van 18 september 2019, Riel (C-47/18, EU:C:2019:754), de internationale bevoegdheid om over deze vordering te oordelen bij de Duitse dan wel de Oostenrijkse rechter ligt.

Indien de Duitse rechter bevoegd is, wenst de verwijzende rechter vervolgens te vernemen of hij, gelet op artikel 32, lid 2, van deze verordening, de beslissing van de Duitse rechter over de vaststelling van de betrokken schuldvordering moet erkennen in de Oostenrijkse insolventieprocedure. Bij een bevestigend antwoord vraagt de verwijzende rechter tot slot of de exceptie van litispendentie van toepassing is en eraan in de weg staat dat hij kennisneemt van het hem voorliggende verificatieberoep tot vaststelling van een schuldvordering.

Hof: Artikel 6, lid 1, van verordening (EU) 2015/848 moet aldus worden uitgelegd dat de rechterlijke instanties van de lidstaat waar een insolventieprocedure is geopend exclusief bevoegd zijn om kennis te nemen van een actie strekkende tot vaststelling van het bestaan van een vordering teneinde deze in die procedure te registreren, zelfs als op de datum waarop deze procedure is geopend reeds een actie met hetzelfde voorwerp aanhangig was bij de rechterlijke instanties van een andere lidstaat.

HvJ – CONCLUSIE – [C-41/25 \(Orsay\)](#) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – A-G Norkus – Duitsland – [ECLI:EU:C:2026:456](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#)

Verordening (EU) 2015/848 – Insolventieprocedures – Internationale bevoegdheid van rechterlijke instanties van lidstaat waar insolventieprocedure is geopend – Vordering tot nietigverklaring ingesteld tegen belastingdienst andere lidstaat – Beginsel van immuniteit van rechtsmacht van staten

Orsay, een Duitse vennootschap, heeft bij de Duitse rechter een verzoek ingediend om een insolventieprocedure te openen. Orsay heeft de Poolse belastingdienst van dit verzoek in kennis gesteld. Orsay heeft in december 2021 aan de Poolse belastingdienst 590 000 EUR en 768 000 EUR

overgemaakt voor verschuldigde btw voor de maanden oktober en november 2021 met betrekking tot goederen die vanuit derde landen in Polen waren ingevoerd.

In januari 2022 heeft de Duitse rechter de insolventieprocedure ten aanzien van Orsay geopend. HX is aangewezen als curator. HX heeft bij de Duitse rechter beroep ingesteld tegen de Poolse schatkist met het oog op de gedeeltelijke terugbetaling van de bedragen die na het verzoek tot opening van de insolventieprocedure aan btw waren betaald. Volgens HX hebben deze betalingen de insolvente boedel verminderd ten nadele van de andere schuldeisers van Orsay. De betaalde bedragen moeten derhalve worden terugbetaald en weer aan deze boedel worden toegevoegd.

Polen beroept zich op de exceptie van de immuniteit van jurisdictie. Het beroep zou daarom niet ontvankelijk zijn. HX heeft beroep in *Revision* ingesteld bij het Bundesgerichtshof, de verwijzende rechter.

De verwijzende rechter wil weten of hij bevoegd is om kennis te nemen van een vordering tot nietigverklaring die tegen een Poolse belastingautoriteit is ingesteld. Hij herinnert met name aan het beginsel van het internationaal gewoonterecht volgens hetwelk een staat niet onderworpen is aan de bevoegdheid van een rechterlijke instantie van een andere staat, met name wanneer het gaat om acta jure imperii die onder de soevereiniteit van een andere staat vallen. Verordening 2015/848 heeft geen voorrang boven deze algemene regels van internationaal recht. Hij vraagt zich dan ook af of artikel 6, lid 1, van verordening 2015/848 voorziet in een impliciete afstand door de lidstaten van de immuniteit van rechtsmacht in het kader van insolventieprocedures en nauw daarmee samenhangende procedures, zoals de vordering tot nietigverklaring.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 6, lid 1, van verordening (EU) 2015/848 gelezen in samenhang met artikel 2, punt 12, en artikel 3, lid 1, van deze verordening, moet aldus worden uitgelegd dat het een impliciete afstand van de immuniteit van rechtsmacht inhoudt wanneer de rechters van de lidstaat op het grondgebied waarvan de insolventieprocedure is geopend, krachtens die verordening de internationale bevoegdheid hebben om kennis te nemen van tegen overheidsinstanties van de lidstaten van de Unie ingestelde vorderingen die rechtstreeks uit de insolventieprocedure voortvloeien en er nauw verband mee houden.

- Advocate General Norkus: a Member State cannot rely on immunity from jurisdiction to prevent the courts of the State in which insolvency proceedings have been opened from exercising their jurisdiction ([persbericht Curia](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-381/26 (Cajamar Caja Rural), verwijzing uit **Spanje** over vragen over het **kwijtschelden van een hypothecaire schuld** dat rust op de **hoofdwoning** van (**failliet** verklaarde) verzoeker, en met name of de Spaanse **kwijtscheldingsregelingen** in strijd zijn met richtlijn 2019/1023

NOOT – HvJ 19 maart 2026, C-43/25 (SML Maschinen)

SML Maschinengesellschaft. CJEU reminds us of narrow application of the EU Insolvency Regulation's escape hatch for the pauliana aka avoidance, clawback action. Fails to clarify crucial issue for shareholder loans. ([GAVCLAW](#))

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Institutioneel

HvJ – CONCLUSIE – C-41/25 (Orsay) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – A-G Norkus – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:456 – persbericht – conclusie

Verordening (EU) 2015/848 – Insolventieprocedures – Internationale bevoegdheid van rechterlijke instanties van lidstaat waar insolventieprocedure is geopend – Vordering tot nietigverklaring ingesteld tegen belastingdienst andere lidstaat – Beginsel van immuniteit van rechtsmacht van staten

Samenvatting onder: Insolventie

HvJ – CONCLUSIE – C-553/24 (Assemblée nationale/Parlement en Raad) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – A-G Capeta – ECLI:EU:C:2026:454 – persbericht – conclusie

Verordening (EU) 2024/1351 – Artikel 8, eerste alinea, van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid – Gemeenschappelijk asiel- en immigratiebeleid – Solidariteitsmechanisme – Beroep dat door een lidstaat wordt toegezonden namens zijn nationaal parlement – Bevoegdheid HvJEU – Ontvankelijkheid – Beginsel van bevoegdheidstoedeling – Evenredigheidsbeginsel – Procedurele en materiële subsidiariteit – Intensiteit van de rechterlijke toetsing

Samenvatting onder: asiel en migratie

HvJ – CONCLUSIE – Gevoegde zaken C-706/25 (Comeri) en C-707/25 (Sidilli) – 11 juni 2026 – Grote Kamer – A-G Medina – Italië – ECLI:EU:C:2026:474 – persbericht – conclusie (Engelse versie)

Richtlijn 2013/32/EU – Richtlijn 2013/33/EU – Artikel 3, lid 2 VWEU – Italië-Albanië Protocol – Internationale bescherming – Terugkeerbesluit – Overplaatsing van derdelander naar opvangcentrum in derde land – Verdeling bevoegdheden EU en lidstaten – Waarborgen rechten van aanvragers – Effectieve gerechtelijke bescherming

Twee Marokkaanse burgers, die in Italië werden vastgehouden en onderworpen aan uitzettingsbevelen, zijn overgebracht naar een detentiecentrum in Albanië overeenkomstig het Italië-Albanië Protocol. Daar hebben zij internationale bescherming aangevraagd. Als gevolg van die aanvragen zijn nieuwe detentiebesluiten genomen en aan de verwijzende rechter voorgelegd ter goedkeuring.

De verwijzende rechter vraagt het HvJ of Italië bevoegd is om een internationale overeenkomst, zoals de overeenkomst met Albanië, te sluiten, of dat de Europese Unie op dat gebied exclusieve bevoegdheid heeft. Verder is de vraag of het Italië-Albanië Protocol, de waarborgen met betrekking tot detentie, de rechten van de verdediging, bezoekrechten en het recht op gezondheid van aanvragers van internationale bescherming voldoende respecteert.

De A-G is o.a. van mening dat de in artikel 8, lid 3, van Richtlijn 2013/33/EU opgenomen lijst van gronden voor detentie uitputtend is, waardoor het de lidstaten verboden is om aanvullende gronden in te voeren, hetzij via wetgeving, hetzij via een internationale overeenkomst.

Richtlijn 2013/32/EU en Richtlijn 2013/33 bepalen volgens de A-G niet de geografische locatie van detentiecentra voor asielzoekers, zodat het besluit om dergelijke centra buiten het grondgebied van de Unie te vestigen, op het grondgebied van een derde land dat onder de jurisdictie van de betrokken lidstaat valt, als zodanig niet onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie valt in de zin van artikel 3, lid 2, VWEU, maar onder de beoordelingsvrijheid van de lidstaten.

Bij de uitoefening van die discretionaire bevoegdheid blijft een lidstaat verplicht ervoor te zorgen dat de voorwaarden en garanties van die richtlijnen volledig worden nageleefd in de gebieden waar dergelijke centra zich bevinden. Het feit dat ze zich buiten het grondgebied van de Unie bevinden, kan die lidstaat niet ontheffen van zijn verplichtingen uit hoofde van het EU-recht, aangezien die gebieden onder zijn jurisdictie vallen.

Artikel 3, lid 2 VWEU verhindert dat een lidstaat een internationale overeenkomst sluit en nationale ratificatie- en uitvoeringsmaatregelen neemt die, tezamen genomen, de praktische reikwijdte van de minimum procedurele waarborgen wijzigen die zijn geharmoniseerd door artikel 9, leden 3, 4 en 6 van Richtlijn 2013/33, gelezen in samenhang met artikel 22, lid 1 van Richtlijn 2013/32, uitgelegd in het licht van artikel 47 Handvest EU. Het gaat daarbij o.a. over de geografische scheiding tussen de advocaat, die in de rechtszaal in die lidstaat aanwezig is, en de verzoeker die is gedetineerd in gebieden buiten het nationale grondgebied en het maximumbedrag voor vergoeding dat in de nationale wetgeving is vastgesteld voor de uitzonderlijke gevallen waarin de advocaat naar de betreffende gebieden reist, wat een willekeurige beperking kan vormen van de toegang tot gratis rechtsbijstand en vertegenwoordiging in de zin van artikel 9, lid 6, van Richtlijn 2013/33.

Artikel 3, lid 2) VWEU verhindert dat een lidstaat een internationale overeenkomst sluit en nationale ratificatie- en uitvoeringsmaatregelen neemt die, gedetineerden beletten de betreffende gebieden op eigen kracht te verlaten en die de gemeenschappelijke regels van artikel 9 van Richtlijn 2013/33, uitgelegd in het licht van artikel 6 Handvest EU, aantasten, doordat zij de eis van onmiddellijke vrijlating na het verstrijken van de wettelijke termijn waarbinnen het besluit tot legitimering van de detentie moet worden genomen, buiten werking stellen.

- E Advocate General Medina: in the exercise of their competence as regards the location of detention facilities, including outside the European Union, Member States remain obliged to observe the guarantees provided for by EU law in asylum matters ([persbericht Curia](#))

Justitiële internationale samenwerking in civiele zaken en IPR

HvJ – ARREST – C-791/24 (TERVE Production) – 4 juni 2026 – Slowakije – ECLI:EU:C:2026:444 – conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel I bis) – Verbintenissen uit overeenkomst – Voorvraag omtrent de geldigheid van een besluit van een orgaan van de vennootschap

Tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering van de in Slowakije gevestigde vennootschap VÚB is gestemd over een besluit tot beëindiging van de beursnotering van deze vennootschap.

De meerderheidsaandeelhouder van VÚB, Intesa, heeft vrijwillig de verplichting van VUB op zich genomen, overeenkomstig het Slowaakse recht, een openbaar overnamebod uit te brengen op de aandelen van aandeelhouders die niet hebben gestemd voor het besluit tot beëindiging van de beursnotering van de vennootschap of die niet hebben deelgenomen aan die algemene aandeelhoudersvergadering.

De in Slowakije gevestigde vennootschap TERVE is een van die resterende aandeelhouders. Tijdens een tweede algemene aandeelhoudersvergadering is de overdracht aan Intesa van alle aandelen van de resterende aandeelhouders van VÚB goedgekeurd.

Intesa is van mening dat krachtens het in artikel 4, lid 1, van verordening nr. 1215/2012 verankerde beginsel de Luxemburgse rechterlijke instanties bevoegd zijn, aangezien zij in Luxemburg gevestigd is. Zij voegt daaraan toe dat artikel 7, punt 1, van deze verordening niet van toepassing kan zijn, aangezien er tussen TERVE en haar geen contractuele verhouding bestaat. TERVE stelt de kwestie aan de orde van de nietigheid dan wel het niet-bestaan van het besluit van de tweede algemene aandeelhoudersvergadering van VÚB waarop de overdracht van alle resterende aandelen is goedgekeurd.

Hof: Artikel 7, punten 1 en 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 moet aldus worden uitgelegd dat de vordering van een minderheidsaandeelhouder van een vennootschap die ertoe strekt de aanvaarding, door de meerderheidsaandeelhouder, van een ontwerpovereenkomst voor de terugkoop van de aandelen die deze minderheidsaandeelhouder aanhoudt in het kapitaal van deze vennootschap te laten vervangen door een rechterlijke beslissing – nadat een besluit is aangenomen om de beursnotering van die vennootschap te beëindigen en de meerderheidsaandeelhouder vervolgens in de plaats van de vennootschap een openbaar overnamebod heeft uitgebracht – onder het begrip „verbintenissen uit overeenkomst” in de zin van artikel 7, punt 1, van deze verordening valt.

Artikel 24, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 moet aldus worden uitgelegd dat het van toepassing is op een verzoek dat ertoe strekt de geldigheid te betwisten van een besluit van de algemene vergadering van een vennootschap tot goedkeuring van de overdracht van de resterende aandelen aan de meerderheidsaandeelhouder – nadat een besluit is aangenomen om de beursnotering van die vennootschap te beëindigen en de meerderheidsaandeelhouder vervolgens in de plaats van de vennootschap een openbaar overnamebod heeft uitgebracht – wanneer dat verzoek voorafgaat aan de vordering die ertoe strekt de aanvaarding, door die meerderheidsaandeelhouder, van de ontwerpovereenkomst voor de terugkoop van de aandelen die een minderheidsaandeelhouder aanhoudt in het kapitaal van deze vennootschap te laten vervangen door een rechterlijke beslissing.

HvJ – ARREST – C-232/25 (Idziski) – 18 juni 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:494 – persbericht – conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 44/2001 (Brussel I) – Verbintenissen uit onrechtmatige daad – Inbreuk persoonlijkheidsrechten als gevolg van de uitzending van een serie op televisie en op internet – Immateriële schadevergoeding – Vordering rechterlijk bevel aanbieden excuses – Plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen

Verzoekers, een natuurlijke persoon en een vereniging, beide gevestigd in Polen hebben in Polen een rechtsvordering ingesteld tegen verweerders die zijn gevestigd in Duitsland waarbij zij hebben gesteld dat inbreuk is gemaakt op hun persoonlijkheidsrechten als gevolg van de uitzending op de televisie in Polen en in andere lidstaten, alsmede op internet, van een door verweerders gezamenlijk geproduceerde serie. Verzoekers hebben verzocht, ten eerste, om vergoeding van de geleden immateriële schade vanwege de uitzending van deze serie in al deze lidstaten en, ten tweede, om veroordeling van verweerders tot het aanbieden van excuses op alle betreffende televisiezenders en internetsites en hun de verplichting op te leggen om elke uitzending van de serie op om het even welke plaats te laten voorafgaan door een passende verklaring.

Zijn de Poolse rechterlijke instanties op basis van verordening nr. 44/2001, waarin een bijzondere bevoegdheidsregel is neergelegd inzake verbintenissen uit onrechtmatige daad, internationaal bevoegd om kennis te nemen van de vordering in haar geheel, die de loutere inbreuk op de persoonlijkheidsrechten in Polen te boven gaat?

Hof: Artikel 5, punt 3, van verordening (EG) nr. 44/2001 moet aldus worden uitgelegd dat de rechterlijke instanties van de lidstaat waar het centrum van de belangen van een natuurlijke of rechtspersoon is gelegen, niet bevoegd zijn om kennis te nemen van een vordering tot vergoeding van de volledige schade die deze persoon heeft geleden als gevolg van een schending van zijn persoonlijkheidsrechten door de uitzending van audiovisuele inhoud op televisie in meerdere lidstaten. Hetzelfde geldt voor de

rechterlijke instanties van de lidstaat waar het centrum van de belangen van een natuurlijke persoon is gelegen wanneer de betreffende inhoud op internet is verspreid maar het niet mogelijk maakt om deze persoon te identificeren, zelfs niet indirect, hoewel de inhoud wel onmiskenbaar een beperkte groep identificeert waarvan de leden een gesloten categorie van personen vormen waarmee die persoon in verbinding kan worden gebracht. De rechterlijke instanties van de lidstaat waar het centrum van de belangen is gelegen van een rechtspersoon die als voornaamste taak heeft de belangen van deze groep te verdedigen, zijn daarentegen wel bevoegd om kennis te nemen van de vordering tot vergoeding van de volledige schade die deze rechtspersoon heeft geleden als gevolg van een schending van de persoonlijkheidsrechten door de verspreiding van die audiovisuele inhoud op internet.

Artikel 5, punt 3, van verordening nr. 44/2001 moet aldus worden uitgelegd dat de rechterlijke instanties van een lidstaat die enkel bevoegd zijn om kennis te nemen van vorderingen betreffende de schade die is veroorzaakt in de lidstaat waartoe zij behoren en die voortvloeit uit een vermeende schending van de persoonlijkheidsrechten door de uitzending van een serie op televisie, kennis kunnen nemen van een vordering tegen de producent van die serie waarbij aanspraak wordt gemaakt op een niet-geldelijke prestatie teneinde de gevolgen van een dergelijke schending ongedaan te maken en te voorkomen, alsmede op een geldelijke prestatie teneinde vergoeding te verkrijgen van de immateriële schade die voortvloeit uit de uitzending van deze serie. Hetzelfde geldt voor een vordering tegen deze producent waarbij aanspraak wordt gemaakt op een geldelijke prestatie ter vergoeding van de immateriële schade die voortvloeit uit de verspreiding van deze serie op internet. Deze rechterlijke instanties zijn daarentegen niet bevoegd om kennis te nemen van een vordering tegen die producent waarbij aanspraak wordt gemaakt op een niet-geldelijke prestatie tot rectificatie van de online geplaatste gegevens van die serie.

- 📌 The Court of Justice provides guidance on the rules of jurisdiction in cases of breach of personality rights resulting from the broadcast of a television series in several Member States and on the internet ([persbericht Curia](#))
- 📌 Nothing to See Here: The CJEU's Decision in Case C-232/25 Idzinski ([conflict of laws](#))
- 📌 HvJ EU verduidelijkt bevoegdheid bij grensoverschrijdende aantasting persoonlijkheidsrechten door televisieserie ([IE forum](#))

HvJ – ARREST – C-346/25 (Fibo Markets) – ECLI:EU:C:2026:500 – 18 juni 2026 – geen conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I) – Toepasselijk recht – Consumentenovereenkomsten – Financiële contracten ter verrekening van verschillen (CFD's) – Rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen – Wisselkoers die in de door de consument geplaatste opdracht is geaccepteerd en wisselkoers van de uitgevoerde transactie

Het betreft een geding tussen FIBO Markets en J.P. over de uitbetaling van winst die J.P. naar eigen zeggen niet heeft gerealiseerd vanwege de vertraagde uitvoering door FIBO van een kooporder die was geplaatst in het kader van een financieel contract ter verrekening van verschillen (financial contract for differences) (hierna: „CFD”), alsook over het recht dat van toepassing is op de contractuele relaties tussen deze partijen.

Hof: Artikel 6, lid 4, onder d), van verordening (EG) nr. 593/2008 (Rome I) moet aldus worden uitgelegd dat wanneer het gaat om een tussen een verkoper en een consument gesloten financieel contract ter verrekening van verschillen (financial contract for differences; hierna: „CFD”), de rechten en verplichtingen in verband met de financiële voorwaarden waaronder de order van de consument wordt uitgevoerd, meer bepaald in verband met de vaststelling van het verschil tussen de referentiekkoers die wordt gebruikt voor de berekening van de winst of het verlies op dit CFD, vallen onder de uitdrukking „rechten en verplichtingen die een financieel instrument vormen” in de zin van die bepaling, maar dat dit niet geldt voor de bedingen van de raamovereenkomst tussen de consument en de verkoper op grond waarvan deze laatste een dergelijke order niet hoeft uit te voeren of deze mag uitvoeren onder andere voorwaarden dan die welke de consument aanvankelijk heeft aangegeven.

HvJ – ARREST – C-14/25 (Thüringer Aufbaubank) – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:523 – 25 juni 2026 – conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 805/2004 – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen – Weigering van tenuitvoerlegging – Uitvoerbare notariële akte verleden vóór de inwerkingtreding van een verordening – Temporele werkingssfeer

Thüringer Aufbaubank, gevestigd in Duitsland heeft bij de Oostenrijkse rechter een verzoek ingediend tot gedwongen tenuitvoerlegging tegen LN, een natuurlijke persoon, op grond van een in Duitsland opgestelde notariële akte betreffende de vestiging van een zakelijk zekerheidsrecht op onroerend goed.

Thüringer Aufbaubank heeft de notariële akte en de door de bevoegde Duitse instanties in de vorm van het formulier in bijlage III bij verordening nr. 805/2004 afgegeven bewijs van waarmerking als EET overgelegd. LN start een procedure.

In hoger beroep heeft de rechter gelast dat de tenuitvoerlegging wordt gestaakt en de reeds uitgevoerde executiehandelingen vernietigd omdat de notariële akte van 28 mei 1999 niet binnen de temporele werkingssfeer van verordening nr. 805/2004 viel die enkel van toepassing is op executoriale titels die na 21 januari 2005 zijn uitgevaardigd. De erkenning en tenuitvoerlegging in Oostenrijk van deze in Duitsland verleden notariële akte werden derhalve niet beheerst door die verordening, maar door het op 27 september 1968 te Brussel ondertekende Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, dat een voorafgaande exequaturprocedure vereist. Voor deze Duitse notariële akte heeft in Oostenrijk geen exequaturprocedure plaatsgevonden.

Thüringer Aufbaubank heeft tegen die beslissing beroep in Revision ingesteld bij de verwijzende rechter.

De vraag is o.a. of in de lidstaat van tenuitvoerlegging mag worden nagegaan of de temporele werkingssfeer van verordening nr. 805/2004 in acht is genomen, zodat deze lidstaat niet gebonden is aan het in de lidstaat van oorsprong afgegeven bewijs van waarmerking als EET.

Hof: Artikel 21, lid 2, van verordening (EG) nr. 805/2004, juncto artikel 25 van deze verordening, moet aldus worden uitgelegd dat het zich er ook dan tegen verzet dat de juistheid van het bewijs van waarmerking van een uitvoerbare authentieke akte als Europese executoriale titel dat door de bevoegde instantie van de lidstaat van oorsprong is afgegeven, opnieuw wordt beoordeeld in de lidstaat van tenuitvoerlegging wanneer de akte niet na de inwerkingtreding van deze verordening is verleden of geregistreerd, zoals artikel 26 van die verordening dat vereist.

HvJ – CONCLUSIE – C-41/25 (Orsay) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – A-G Norkus – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:456 – persbericht – conclusie

Verordening (EU) 2015/848 – Insolventieprocedures – Internationale bevoegdheid van rechterlijke instanties van lidstaat waar insolventieprocedure is geopend – Vordering tot nietigverklaring ingesteld tegen belastingdienst andere lidstaat – Beginsel van immuniteit van rechtsmacht van staten

Samenvatting onder: Insolventie

NRE 2026, nr. 7 (juli)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-264/26 (RWE Renewables), verwijzing uit **Spanje** over verlaging subsidies voor **hernieuwbare energie, afdwingbaarheid arbitraal vonnis uit de VS tegen Spanje**, Spaans verbod tot tenuitvoerlegging en **staatssteun**,
- C-337/26 (Gecchi), verwijzing uit **Italië** over **Brussel I, Brussel II, uitvoerbaarheid certificaten, echtscheiding en alimentatie** C-483/26 (Baloise Vie Luxembourg), verwijzing uit **Luxemburg** over **civiele aansprakelijkheidstelling** in Luxemburg, een **strafzaak in Frankrijk met civiele partijstelling** van verweerders en de vraag of een strafzaak het civiele geding slechts **schorst** indien de strafprocedure in Luxemburg zou zijn ingesteld of dat het Unierecht de verwijzende rechter verplicht de procedure te schorsen

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

The French Supreme Court's creation of forum actoris in consumer cases not covered by Brussels Ia. (GAVCLAW)

OVERIG

Out Now: Status and Family Relationships in European PIL (conflict of laws)

Handleidingen EJM

- Een handleiding voor gebruikers van de **Europese Procedure voor Geringe Vorderingen** Een korte inleiding tot de belangrijkste praktische aspecten van het gebruik van de procedure gebaseerd op de verordening (e-justice)

Justitiële internationale samenwerking in strafzaken en EAB

HvJ – ARREST – C-326/25 (03 Rayonno upravljenie...) – 4 juni 2026 – ECLI:EU:C:2026:453 – Bulgarije – geen conclusie – arrest

Besluit 2007/533/JBZ – Verordening (EU) 2018/1862 – Signalering van een motorvoertuig met het oog op inbeslagneming of gebruik als bewijsmateriaal in een strafprocedure – Nationale regelgeving die uitsluit dat persoon die in bezit was van het gesignaleerde voorwerp deelneemt aan de administratieve en gerechtelijke procedure tot afgifte van het voorwerp aan de signalerende lidstaat

CY heeft een auto met Bulgaars kenteken gekocht bij een handelaar. Bij een politiecontrole is gebleken dat de auto door de Duitse autoriteiten in het SIS was ingevoerd met het oog op gebruik als bewijs in een strafprocedure. CY heeft de auto vrijwillig aan de Bulgaarse autoriteiten afgegeven. De auto blijkt gestolen te zijn van KL. Bij bevel is de afgifte van de auto aan KL gelast.

CY heeft de rechtmatigheid van dit bevel tot afgifte betwist bij de bestuursrechter. Die heeft het beroep geweigerd omdat CY niet de adreessaat is van dat bevel. CY heeft hoger beroep ingesteld bij de

NRE 2026, nr. 7 (juli)

verwijzende rechter. De verwijzende rechter vraagt zich af of een regeling van een lidstaat die een persoon die in die lidstaat geregistreerd staat als eigenaar van een door een andere lidstaat in het SIS gesignaleerd voorwerp niet toestaat deel te nemen aan de administratieve en gerechtelijke procedure voor de uitvoering van maatregelen tot repatriëring van dat voorwerp naar de signalerende lidstaat, verenigbaar is met het SIS II-besluit.

Het Hof oordeelt dat uit artikel 39 van deze verordening geen enkele verplichting voortvloeit met betrekking tot de andere maatregelen dan de inbeslagneming van het gesignaleerde voorwerp en het contact tussen de bevoegde autoriteiten van de uitvoerende lidstaat en de signalerende lidstaat. Artikel 39 van verordening 2018/1862 regelt bijgevolg noch het besluit tot repatriëring van het voorwerp waarop een dergelijke signalering betrekking heeft, noch de procedureregels voor de vaststelling van dat besluit, aangezien die regels onder het nationale recht vallen.

Hof: Artikel 39 van verordening (EU) 2018/1862 moet aldus worden uitgelegd dat de nationale regels betreffende de vaststelling van een maatregel tot afgifte van een op grond van artikel 38 van deze verordening in het Schengeninformatiesysteem gesignaleerd voorwerp bij besluit van de bevoegde autoriteiten van de uitvoerende lidstaat in antwoord op het verzoek van de signalerende lidstaat, niet binnen de werkingssfeer van die verordening vallen.

HvJ – ARREST – [gevoegde zaken C-722/23 \(Rugu\) en C-91/24 \(Aucroix\)](#) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – België – [ECLI:EU:C:2026:441](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Europees aanhoudingsbevel – Gronden tot weigering van tenuitvoerlegging – Facultatieve weigeringsgrond – Detentieomstandigheden in uitvaardigende lidstaat – Voorkomen van straffeloosheid – Overname tenuitvoerlegging straf in uitvoerende staat

Een Roemeens staatsburger en een Belgisch staatsburger, die beiden ingezetene zijn van België, zijn elk het voorwerp geweest van een EAB dat door de Roemeense en de Griekse rechterlijke autoriteiten is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen.

De Belgische appelrechters hebben de tenuitvoerlegging van deze EAB's geweigerd vanwege de detentieomstandigheden in de uitvaardigende lidstaten. De onderhavige zaken doen de nog niet eerder gestelde vraag rijzen wat de gevolgen zijn van de weigering om een EAB ten uitvoer te leggen vanwege de detentieomstandigheden in de uitvaardigende lidstaat, namelijk de vraag of de uitvoerende rechterlijke autoriteit hen in vrijheid moet stellen dan wel, teneinde straffeloosheid te voorkomen, op grond van artikel 4, punt 6, van dit kaderbesluit hun straf op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat ten uitvoer kan of moet laten leggen wanneer aan de in die bepaling gestelde voorwaarden is voldaan.

Nederland, België, Frankrijk, Polen en Roemenië hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof (Grote Kamer): Artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584/JBZ moet aldus worden uitgelegd dat een uitvoerende rechterlijke autoriteit die op grond van artikel 1, lid 3, van kaderbesluit 2002/584, heeft geweigerd om een Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer te leggen dat is uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een gevangenisstraf, de facultatieve weigeringsgrond van artikel 4, punt 6, niet aanvullend kan toepassen teneinde te voorkomen dat de gezochte persoon ongestraft blijft. In geval van een dergelijke weigering moet de uitvoerende lidstaat daarentegen, teneinde straffeloosheid te voorkomen, gebruikmaken van artikel 4, lid 5, van kaderbesluit 2008/909/JBZ, en de uitvaardigende lidstaat uit eigen beweging verzoeken om het vonnis waarbij deze straf is opgelegd, vergezeld van het certificaat waarvan het model in bijlage I bij dat kaderbesluit is opgenomen, aan hem toe te zenden met het oog op de tenuitvoerlegging van die straf op zijn grondgebied.

- E Een lidstaat die de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel weigert wegens de detentieomstandigheden in de uitvaardigende lidstaat, moet alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat de gevangenisstraf op zijn eigen grondgebied wordt uitgevoerd; Op die manier wordt voorkomen dat de gezochte persoon ongestraft blijft ([persbericht Curia](#))

NRE 2026, nr. 7 (juli)

- EU-Hof: lidstaat die tenuitvoerlegging EAB weigert wegens risico op schending grondrechten moet ervoor zorgen dat de straf op zijn eigen grondgebied ten uitvoer wordt gelegd ([ECER](#))
- [EHRC updates](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-483/26 \(Baloise Vie Luxembourg\)](#), verwijzing uit **Luxemburg** over **civiele aansprakelijkheidstelling** in Luxemburg, een **strafzaak in Frankrijk met civiele partijstelling** van verweerders en de vraag of een strafzaak het civiele geding slechts **schorst** indien de strafprocedure in Luxemburg zou zijn ingesteld of dat het Unierecht de verwijzende rechter verplicht de procedure te schorsen

NOOT – HvJ 21 mei 2026. [C-95/24 \(Khuzdar\)](#) en [C-447/24 \(Höldermann\)](#)

Can enforcement cure a flagrant denial of justice? Mutual recognition of convictions in absentia after the CJEU rulings in Khuzdar and Höldermann ([Johan Callewaert](#))

Verdrag VN cybercriminaliteit

Besluit (EU) 2026/1347 van de Raad van 4 juni 2026 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen cybercriminaliteit; Versterking van de internationale samenwerking voor de bestrijding van bepaalde strafbare feiten die worden gepleegd door middel van informatie- en communicatietechnologiesystemen en voor het delen van bewijsmateriaal in elektronische vorm met betrekking tot ernstige strafbare feiten, [PB L, 2026/1347, 19.6.2026](#)

OVERIG

- Strafrechtelijke samenwerking: Commissie presenteert voorstel tot actualisering van Europees onderzoeksbevel (EOB) en invoering van Europees bevel tot deelname op afstand aan zittingen ([ECER](#))
- New proposals to improve fight against cross-border crime and terrorism ([EC](#))
- Artikel: Mutual Recognition of Judicial Decisions in Criminal Matters with Regard to Probation Measures and Alternative Sanctions ([bijzonder strafrecht](#))

Dit artikel bespreekt Kaderbesluit 2008/947/JBZ van 27 november 2008 over de wederzijdse erkenning van vonnissen en proeftijdbeslissingen met het oog op toezicht op proeftijdvoorwaarden en alternatieve straffen in de EU.

EHRM factsheets

- [Extradition and life imprisonment](#)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Kinderontvoering

FACTSHEETS

Cross-border child abduction case law factsheet ([FRA](#))

Landbouw en visserij

HvJ – ARREST – [C-69/25 P \(Merlin e.a./Commissie\)](#) – ECLI:EU:C:2026:478 – 11 juni 2026 – geen conclusie – [arrest](#)

Artikel 265 VWEU – Beroep wegens nalaten – Gemeenschappelijk visserijbeleid – Subsidies ten gunste van reders die vissen met elektrische pulskorren – 5% regel – Staatssteun – Begrip ‘standpuntbepaling’ van Europese Commissie

Rekwiranten zijn Franse, Nederlandse en Britse vissers alsook het pan-Europees platform van kleinschalige vissers, Low Impact Fishers of Europe (LIFE), die vissen in de wateren van het Kanaal en de Noordzee.

Rekwiranten hebben met gebruikmaking van het formulier in bijlage IV bij verordening (EG) nr. 794/2004 bij de Commissie klachten ingediend. Zij hebben betoogd dat de Nederlandse autoriteiten vismachtigingen hadden afgegeven in strijd met de regel dat pulsvisserij slechts was toegestaan tot ten hoogste 5 % van de boomkottervloot van elke lidstaat, die was vastgelegd in de regelgeving van de Unie (hierna: „5 %-regel”). Zij klagen ook over subsidies die Nederland heeft toegekend aan Nederlandse pulskorvissers, met name in strijd met de 5 %-regel en de regels van het Europees Visserijfonds (EVF) en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV). Er zou daarom sprake zijn van onrechtmatige en met de interne markt onverenigbare staatssteun. Ten slotte betogen rekwiranten dat de toepasselijke de-minimisdrempels ruimschoots overschreden is. Volgens rekwiranten heeft de Commissie zich met name ten onrechte op het standpunt gesteld dat de EVF- en EFMZV-financieringen die waren toegekend aan Nederlandse pulskorvissers, van de toepassing van de staatssteunregels waren vrijgesteld op grond van artikel 7 van de EVF-verordening en artikel 8 van de EFMZV-verordening.

Rekwiranten verzoeken om vernietiging van punt 2 van het dictum van het arrest van het Gerecht in zaak T-141/23, waarbij hun beroep is verworpen dat strekte tot vaststelling dat de Europese Commissie heeft nagelaten om op grond van verordening (EU) 2015/1589 een besluit vast te stellen inzake de bestreden financieringen in het kader van het EVF en het EFMZV.

Hof: De hogere voorziening wordt afgewezen.

HvJ – ARREST – [C-658/24 \(Penny Market\)](#) – 18 juni 2026 – Hongarije – ECLI:EU:C:2026:495 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2006/123/EG – Verordening (EU) nr. 1308/2013 – Vrijheid van vestiging – Vrij verrichten van diensten – Gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten – Maximumprijzen voor bepaalde voedingsmiddelen – Minimumhoeveelheden als voorraad – Maatregel genomen wegens een gevaarlijke situatie – Geldboeten

Samenvatting onder: [diensten](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-33/25 (Stichting Bloembollenkeuringsdienst) – 4 juni 2026 – A-G Szpunar – Nederland – CBb – ECLI:EU:C:2026:461 – [conclusie](#)

Richtlijn 98/56/EG – Verbod op opplanten van met TBV besmette tulpenpartijen

Verschillende tulpenpartijen waren besmet met TBV. De bevoegde autoriteit heeft daarom verboden om deze partijen opnieuw op te planten, ongeacht of de daaruit voortgekomen bollen in de handel zouden worden gebracht.

De verwijzende rechter stelt vragen over het toepassingsgebied van richtlijn 98/56/EG. Gelden de in die richtlijn neergelegde fytosanitaire en kwaliteitsvereisten enkel voor het stadium van het in de handel brengen of ook voor het stadium van het opplanten, en in het eerste geval, of het de lidstaten dan vrijstaat om die vereisten uit te breiden naar het stadium van het opplanten.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 3, lid 1, en artikel 5, lid 4, van richtlijn 98/56/EG verzetten zich er niet tegen dat materiaal dat in het stadium van staand gewas niet nagenoeg vrij was bevonden van schadelijke organismen en ziekten opnieuw wordt opgeplant, mits het daarvan afkomstige teeltmateriaal niet bestemd is om in de handel te worden gebracht, als gedefinieerd in artikel 2, punt 3, van die richtlijn.

Het staat de lidstaten vrij om te verbieden dat materiaal dat in het stadium van staand gewas niet nagenoeg vrij was bevonden van schadelijke organismen en ziekten, opnieuw wordt opgeplant, ongeacht of het daarvan afkomstige teeltmateriaal is bestemd om in de handel te worden gebracht, mits die wetgeving in overeenstemming is met het Unierecht.

De in artikel 3, lid 2, onder c), van richtlijn 98/56 neergelegde uitzondering is ook van toepassing op bepaalde bloembollenrassen waarmee wordt beoogd de genetische diversiteit in stand te houden, ook als er nog geen gedetailleerde regels zijn vastgesteld krachtens artikel 3, lid 3, van die richtlijn.

HvJ – CONCLUSIE – C-495/25 (Syndicat professionnel du chanvre) – 11 juni 2026 – A-G Rantos – Frankrijk – ECLI:EU:C:2026:486 – [conclusie](#)

Verordening (EU) 2018/848 – Verordening (EU) 2015/2283 – Gemeenschappelijk landbouwbeleid –Biologische productie en etikettering van biologische producten – Verwerkt landbouwproduct voor gebruik als levensmiddel – Certificering in de biologische landbouw –Nieuwe voedingsmiddelen – Geen toelating om als levensmiddel in de handel te worden gebracht – Cannabidiol

Cannabidiol (CBD) is een natuurlijke chemische stof behorend tot de familie van cannabinoïden die met name in de hennepplant (*Cannabis sativa*) aanwezig is. CBD heeft geen psychoactieve werking en wordt derhalve niet als een verdovend middel beschouwd, in tegenstelling tot een andere cannabinoïde die ook in deze plant aanwezig is, tetrahydrocannabinol (THC), die de voornaamste psychoactieve stof van het verdovende middel vormt dat bekendstaat onder de naam „marihuana”. Er geldt dus geen algemeen verbod op het in de handel brengen van producten die CBD bevatten.

CBD, met name in de vorm van voor roken bestemde producten, wordt soms gepresenteerd als een vervanger voor verdovende middelen, met benamingen als „legal weed” of „legale marihuana”, hoewel daarvan geen psychoactieve eigenschappen bekend zijn, in elk geval niet wanneer de hoeveelheid THC in deze producten verwaarloosbaar is.

De producenten en verkopers van producten die CBD bevatten zoeken naar wegen om in de vraag van hun klanten naar „bioproducten” te voorzien. De enige categorie waarin CBD als afkomstig van de biologische landbouw zou kunnen worden gecertificeerd, is echter de categorie van verwerkte producten die voor menselijke consumptie bestemd zijn. Omdat CBD nog niet als voedingsmiddel in de handel mag worden gebracht, blijven er twijfels bestaan over de vraag of het als zodanig kan worden gecertificeerd.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Deze zaak biedt het Hof derhalve de gelegenheid om zich uit te spreken over het vraagstuk van de onderlinge afhankelijkheid van de wetgeving inzake biologische landbouw en de wetgeving inzake het in de handel brengen van levensmiddelen.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 2, lid 1, onder b), van verordening (EU) 2018/848, gelezen in samenhang met artikel 6, lid 2, van verordening (EU) 2015/2283, verzet zich ertegen dat een stof die in de zin van verordening 2015/2283 als ‚nieuw voedingsmiddel’ wordt aangemerkt, maar krachtens deze verordening niet in de handel mag worden gebracht, op grond van verordening 2018/848 in de biologische landbouw wordt gecertificeerd als een ‚verwerkt landbouwproduct voor gebruik als levensmiddel’ in de zin van die verordening.

Luchtvaart

GERECHT – ARREST – T-77/24 (Dassault Aviation/Commissie) – 24 juni 2026 – ECLI:EU:T:2026:409 – persbericht – geen conclusie – arrest (Franse versie)

Verordening 2020/852 – Taxonomie – Klimaatvriendelijke activiteiten – Uitzondering voor privéjets

Verordening 2020/852 inzake de taxonomie heeft een geharmoniseerd classificatiesysteem voor duurzame activiteiten ingevoerd, dat op het niveau van de Europese Unie de criteria vastlegt om te bepalen of een economische activiteit ecologisch duurzaam is.

In 2023 heeft de Commissie de technische criteria vastgelegd voor de classificatie van de vervaardiging van luchtvaartuigen. Deze verordening sluit luchtvaartuigen bestemd voor particuliere of commerciële zakenluchtvaart uit van de “klimaatvriendelijke” activiteiten.

Dassault Aviation, een Franse groep die onder meer actief is in het ontwerp, de vervaardiging en de verkoop van zakenvliegtuigen, vindt dat deze uitsluiting onwettig is en heeft beroep ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie met het verzoek deze bepaling nietig te verklaren.

Gerecht: Sectie 3.21, getiteld 'Vliegtuigproductie' en geïntroduceerd door punt 2 van bijlage I van gedelegeerd verordening (EU) 2023/2485 wordt nietig verklaard.

- e** EU green taxonomy: the General Court annuls the exclusion of the manufacture of aircraft intended for private or commercial business aviation from ‘transitional’ activities ([persbericht Curia](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZING – Nederland – Rechtbank Noord-Holland – 17 juni 2026 – ECLI:NL:RBNHO:2026:7233

Verordening (EG) nr. 261/2004 – Annulering boeking voor vlucht vanwege overschrijding maximum aantal passagiers Schiphol ivm personeelstekort – Instapweigering – Toerekenbaarheid aan luchtvaartmaatschappij

In 2022 was er een personeelstekort op Schiphol met als gevolg lange wachtrijen tot aan buiten. Schiphol heeft daarom, via Airport Coordination Netherlands (ACNL) vanaf juni 2022 de capaciteit voor het aantal vertrekkende passagiers beperkt.

Het aantal boekingen voor vlucht SQ323 van Amsterdam naar Singapore van 11 juli 2022 overschreed het maximumaantal passagiers dat door ACNL was opgelegd. De luchtvaartmaatschappij heeft daarom het aantal boekingen voor de vlucht in kwestie verminderd. De boekingen van eisers voor de vlucht zijn geannuleerd, de vlucht zelf niet. Eisers vorderen daarom compensatie.

Prejudiciële vragen:

Verzet artikel 2 aanhef en onder j, gelezen in samenhang met artikel 4 van de Verordening zich tegen een uitleg waarbij van ‘instapweigering’ die recht geeft op compensatie sprake is in alle gevallen waarin de redenen van instapweigering niet toerekenbaar zijn aan de passagiers die tegen hun wil de toegang tot een vlucht is geweigerd?

Indien het antwoord op vraag 1 bevestigend luidt: Verzet artikel 2 aanhef en onder j van de Verordening zich in die gevallen tegen een uitleg waarbij voor het ontbreken van ‘redelijke gronden’ van ‘instapweigering’ in ieder geval is vereist dat die gronden verwijtbaar zijn aan de luchtvaartmaatschappij?

Indien het antwoord op vraag 2 bevestigend luidt: Verzet artikel 2 aanhef en onder j van de Verordening zich in die gevallen tegen een uitleg waarbij voor het ontbreken van ‘redelijke gronden’ van ‘instapweigering’ in ieder geval is vereist dat die gronden aan de luchtvaartmaatschappij moeten kunnen worden toegerekend?

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-602/26 (ENAC e.a.), verwijzing uit **Italië** over de vraag of artikel 19 VEU en artikel 7 van **verordening 261/2004** in de weg staan aan een nationale regeling die aan **het instellen van een rechtsvordering voor compensatie** de voorwaarde stelt eerst een **bemiddelingsprocedure** te doorlopen via een digitaal platform.
- T-307/26 (Austrian Airlines), verwijzing uit Duitsland over **verordening 261/2004** en de vraag of een passagier die een **ticket** voor een vlucht heeft gekocht met **bonusmijlen**, dit **bedrag in euro's kan terugkrijgen bij annulering van de vlucht**.

WIKI

- [Wiki luchtvaartclaims](#)

Mededinging

RECHTSPRAAK NL – Hoge Raad – 5 juni 2026 – [ECLI:NL:HR:2026:847](#)

Artikel 102 VWEU – Stelplicht en bewijslast bij een beroep op schending van het mededingingsrecht

De zaak draait om de software die HP gebruikt om te bepalen welke inktcartridges wel en niet werken met HP-printers. Verkoper van huismerkcartridges, Digital Revolution, meent dat HP misbruik maakt van haar machtspositie en partijen beschuldigen elkaar over en weer van misleidende en oneerlijke handelspraktijken. In het arrest gaat de Hoge Raad in op de verdeling en omvang van de stelplicht en bewijslast bij een beroep op schending van het mededingingsrecht. (bron: [Cassatievlog #166 | Geen misbruik machtspositie door HP](#))

- 📌 Stelplicht en bewijslast bij misbruik van machtspositie (art. 102 VWEU) ([Cassatieblog](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-486/26 (DMC Digital Maut Consulting), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of de **weigering van een onderneming met een machtspositie** om een dienst aan een afnemer te verlenen kan worden aangemerkt als **machtsmisbruik** in de zin van **artikel 102 VWEU**

OVERIG

- B. Beems, Q&A - The interaction between enforcers of competition law, the DMA and the GDPR: An inquiry into the coherence of enforcement across legal domains, in: M&M 2026/2
- Commissie verzoekt Nederland mededinging voor internationaal passagiersvervoer per spoor te verbeteren (EC)

Milieu, natuur, duurzame energie

HvJ – ARREST – C-841/24 (Commissie/Griekenland) – 4 juni 2026 – ECLI:EU:C:2026:458 – geen conclusie – arrest (Franse versie)

Richtlijn 91/271/EEG – Niet nakomingsprocedure – Milieu – Stedelijke afvalwaterzuivering – Inzamelsystemen – Individuele of andere geschikte systemen – Secundaire of gelijkwaardige behandeling – Gevoelige gebieden – Kustwateren – Afvalwaterzuiveringsinstallaties

In Griekenland was 89,8% van de vervuilingsbelasting die in de agglomeraties werd opgewekt, zoals bedoeld in artikel 2, punt 4, van richtlijn 91/271, aangesloten op systemen voor het inzamelen van stedelijk afvalwater, zoals bedoeld in artikel 2, punt 1, van die richtlijn (hierna de 'inzamelsystemen'). De rest werd opgevangen door individuele systemen voor het verzamelen van stedelijk afvalwater of andere geschikte systemen (hierna gezamenlijk de 'individuele systemen'). Als gevolg hiervan heeft de Commissie aanvullende informatie gevraagd aan Griekenland om te kunnen nagaan in hoeverre de individuele systemen een niveau van milieubescherming bieden dat gelijk is aan dat van de inzamelsystemen, zoals vereist door artikel 3, lid 1, van dezelfde richtlijn.

Het Hof oordeelt dat Griekenland de verplichtingen die op haar rusten op grond van artikel 3 en bijlage I, punt A, van Richtlijn 91/271/EEG, artikelen 4 en 10 en bijlage I, punt B, bij richtlijn 91/271, artikel 5 en 10 en bijlage I, punt B, van Richtlijn 91/271 en artikel 7 en 10 en bijlage I, punt B, van Richtlijn 91/271, niet is nagekomen in verschillende gemeenten.

HvJ – ARREST – C-601/24 (Gotka) – 11 juni 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:479 – geen conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 338/97 – Verordening (EG) nr. 865/2006 – Binnenkomst in EU van preparaat met extract van *Hippocampus japonicus* – Bescherming van in het wild levende dieren en plantensoorten – Begrip ‘specimen’ – Invoervergunning – Legale koop in derde land – Persoonlijke bezittingen of huisraad – Eigen medisch gebruik versus commerciële doeleinden – Strafrechtelijke sancties

V.B., heeft vier doosjes met elk 100 tabletten van een preparaat met daarin een extract van de *hippocampus japonicus* zonder invoervergunning Polen binnengebracht. Hij had die doosjes in Oekraïne voor eigen gebruik aangekocht.

Volgens het parket in Polen is hier sprake van een strafbaar feit in de zin van artikel 128, punt 1, van de wet betreffende natuurbescherming, dat wordt bestraft met een gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaren.

De verwijzende rechter vraagt zich in de eerste plaats af of een dergelijk preparaat, voor zover het een extract van de *hippocampus japonicus* bevat, moet worden geacht onder het begrip „specimen” in de zin van artikel 2, onder t), van die verordening te vallen. Hij preciseert dat dit preparaat voldoet aan de voorwaarden om als geneesmiddel te worden aangemerkt en vraagt zich met name af of een dergelijke kwalificatie een invloed heeft op de uitlegging van het begrip „specimen”.

In de tweede plaats merkt de verwijzende rechter op dat V.B. het preparaat als particulier heeft gekocht in een apotheek in Oekraïne, waar het legaal wordt verkocht, en het in de Unie heeft binnengebracht voor medisch gebruik door hemzelf of door een naaste, en niet voor commerciële doeleinden. Hij vraagt zich af of dit preparaat in dergelijke omstandigheden moet worden geacht deel uit te maken van de „persoonlijke bezittingen of huisraad” van de verdachte in de zin van artikel 2, onder j), van verordening nr. 338/97, die overeenkomstig artikel 7, lid 3, van deze verordening zijn vrijgesteld van de verplichting om bij het binnenbrengen ervan in de Unie een invoervergunning over te leggen.

In de derde en laatste plaats vraagt de verwijzende rechter zich af of het Unierecht zich verzet tegen een nationale regeling die het mogelijk maakt om een consument strafrechtelijk te vervolgen wanneer hij zonder invoervergunning een in een derde land legaal gekocht preparaat, zoals dat in het hoofdgeding, voor eigen medisch gebruik of voor dat van een naaste in de Unie binnenbrengt, wanneer er geen aanwijzingen zijn dat dit preparaat voor commerciële doeleinden is bedoeld.

Vier lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 2, onder t), van verordening (EG) nr. 338/97 moet aldus worden uitgelegd dat een preparaat waarvan de complexe samenstelling met name een extract van de in bijlage B bij deze verordening opgenomen *hippocampus japonicus* bevat, onder het begrip „specimen” in de zin van deze bepaling valt.

Artikel 2, onder j), en artikel 7, lid 3, van verordening nr. 338/97, moeten aldus worden uitgelegd dat een preparaat waarvan de complexe samenstelling een in bijlage B bij verordening nr. 338/97 opgenomen extract van de *hippocampus japonicus* bevat, dat legaal in een derde land is gekocht en dat in de Unie is binnengebracht voor medisch gebruik door een particulier of zijn naaste, en niet voor commerciële doeleinden, moet worden geacht te vallen onder het begrip „persoonlijke bezittingen of huisraad”, waarvoor bij het binnenbrengen in de Unie geen invoervergunning of, in voorkomend geval, een (weder)uitvoerdocument hoeft te worden overgelegd, mits aan de daartoe in artikel 57, leden 1 en 3, van verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie van 4 mei 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van verordening [nr. 338/97] gestelde voorwaarden is voldaan.

Artikel 16 van verordening nr. 338/97, verzet zich tegen een nationale regeling die bepaalt dat strafrechtelijke sancties kunnen worden opgelegd voor het zonder invoervergunning of, in voorkomend geval, zonder (weder)uitvoerdocument binnenbrengen in de Unie door een particulier, voor eigen medisch gebruik of dat van een naaste en niet voor commerciële doeleinden, van een legaal in een derde land gekocht preparaat waarvan de complexe samenstelling een extract van de in bijlage B bij

NRE 2026, nr. 7 (juli)

deze verordening opgenomen hippocampus japonicus bevat, terwijl dergelijk binnenbrengen valt onder de afwijking als bedoeld in artikel 7, lid 3, van verordening nr. 338/97, zoals gewijzigd, en nader uitgewerkt in artikel 57 van verordening nr. 865/2006. Artikel 16 verzet zich daarentegen niet tegen een dergelijke nationale regeling wanneer het in de Unie binnenbrengen van een dergelijk preparaat niet onder die afwijking valt, mits de toepasselijke strafrechtelijke sanctie voldoet aan de evenredigheidsvereisten die inherent zijn aan lid 2 van dat artikel.

HvJ – CONCLUSIE – C-391/25 (Deutsche Umwelthilfe) – 11 juni 2026 – A-G Rantos – Duitsland
– ECLI:EU:C:2026:488 – conclusie

Richtlijn 2000/60/EG – Milieudoelstellingen – Waterbeleid van de Unie – Grondwater – Stroomgebiedsbeheersplannen – Verlenging van termijn voor bereiken van doelstellingen – Motiveringsplicht – Niet-nakoming – Rechtsgevolgen

Het stroomgebiedsdistrict Eems ligt voor een deel op Nederlands grondgebied, terwijl een ander deel, het Eems-Dollardgebied, in het estuarium van de Eems, gezamenlijk wordt beheerd door Nederland en Duitsland. Verder bestaat dat stroomgebiedsdistrict uit 42 grondwaterlichamen, waarvan er 40 zich op Duits grondgebied bevinden.

Uit het internationale beheersplan 2021-2027 blijkt dat aan het begin van die periode de grenswaarde voor nitraten in 13 van de 40 grondwaterlichamen op het Duitse grondgebied werd overschreden. Voor deze waterlichamen hebben de bevoegde autoriteiten in dit internationale beheersplan een beroep gedaan op termijnverlengingen. In dit plan was in wezen bepaald dat de doelstellingen voor het bereiken van een goede chemische toestand wegens een „vertragingstijd bij het herstel van de waterkwaliteit” pas „na 2045” konden worden bereikt.

Een milieuvereniging, heeft beroep ingesteld op grond dat de deelstaten hun verplichtingen inzake waterbeheer in het stroomgebiedsdistrict Eems niet naar behoren zijn nagekomen. Meer in het bijzonder hebben de deelstaten bij de opstelling van het maatregelenprogramma nagelaten om de maatregelen vast te stellen die nodig zijn voor de verwezenlijking van de milieudoelstellingen voor grondwater, zoals neergelegd in artikel 4, lid 1, onder b), van richtlijn 2000/60.

Het Oberverwaltungsgericht heeft het beroep toegewezen. Deze rechter heeft geoordeeld dat de deelstaten ten aanzien van de verbeteringsverplichting de redenen voor verlenging van de termijn om de beheerdoelstellingen te bereiken onvoldoende hebben uiteengezet. Een ontoereikende motivering leidt tot de ongeldigheid van de termijnverlenging en staat in de weg aan het bereiken van de betrokken beheerdoelstellingen.

De deelstaten hebben beroep in *Revision* ingesteld bij het Bundesverwaltungsgericht, de verwijzende rechter. Brengt een in een beheersplan vastgestelde verlenging van de termijn die niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 4, lid 4, onder b) en d), van deze richtlijn, de ongeldigheid van die verlenging met zich mee?

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 4, lid 4, van richtlijn 2000/60/EG moet aldus worden uitgelegd dat de in een stroomgebiedsbeheersplan vastgestelde verlenging van de termijn ter verwezenlijking van de milieudoelstellingen voor waterlichamen ongeldig is wanneer de informatie in dat beheersplan niet voldoet aan alle vereisten van die bepaling, daaronder begrepen die van artikel 4, lid 4, onder b) en d), van deze richtlijn.

HvJ – CONCLUSIE – C-196/25 (Commissie/Ierland) – 25 juni 2026 – A-G Kokott – ECLI:EU:C:2026:520 – conclusie

Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn) – Turfwinning in Natura 2000-gebieden – Verslechtering van beschermde veenhabitats – Verplichting tot herstel van aangetaste habitats – Passende beoordeling van de gevolgen van turfwinning

De habitatrichtlijn schrijft voor dat er voor bepaalde veenhabitats beschermingszones of Natura 2000-gebieden moeten worden ingesteld. In die gebieden moet turfwinning worden stopgezet. In deze niet-nakomingsprocedure verwijt de Europese Commissie Ierland dat het geen toereikende maatregelen heeft getroffen om turfwinning in Natura 2000-gebieden te beletten. Bovendien is de Commissie van mening dat Ierland de door de voortgezette turfwinning aangetaste gebieden had moeten herstellen. Met name dat standpunt biedt het Hof de gelegenheid om de uit een schending van het Unierecht voortvloeiende verplichtingen van de lidstaten verder te verduidelijken. Tot slot heeft Ierland met betrekking tot turfwinning ook de bepalingen inzake de beoordeling van de gevolgen van plannen en projecten voor Natura 2000-gebieden onjuist uitgevoerd en onvoldoende gehandhaafd.

A-G geeft het Hof in overweging: Ierland heeft geen toereikende maatregelen in de zin van artikel 6, lid 2, van richtlijn 92/43/EEG getroffen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats van hoogveen (Natura 2000-codes 7110 en 7120) en bedekkingsveen (Natura 2000-code 7130) verslechtert ten gevolge van activiteiten die verband houden met turfwinning in de Natura 2000-gebieden die zijn aangewezen voor de bescherming van deze habitattypen.

Ierland is zijn verplichtingen krachtens artikel 4, lid 3, VEU en artikel 6, lid 2, van richtlijn 92/43 niet nagekomen door niet de noodzakelijke maatregelen te treffen voor het herstel van de sinds 10 juni 1995 door turfwinning aangetaste habitats van hoogveen en bedekkingsveen in de in de bijlagen I, II en III-B bij deze conclusie genoemde Natura 2000-gebieden, met uitzondering van het gebied Carrownagappul Bog (IE0001242).

Ierland heeft artikel 6, leden 3 en 4, van richtlijn 92/43 geschonden doordat het:

- a) geen vergunningplicht heeft ingesteld voor de voortgezette turfwinning voor huishoudelijk gebruik uit bestaande turfbanken in de in bijlage V bij deze conclusie genoemde Natura 2000-gebieden;*
- b) de vergunningplicht voor turfwinning in de in de bijlagen IV en VI bij deze conclusie genoemde Natura 2000-gebieden niet ter kennis heeft gebracht van alle personen die in deze gebieden turf winnen, en*
- c) de vergunningplicht voor turfwinning in de in bijlage VI genoemde Natura 2000-gebieden onvoldoende heeft gehandhaafd.*

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

- Corporate Duty of Vigilance in Climate Litigation ([Verfassungsblog](#))

On 25 June 2026, the Paris Judicial Court ruled on the adequacy of TotalEnergies' vigilance plan. Among other things, the Court ruled that the company's Vigilance Plan must address the greenhouse gases generated through the downstream use of its products (Scope 3 emissions). The judgment simultaneously strengthens the normative content of the Duty of Vigilance while revealing the judiciary's reluctance to fully articulate a unified framework of corporate climate responsibility.

- Mapping the Future ([Verfassungsblog](#))

NRE 2026, nr. 7 (juli)

At its core, the case concerns whether TotalEnergies violated the French Commercial Code by failing to adequately report the climate risks associated with its activities and take action to mitigate those risks in line with the goals of the Paris Agreement.

CONSULTATIE

Vogelrichtlijn en habitatrichtlijn — stresstest, Raadplegingsperiode 12 mei 2026 - 10 augustus 2026 (EC)

OVERIG

- Artikel: De bescherming van het klimaat door de richtlijn milieucriminaliteit (bijzonder strafrecht)
- Mededeling van de Commissie — Richtsnoeren inzake Verordening (EU) 2025/40 betreffende verpakkingen en verpakkingsafval, C/2026/3702, PB C, C/2026/3084, 10.6.2026
- Zonder duidelijk doel geen winst: de knelpunten van de nieuwe strafbaarstellingen in 173c en 173d Sr (bijzonder strafrecht)
Sinds 11 april 2024 geldt de herziene EU-Richtlijn Milieucriminaliteit, die lidstaten verplicht ernstige milieudelicten strafbaar te stellen. Nederland implementeert twee nieuwe delicten in de artikelen 173c (opzet) en 173d (culpa) Sr: het verkopen of te koop aanbieden van waren waarvan grootschalig gebruik leidt tot schadelijke emissies. De auteurs betwijfelen of deze strafbaarstellingen het beoogde doel halen of vooral een symbolische functie krijgen.

EHRM factsheets en guides

- Environment
- Climate change
- Thematic factsheet: Environment
- Guide to the case-law of the European Court of human right : environment

Oekraïne

HvJ – ARREST – C-658/24 (Penny Market) – 18 juni 2026 – Hongarije – ECLI:EU:C:2026:495 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2006/123/EG – Verordening (EU) nr. 1308/2013 – Vrijheid van vestiging – Vrij verrichten van diensten – Gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten – Maximumprijzen voor bepaalde voedingsmiddelen – Minimumhoeveelheden als voorraad – Maatregel genomen wegens een gevaarlijke situatie – Geldboeten

Samenvatting onder: diensten

WIKI

- [Wiki Oekraïne](#)

Overlevering en uitlevering

Deze arresten staan voortaan onder de rubriek: Justitiële internationale samenwerking in strafzaken en EAB

Prejudiciële procedure HvJ

HvJ – ARREST – [C-342/25 \(Stogenchev\)](#) – 11 juni 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:469 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2012/13/EU – Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU – Artikel 47, eerste en tweede alinea, Handvest EU – Artikel 51, lid 1, Handvest EU – Artikel 267 VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Bestrijding van corruptie – Uitsluiting van onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal – Recht op een doeltreffende voorziening in rechte – Recht op informatie in strafprocedures – Recht op toegang tot stukken van dossier – Nationale regeling die niet het recht van de Unie ten uitvoer brengt

Samenvatting onder: [Procesrecht en recht op eerlijk proces](#)

HvJ – ARREST – [C-386/24 \(Centro Petroli Roma – II\)](#) – 11 juni 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:471 – conclusie – arrest

Richtlijn 2008/118/EG – Accijns – Rechtsstaat – Rechterlijke onafhankelijkheid – Artikel 267 VWEU – Verwijzingsplicht hoogste rechters – Individuele aansprakelijkheid van de rechters – Belastingentrepot

Samenvatting onder: [belastingen, accijns](#)

NOOT – HvJ 24 maart 2026, [C-767/23 \(Remling\)](#)

Remling: de emmer water die verdampt op de gloeiende plaat?, in: [NLFW 2026/0021](#)

Wiki

- [Prejudiciële procedure bij het HvJ](#)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Privacy en persoonsgegevens

EHRM – VERWIJZING NAAR GROTE KAMER – Knopp t. Hongarije – 12 juni 2026 – persbericht

Artikel 8 EVRM – Telefoontaps – Recht op inzage

Klager is een Hongaarse zakenman die in Moskou woont. Amerika heeft Hongarije verzocht om wederzijdse rechtshulp in een federaal onderzoek tegen klager wegens vermeende deelname aan internationale georganiseerde misdaad en afpersing. De Hongaarse autoriteiten hebben informatie verzameld via telefoontaps en door zijn mailverkeer in te zien. Klager heeft verzocht om inzage in welke gegevens zijn verzameld en bewaard, door wie en hoe en op welke gronden. Dat verzoek is afgewezen. De nationale procedure is tot aan de Kúria (het Hooggerechtshof) niet succesvol voor klager geweest. Op initiatief van het EHRM is de zaak verwezen naar de Grote Kamer.

EHRM – ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – Minteh t. Frankrijk – 19 mei 2026 – 23624/20 – ECLI:CE:ECHR:2026:0519DEC002362420 – persbericht – beslissing

Artikel 6 EVRM – Artikel 8 EVRM – Veroordeling voor weigering om pincodes van telefoons aan politie te geven tijdens bewaring – Niet-ontvankelijkheid

De zaak draait om een man die tijdens zijn politiebewaring heeft geweigerd de pincodes van zijn telefoons aan de politie te geven. Hij is hiervoor veroordeeld naast de veroordelingen voor drugsdelicten. Klager klaagt erover dat de veroordeling voor het niet geven van zijn pincodes van zijn telefoons zijn zwijgrecht en het verbod op zelfincriminatie uit artikel 6, lid 1 EVRM heeft geschonden.

Het Hof oordeelt dat de gegevens op de telefoons onafhankelijk van zijn wil bestaan, omdat de autoriteiten ook langs technische weg toegang kunnen krijgen tot die informatie. De klacht over zelfincriminatie valt daarom buiten de bescherming van artikel 6 EVRM en de klacht is kennelijk ongegrond verklaard. De privacyklacht onder artikel 8 EVRM is afgewezen wegens niet-uitputting van de nationale rechtsmiddelen. (bron: bijzonder strafrecht)

- 📌 EHRM: Mag je weigeren om de toegangscode van je smartphone aan de politie te geven? ([BijzonderStrafrecht.nl](https://www.bijzonderstrafrecht.nl))
- 📌 Compelled Decryption of a Mobile Phone ([Verfassungsblog](https://www.verfassungsblog.de))

HvJ – ARREST – C-312/24 (Darashev) – 4 juni 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:449 – conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2016/680 – Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Richtlijn 2000/78/EG – Politieagent betrokken als verdachte – Bewaring gegevens in personeelsdossier – Rechtmatigheid verwerking – Noodzakelijk om te voldoen aan wettelijke verplichting – Doelstelling van algemeen belang – Recht op wissen van gegevens (recht op vergetelheid) – Gelijke behandeling in arbeid en beroep

In verband met een diefstal is een strafrechtelijk onderzoek geopend. Verzoeker is agent en werd korte tijd verdacht van de diefstal. Hij is in voorlopige hechtenis geplaatst en moest zijn badge, zijn wapen en zijn dienstpaspas inleveren. Na 24 uur hechtenis is hij in vrijheid gesteld. Hij is daarna niet verder vervolgd.

of in staat van beschuldiging gesteld, maar er zijn wel verschillende onderzoeksmaatregelen jegens hem uitgevoerd. De zaak is uiteindelijk geseponeerd.

Verzoeker vordert betaling van vergoeding voor de immateriële schade die is ontstaan door de in het kader van het strafrechtelijk onderzoek jegens hem genomen maatregelen en de gevolgen hiervan, met name het feit dat hij niet is bevorderd of overgeplaatst naar andere functies omdat hij in het kader van voornoemd onderzoek verdachte is geweest. Daarnaast verzoekt hij om verwijdering van zijn naam uit de databank die wordt bijgehouden door het ministerie en waarin hij als verdachte is opgenomen.

De verwijzende rechter twijfelt aan de rechtmatigheid van deze gegevensverwerking. De kernvraag in deze zaak bevindt zich op het snijvlak tussen verordening (EU) 2016/679 en richtlijn (EU) 2016/680 en moet duidelijkheid verschaffen over de grondslag en de voorwaarden voor de uitoefening van het recht op het wissen van de gegevens die in dergelijke omstandigheden worden bewaard.

Hof: Artikel 2, lid 1, van verordening (EU) 2016/679 en artikel 9, lid 1, van richtlijn (EU) 2016/680 moeten aldus worden uitgelegd dat deze verordening van toepassing is op de activiteit die door het directoraat van een overheidsinstantie wordt verricht en die erin bestaat dat in het personeelsdossier van een van haar ambtenaren gegevens worden bewaard betreffende zijn status van verdachte in het kader van een strafrechtelijk onderzoek. In dit verband is het niet van belang dat dit directoraat deze gegevens heeft verkregen via een ander directoraat dat tot dezelfde overheidsinstantie behoort en dat bevoegd is om dit soort onderzoeken uit te voeren.

Artikel 17, lid 3, onder b), van verordening 2016/679, gelezen in samenhang met artikel 6, lid 1, eerste alinea, onder c), en artikel 6, lid 3, alsmede in het licht van artikel 52, lid 1, Handvest EU moet aldus worden uitgelegd dat de bewaring, in het personeelsdossier van een politieagent, van persoonsgegevens die betrekking hebben op diens status van verdachte in het kader van een opgeschort strafrechtelijk onderzoek, waarbij die agent noch aangeklaagd noch vervolgd is geweest voor het betrokken strafbaar feit, met het oog op het beheer van zijn loopbaan en op de controle van de naleving door die agent van de aan zijn functie inherente regels, als gerechtvaardigd kan worden beschouwd ter nakoming van een wettelijke verplichting waaraan de overheidsinstantie, de werkgever van die agent, krachtens het nationale recht is onderworpen, op voorwaarde dat die rechtsgrond duidelijk en nauwkeurig is, de toepassing ervan voorspelbaar is voor de betrokkenen en die verplichting beantwoordt aan een doelstelling van algemeen belang en daaraan evenredig is.

Artikel 1 van richtlijn 2000/78/EG moet aldus worden uitgelegd dat deze richtlijn niet van toepassing is wanneer een overheidsinstantie, waarvan een directoraat belast is met het voeren van strafrechtelijke onderzoeken naar de bij die instantie in dienst zijnde ambtenaren, in haar hoedanigheid van werkgever weigert om een van haar ambtenaren te bevorderen, uitsluitend op grond van het feit dat deze de status van verdachte had in het kader van een dergelijk onderzoek dat uiteindelijk is opgeschort, waarbij die agent noch aangeklaagd noch vervolgd is geweest voor het betrokken strafbaar feit.

HvJ – ARREST – C-232/25 (Idziski) – 18 juni 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:494 – persbericht – conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 44/2001 (Brussel I) – Verbintenissen uit onrechtmatige daad – Plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen – Inbreuk persoonlijkheidsrechten als gevolg van de uitzending van een serie op televisie en op internet – Immateriële schadevergoeding – Vordering rechterlijk bevel aanbieden excuses

Samenvatting onder : justitiële samenwerking in civiele zaken en IPR

HvJ – ARREST – C-414/24 (Datenschutzbehörde) – 18 juni 2026 – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:493 – conclusie – arrest

Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Beroepsmogelijkheden – Parallele uitoefening – Verhouding tussen een administratieve klacht en een voorziening in rechte – Procedurele autonomie van de lidstaten – Beginsel van doeltreffendheid

De vraag is o.a. of een toezichthoudende autoriteit die overeenkomstig artikel 77, lid 1, AVG een klacht heeft ontvangen deze kan afwijzen op grond dat er eerder overeenkomstig artikel 79, lid 1, van die verordening een voorziening in rechte met hetzelfde voorwerp is ingesteld (eerste vraag) en de in het kader van die voorziening in rechte gewezen beslissing nog niet definitief is (tweede vraag).

Drie lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 77, lid 1, en artikel 79, lid 1, van verordening (EU) 2016/679 staan eraan in de weg dat een toezichthoudende autoriteit waarbij een klacht krachtens artikel 77, lid 1, is ingediend, die klacht kan afwijzen op de enkele grond dat er eerder een voorziening in rechte krachtens artikel 79, lid 1, is ingesteld die hetzelfde voorwerp heeft, zelfs als de beslissing in het kader van die voorziening nog niet definitief is geworden.

HvJ – ARREST – C-484/24 (NTH Haustechnik) – 25 juni 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:496 – conclusie – arrest

Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Rechtmatigheid verwerking van gegevens ihkv arbeidsrechtelijke procedure – Door werkgever verzamelde gegevens ten bewijze van een ernstige tekortkoming van de werknemer in de nakoming van zijn verplichtingen – Onrechtmatig verkregen bewijs – Beginsel van opslagbeperking – Procedurele autonomie van lidstaten

EM was in dienst van NTH, een onderneming actief in de sector van verwarming en airconditioning. EM was getrouwd met de directeur van NTH. In 2019 is de arbeidsverhouding tussen NTH en EM beëindigd. In 2022 is zij gescheiden van de directeur van NTH. EM bleef toegang houden tot de bedrijfsruimten van NTH en gebruikmaken van de computers die zich daar bevonden.

NTH heeft vastgesteld dat EM via eBay voor eigen rekening goederen had verkocht waarvan NTH de eigenaar was. Het totale bedrag van de door NTH geleden schade bedraagt 46 567,91 EUR.

EM betwist dat zij deze goederen heeft verkocht zonder medeweten van NTH. Het ging volgens EM hoofdzakelijk om goederen die door klanten zijn teruggezonden of om defecte of verouderde goederen die NTH niet had kunnen gebruiken en die dus geen waarde meer voor haar hadden.

NTH heeft kennis gekregen van de verkooptransacties door toegang tot het privéaccount van EM op eBay. Ook is de browsegeschiedenis van EM op de computer van NTH geraadpleegd. Het wachtwoord is achterhaald door een „familiedossier” te raadplegen dat op de server van EM was aangemaakt. De mobiele telefoon die zij gebruikte en op naam van het bedrijf was geregistreerd is door de directeur van NTH als verloren opgegeven teneinde een nieuwe te kunnen aanvragen. Hierdoor kon hij het aan die telefoon gekoppelde telefoonnummer gebruiken om op dat platform het wachtwoord van haar privéaccount te wijzigen en er toegang toe te krijgen.

De verwijzende rechter sluit niet uit dat de wijze waarop NTH de gegevens heeft verzameld om op de hoogte te geraken van de verkopen van EM op het onlineverkoopplatform eBay, onrechtmatig was en stelt vragen over de verenigbaarheid daarvan met het Unierecht.

Hof: Artikel 6, lid 1, eerste alinea, onder c), en lid 3, van verordening (EU) 2016/679 verzet zich niet tegen een nationale regeling die, wat de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het

onderzoek van de feiten en de bewijsvoering door een rechter betreft, enkel bepaalt dat het aan de partijen staat om omstandige en waarheidsgetrouwe feiten aan te voeren en deze rechter verplicht om deze gegevens volledig in aanmerking te nemen, alvorens in voorkomend geval daarover een beoordeling te verrichten, zonder aanwijzingen te bevatten over de omstandigheden waarin en de voorwaarden waaronder de door de partijen aangevoerde feiten en bewijzen die persoonsgegevens bevatten door die rechter kunnen worden gebruikt, voor zover er duidelijke en nauwkeurige nationale rechtspraak bestaat waarvan de toepassing voorspelbaar is, die zelf bepaalt in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden de door de partijen aangevoerde feiten en overgelegde bewijzen die persoonsgegevens bevatten door een rechter kunnen worden gebruikt, die beantwoordt aan een doelstelling van algemeen belang en die evenredig is aan dat doel.

Artikel 17, lid 3, onder e), van verordening 2016/679 moet aldus worden uitgelegd dat deze bepaling geen alternatieve rechtmatigheidsvoorwaarde stelt waaraan een verwerking kan voldoen om in overeenstemming te zijn met artikel 5, lid 1, onder a), van deze verordening en die verschilt van een van de in artikel 6, lid 1, eerste alinea, ervan opgesomde voorwaarden.

Artikel 5, lid 1, onder c), van verordening 2016/679, gelezen in samenhang met artikel 52, lid 1, tweede volzin, van het Handvest, moet aldus worden uitgelegd dat het beginsel van „minimale gegevensverwerking” niet vereist dat een rechter ervoor zorgt dat bij elke door hem verrichte verwerking van persoonsgegevens het evenredigheidsbeginsel wordt geëerbiedigd door zich ervan te vergewissen dat de daarbij verwerkte gegevens geschikt en strikt noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het met die verwerking nagestreefde doel, en dat de ernst van de inmenging in de grondrechten als gevolg van het gebruik van die gegevens voor de uitvoering van die verwerking in verhouding staat tot het belang dat deze rechter heeft bij het gebruik van die gegevens om die verwerking te verrichten, voor zover is voldaan aan de voorwaarden van artikel 5, lid 1, onder c), van verordening 2016/679.

De artikelen 7 en 8 van het Handvest, artikel 5, lid 1, van verordening 2016/679, artikel 6, lid 1, eerste alinea, onder c), van deze verordening, gelezen in samenhang met artikel 6, lid 3, ervan, en het beginsel van „minimale gegevensverwerking” staan er niet aan in de weg dat een nationale rechter bewijzen gebruikt die persoonsgegevens bevatten en die in strijd met het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens zijn verkregen door de partij die deze heeft overgelegd, wanneer die partij geen gerechtvaardigd belang bij een dergelijke verwerking heeft dat verder gaat dan het eenvoudigweg aantonen van de door haar aangevoerde feiten. Alvorens die gegevens aan de partijen of aan derden openbaar te maken moet deze rechter daarentegen nagaan of die gegevens beperkt zijn tot hetgeen noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor die openbaarmaking plaatsvindt en, in voorkomend geval, bepaalde maatregelen nemen om de aantasting van het recht op bescherming van persoonsgegevens waartoe een dergelijke openbaarmaking kan leiden, tot een minimum te beperken.

Artikel 13, leden 1 en 2, van verordening 2016/679 verzet zich er niet tegen dat een nationale rechter in het kader van de uitoefening van zijn rechterlijke taak gegevens gebruikt die zijn verzameld door een partij of een derde die de krachtens die bepaling op haar of hem rustende informatieverplichtingen niet heeft nageleefd.

Verordening 2016/679 moet aldus worden uitgelegd dat een rechter in het kader van de uitoefening van zijn rechterlijke taak ervoor moet zorgen dat deze verordening wordt nageleefd wanneer hij persoonsgegevens verwerkt die betrekking hebben op derden die geen partij zijn in een procedure. Het Unierecht vereist niet dat een van de partijen in die procedure zich erop kan beroepen dat die gegevens door de andere partij onrechtmatig, in de zin van die verordening, zijn verzameld of bewaard, in strijd met de rechten die deze derden aan die verordening ontleen.

- E HvJ EU: AVG sluit gebruik van onrechtmatig verkregen persoonsgegevens als bewijs niet uit (IT&recht)

HvJ – CONCLUSIE – Gevoegde zaken C-631/24 P (Auken e.a.) en C-632/24 P (Courtois e.a.) – 12 juni 2026 – A-G Rantos – ECLI:EU:C:2026:482 – conclusie (Engelse versie)

Verordening (EG) nr. 1049/2001 – Verordening (EU) 2018/1725 – Toegang tot documenten van EU-instellingen – Uitzondering mbt bescherming van privacy – Uitzondering mbt bescherming van commerciële belangen – Verwerking van persoonsgegevens – Inkoop vaccins COVID-19-pandemie – Overeenkomsten tussen Europese Commissie en farmaceutische bedrijven

Samenvatting onder: toegang tot documenten

HvJ – CONCLUSIE – C-185/25 (Waldfelber) – 18 juni 2026 – A-G Norkus – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:505 – conclusie (nog niet vertaald)

Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Persoonsgegevens in e-mail die schoolhoofd vanaf e-mailadres van werk heeft verzonden – Begrip ‘verwerkingsverantwoordelijke’ – Inzagerecht – Persoonsgegevens die bestaan uit een oordeel over de betrokkene – Oordeel op basis van gesprek met derde partij – Recht op schadevergoeding en aansprakelijkheid – Uitsluiting van aansprakelijkheid van schoolhoofd

TS is directeur van een basisschool in Oostenrijk. In die hoedanigheid organiseert hij verplichte bijscholingsprogramma's voor de leraren van de school.

De Universiteit voor Onderwijswetenschappen verzorgt de betreffende bijscholingsprogramma's en levert de programmacoördinatoren. RS is voorgesteld als coördinator. TS heeft in een persoonlijk gesprek met een leraar ('de derde partij') geïnformeerd naar de reputatie van RS. RS blijkt problemen te hebben met het openbaar schoolsysteem en is voortdurend in conflict met de betreffende onderwijsautoriteit. Behalve de betreffende e-mail zelf is er geen andere schriftelijke registratie van de persoonsgegevens van RS. Naar aanleiding van het gesprek 'met de derde' heeft TS de universiteit verzocht om een andere programmacoördinator aan te wijzen.

Toen RS op de hoogte raakte van de e-mail heeft hij, met een beroep op artikel 15, lid 1 AVG, verzocht om informatie te ontvangen over de identiteit van de derde partij en om een kopie van de persoonsgegevens die TS in die e-mail over hem had verwerkt. TS heeft per e-mail aan RS laten weten dat hij nooit persoonsgegevens over hem heeft gehad en deze ook nooit aan iemand anders heeft doorgegeven. RS is juridische procedures gestart. Naast informatie over de derde partij vordert RS schadevergoeding. Zijn vorderingen worden in twee instanties afgewezen. Deze rechters oordelen dat het in strijd is met de Wet op de openbare aansprakelijkheid om TS aan te merken als 'verwerkingsverantwoordelijke' in de zin van de AVG. De rechtbank die de zaak in hoger beroep heeft behandeld, overwoog bovendien dat er in elk geval geen verplichting was om een schriftelijk verslag bij te houden van de naam van de derde partij en dus ook geen verplichting om informatie over de identiteit van die partij te geven.

De vraag is o.a. T.S. is aan te merken als verwerkingsverantwoordelijke en of, „alle beschikbare informatie over hun bron” uit artikel 15 AVG alleen betrekking heeft op de auteur van de e-mail, of ook op de derde persoon waarmee de auteur over de betrokkene heeft gesproken? Indien ook informatie over de derde persoon verstrekt moet worden speelt daarbij nog een rol dat het voor de derde partij niet voorzienbaar was dat hun gesprek onderwerp zou worden van gegevensverwerking?

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 4, lid 7, van Verordening (EU) 2016/679 moet aldus worden uitgelegd dat een natuurlijke persoon die, bij de uitoefening van zijn of haar taken, persoonsgegevens verwerkt niet in zijn of haar eigen persoonlijk belang, maar als hoofd van een organisatie, en met de middelen die door die organisatie beschikbaar zijn gesteld en voorgeschreven, niet is aan te merken als een 'verwerkingsverantwoordelijke', in de zin van die bepaling.

PREJUDICIËLE VERWIJZING – Nederland – Hoge Raad – 12 juni 2026 – [ECLI:NL:HR:2026:921](#)

Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Richtlijn (EU) 2015/849 – Verplichte identificatie bankkaarthouder met pasfoto waarbij kopie van identiteitsbewijs met foto wordt opgeslagen – Voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

ICS heeft een creditcardovereenkomst opgezegd omdat de kaarthoudster had geweigerd mee te werken aan een nieuwe (online) identificatie waarbij de kaarthoudster een foto van het identiteitsbewijs en een foto van zichzelf moest aanleveren. De kaarthoudster heeft principiële bezwaren tegen deze wijze van identificeren, en in het bijzonder tegen het opslaan en bewaren van foto's door ICS. De identificatie is volgens ICS vereist op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Prejudiciële vragen

1. Kan het vastleggen en opslaan van een foto met een gezichtsafbeelding van een persoon met het doel om deze voor identificatie te gebruiken, worden beschouwd als de verwerking van een biometrisch gegeven in de zin van art. 9 lid 1 van Verordening (EU) 2016/679 (Algemene verordening gegevensbescherming, AVG) in verbinding met art. 4, aanhef en onder 14 AVG, en, zo ja, onder welke voorwaarden?

2. Dient art. 40 lid 1, aanhef en onder a, van Richtlijn (EU) 2015/849 van 20 mei 2015 (de (gewijzigde) Europese vierde anti-witwasrichtlijn), mede gezien in verhouding tot art. 6 lid 3 AVG, het in art. 5 lid 1, aanhef en onder c, AVG vervatte beginsel van minimale gegevensverwerking, art. 7, 8 en 52 Handvest EU, en art. 8 EVRM aldus te worden uitgelegd dat de lidstaten meldingsplichtige entiteiten dienen te verplichten tot het bewaren van een afschrift van het identiteitsbewijs dat is gebruikt bij de verificatie van de identiteit van een cliënt in het kader van een cliëntenonderzoek?

3. Indien vraag 2 bevestigend moet worden beantwoord: omvat de door de lidstaten te implementeren bewaarplicht van de meldingsplichtige entiteiten dan een volledig afschrift van de relevante pagina's van een identiteitsbewijs, met inbegrip van de op het identiteitsbewijs aangebrachte foto?

4. Kunnen foto's waarop een persoon herkenbaar is afgebeeld, worden beschouwd als persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt als bedoeld in art. 9 lid 1 AVG, en zo ja, onder welke voorwaarden?

a. Is in dat verband van belang of de desbetreffende foto wordt verwerkt met het doel of oogmerk om onderscheid te maken naar ras of etnische afkomst?

b. Is in dit verband van belang of informatie over ras of etnische afkomst met een voldoende mate van zekerheid uit de desbetreffende foto kan worden afgeleid?

- 📌 Hoge Raad stelt prejudiciële vragen over bewaarplicht van pasfoto's, biometrische gegevens en de AVG ([IT&recht](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-376/26 \(Parvo rayonno upravlenie\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over de gedwongen verzameling van zijn **biometrische en genetische gegevens** en het **recht om op te komen tegen die rechterlijke machtiging**
- [C-323/26 \(Protectra\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of artikel 80, lid 1 **AVG (procesbevoegdheid)** eraan in de weg staat dat rechten op **schadevergoeding** (in dit geval na cyberaanval) als bedoeld in artikel 82 AVG, gerechtelijk worden uitgeoefend via een **incassodienstverlener**.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

CONSULTATIE

- Template voor datalekken, Feedback periode 10 juni - 5 augustus 2026 ([EDPB](#))
- Politieke samenwerking – EU-regels voor de geautomatiseerde bevraging en uitwisseling van biometrische gegevens met niet-EU-landen, Feedback- en raadplegingsperiode 12 juni 2026 - 7 augustus 2026 ([EC](#))

OVERIG

- B. Beems, Q&A - The interaction between enforcers of competition law, the DMA and the GDPR: An inquiry into the coherence of enforcement across legal domains, in: [M&M 2026/2](#)
- Handbook On The Language Of Data Protection; Handbook design to support judges, prosecutors, and court staff in mastering the terminology and concepts of EU data protection law. ([EJTN](#))
- Commissie stelt voor om de verordening inzake gegevensbescherming voor EU-instellingen en organen te wijzigen ([ECER](#))

Wiki

- [Wiki AVG](#)

EHRM factsheets en guides

- [Guide to the case-Law of the of the ECHR on dataprotection](#)
- [Personal data protection](#)
- [Right to the protection of one's image](#)
- [ECHR-KS – Terrorism Surveillance measures](#)
- [ECHR-KS – Article 8 The right to private life protecting or limiting the role of public watchdogs](#)
- [Thematic factsheet: Protection des données personnelles](#)

Procesrecht HvJ

HvJ – ARREST – [C-342/25 \(Stoganchev\)](#) – 11 juni 2026 – Bulgarije – [ECLI:EU:C:2026:469](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Richtlijn 2012/13/EU – Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU – Artikel 47, eerste en tweede alinea, Handvest EU – Artikel 51, lid 1, Handvest EU – Artikel 267 VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Bestrijding van corruptie – Uitsluiting van onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal – Recht op een doeltreffende voorziening in rechte – Recht op informatie in strafprocedures – Recht op toegang tot stukken van dossier – Nationale regeling die niet het recht van de Unie ten uitvoer brengt

Samenvatting onder: [Procesrecht en recht op eerlijk proces](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-553/24 (Assemblée nationale/Parlement en Raad) – 4 juni 2026 – Grote Kamer – A-G Capeta – ECLI:EU:C:2026:454 – [persbericht](#) – [conclusie](#)

Verordening (EU) 2024/1351 – Artikel 8, eerste alinea, van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid – Gemeenschappelijk asiel- en immigratiebeleid – Solidariteitsmechanisme – Beroep dat door een lidstaat wordt toegezonden namens zijn nationaal parlement – Bevoegdheid HvJEU – Ontvankelijkheid – Beginsel van bevoegdheidstoedeling – Evenredigheidsbeginsel – Procedurele en materiële subsidiariteit – Intensiteit van de rechterlijke toetsing

Samenvatting onder: [asiel en migratie](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-456/26 \(Ministerstvo spravodlivosti SR\)](#), verwijzing uit **Slowakije** over een nationale regel volgens welke een instantie van een lidstaat verplicht is om een **document dat door een andere entiteit dan de lidstaat** tijdens de schriftelijke behandeling bij het Hof is overgelegd, en door het Hof aan die lidstaat is toegezonden, **aan derden (eenieder) te verstrekken** en de vraag of dit in overstemming is met het **Procesreglement en het Statuut van het HvJEU**

OVERIG

Besluit van het Gerecht van 29 april 2026 over de uitzending van pleitzittingen en terechtzittingen waarop arresten worden uitgesproken of conclusies worden gelezen [2026/1349], [PB L, 2026/1349, 22.6.2026](#)

Wiki

- [Prejudiciële procedure bij het HvJ](#)
- [Hof van Justitie EU](#)

Procesrecht en recht op eerlijk proces

EHRM – ARREST – [Taleski e.a. t. Noord-Macedonië](#) – 23 juni 2026 – [34261/23](#) – [7877/24](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 6 EVRM – Nietigverklaring presidentiële gratieverleningen – Belangenafweging tussen rechtstaat en algemeen belang tegenover het rechtszekerheidsbeginsel – Geen schending

Aan klagers is presidentiële gratie verleend in 2016. De nationale rechters, waaronder het Grondwettelijke Hof hebben geoordeeld dat de beslissing van de president om collectief gratie te verlenen aan 56 personen meer de kenmerken had van een amnestie dan van een gratieverlening. Volgens de Grondwet heeft de president die bevoegdheid niet en ligt de bevoegdheid om amnestie te verlenen uitsluitend bij het Parlement. Zes weken later zijn de gratieverleningen nietig verklaard op

NRE 2026, nr. 7 (juli)

grond van de Pardonwet van 2016. In deze wet is een nieuwe bepaling opgenomen op grond waarvan de president de mogelijkheid heeft om gratieverleningen in te trekken. Als gevolg daarvan zijn klagers, die ambtenaren waren, vervolgd wegens misbruik van ambt en gezag en verschillende verkiezingsmisdrijven. Klagen zijn het daar niet mee eens en klagen over schending van artikel 6 EVRM.

Het EHRM oordeelt unaniem dat artikel 6, lid 1 EVRM niet is geschonden. Het Hof vindt met name dat de noodzaak om openbare functionarissen verantwoordelijk te houden en te voorkomen dat ze boven de wet worden geplaatst gerechtvaardigd door het algemeen belang en de rechtstatelijke beginselen. Deze belangen/beginselen wegen zwaarder dan het rechtszekerheidsbeginsel.

 EHRM – ARREST – Shevchuk t. Oekraïne – 25 juni 2026 – 474/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0625JUD000047421 – persbericht – arrest

Samenvatting onder: rechtsstaat en rechterlijke macht

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-602/26 (ENAC e.a.), verwijzing uit **Italië** over de vraag of artikel 19 VEU en artikel 7 van **verordening 261/2004** in de weg staan aan een nationale regeling die aan **het instellen van een rechtsvordering voor compensatie** de voorwaarde stelt eerst een **bemiddelingsprocedure** te doorlopen via een digitaal platform.

EHRM factsheets en guides

- ECHR-KS Key Theme - Article 6 (criminal) Hearings via video link
- Thematic factsheet: Formalisme excessif des tribunaux

Procesrecht en recht op eerlijk proces – civiel recht

 HvJ – ARREST – C-292/25 (shopping24) – 11 juni 2026 – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:476 – geen conclusie – arrest

Verordening (EU) 2015/848 – Vordering die rechtstreeks voortvloeit uit een insolventieprocedure en er nauw verband mee houdt – Exclusieve bevoegdheid van de gerechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan de insolventieprocedure is geopend

Samenvatting onder: insolventie

EHRM factsheets en guides

- Guide on article 6 ECHR - right to a fair trial (civil limb)

Procesrecht en recht op eerlijk proces – strafrecht

EHRM – ARREST – Aničić t. Servië – 9 juni 2026 – 36639/22 – persbericht – ECLI:CE:ECHR:2026:0609JUD003663922 – arrest

Artikel 6 EVRM – Onzorgvuldig rijgedrag met botsing tot gevolg – Boete en ontzegging van rijbevoegdheid voor vijf maanden – Geen schending

Na een botsing tussen de personenauto van M. (die op dat moment zwaar onder invloed van alcohol was) en de vrachtwagen van Aničić is de laatste strafrechtelijk vervolgd omdat hij onzorgvuldig weggedrag zou hebben vertoond. Hij kreeg een boete en ontzegging van zijn rijbevoegdheid voor vijf maanden. Met vier stemmen tegen drie oordeelt het Hof dat de strafrechtelijke procedure tegen Aničić voldoende zorgvuldig is geweest. Bij minder zware strafzaken hoeven niet alle waarborgen van artikel 6 EVRM evenzeer te gelden en niet is gebleken van omstandigheden op grond waarvan Aničić sterk in zijn verdedigingsbelangen is aangetast. (Bron: [EHRC updates](#))

EHRM – ARREST – Iskrenovic t. Servië – 16 juni 2026 – 39427/23 – persbericht – arrest

Artikel 6 EVRM – Veroordeling voor belediging politieagent tijdens demonstratie tegen Coronamaatregelen – Afwijzing verzoeken achterhalen en bekijken videobeelden en horen van ooggetuige – Schending

Klager is tijdens een demonstratie tegen Coronamaatregelen aangehouden voor het beledigen van de politie. Bij de rechtbank getuigt een politieagent dat klager de belediging heeft geuit, terwijl de verdachte dat ontkent. Gedurende de procedure verzoekt klager herhaaldelijk om videobeelden te achterhalen en een ooggetuige te horen om zijn verklaring te ondersteunen, maar zijn verzoeken worden telkens afgewezen. Hij wordt veroordeeld.

Het EHRM oordeelt dat artikel 6, lid 1 (recht op een eerlijk proces), waaronder het recht om getuigen te horen (lid 3, onder d), is geschonden. Gezien de tegengestelde verklaringen van de agent en de klager, konden de videobeelden en de ooggetuige mogelijk wel duidelijkheid verschaffen over de vraag of klager dicht genoeg bij de politieagent was om hem te beledigen. De Servische rechters hebben de verzoeken echter afgewezen in de veronderstellingen dat de ooggetuige de woordenwisseling niet gehoord kan hebben en dat de verdachte dicht genoeg bij de politieagent stond.

Klager is veroordeeld op basis van één getuigenverklaring. Klager heeft een onvoldoende effectieve mogelijkheid gehad om iets tegen de beschuldiging in te brengen. De Servische rechters hebben de verzoeken afgewezen zonder te kijken naar de relevantie daarvan en hebben hun beslissingen onvoldoende onderbouwd, waardoor de procedure als geheel niet eerlijk is geweest.

HvJ – ARREST – C-312/24 (Darashev) – 4 juni 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:449 – conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2016/680 – Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Richtlijn 2000/78/EG – Verwerking van persoonsgegevens in strafzaken – Politieagent betrokken als verdachte – Bewaring gegevens in personeelsdossier – Rechtmatigheid verwerking – Noodzakelijk om te voldoen aan wettelijke verplichting – Doelstelling van algemeen belang – Recht op wissen van gegevens (recht op vergetelheid) – Gelijke behandeling in arbeid en beroep

Samenvatting onder: Privacy en persoonsgegevens

HvJ – ARREST – C-342/25 (Stogenchev) – 11 juni 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:469 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2012/13/EU – Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU – Artikel 47, eerste en tweede alinea, Handvest EU – Artikel 51, lid 1, Handvest EU – Artikel 267 VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Bestrijding van corruptie – Uitsluiting van onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal – Recht op een doeltreffende voorziening in rechte – Recht op informatie in strafprocedures – Recht op toegang tot stukken van dossier – Nationale regeling die niet het recht van de Unie ten uitvoer brengt

Twee politieambtenaren worden beschuldigd van afpersing door machtsmisbruik, dit is strafbaar gesteld als passieve corruptie. Deze verwijzende rechter is van oordeel dat de rechterlijke toestemming voor de speciale inlichtingentechnieken die in het kader van het onderzoek zijn gebruikt, alsook de tijdens dat onderzoek verrichte doorzoekingen en inbeslagnemingen, procedurele onregelmatigheden vertonen, aangezien die toestemming niet is gemotiveerd en de doorzoekingen en inbeslagnemingen zonder voorafgaande rechterlijke toestemming zijn uitgevoerd.

De verwijzende rechter zet uiteen dat de vastgestelde procedurele onregelmatigheden geen invloed hebben op de geloofwaardigheid van het bewijsmateriaal in kwestie, dat volledig ontlastend is voor de beklaagden in het hoofdgeding.

De verwijzende rechter heeft de Konstitutsionen sad opnieuw verzocht om artikel 105, lid 2, van het wetboek van strafvordering ongrondwettig te verklaren. Dat verzoek is afgewezen. De verwijzende rechter twijfelt of de door de Konstitutsionen sad gegeven uitlegging van artikel 122, lid 1, van de Bulgaarse grondwet verenigbaar is met het Unierecht.

Is een uitlegging van een grondwettelijke bepaling die de verdachte het recht op verweer in gerechtelijke procedures garandeert (artikel 122, lid 1, van de Bulgaarse grondwet) verenigbaar met artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU en artikel 47, eerste en tweede alinea Handvest EU wanneer er hooguit sprake is van een minimale schending van de privésfeer van de verdachten, deze schending geen gevolgen heeft voor de betrouwbaarheid van de verkregen bewijzen, al deze bewijzen ontlastend zijn en van wezenlijk belang zijn ter onderbouwing van de bewering dat de verdachten onschuldig zijn, en de naar behoren over de onregelmatige bewijsgaring geïnformeerde verdachten na overleg met hun advocaten uitdrukkelijk te kennen geven dat zij de bewijzen willen gebruiken?

Is een uitlegging van het nationale recht die inhoudt dat, wanneer de rechter vaststelt dat sommige bewijzen mogen of moeten worden uitgesloten wegens procedurele onregelmatigheden bij de vergaring ervan, hij de verdachten daarvan in kennis stelt zodat zij hun verdediging naar behoren kunnen voorbereiden, verenigbaar met artikel 7, leden 2 en 3, van richtlijn 2012/13 en met artikel 47, tweede alinea, van het Handvest?”

Volgens het Hof kan niet worden geoordeeld dat de nationale bepalingen het bepaalde in artikel 7, leden 2 en 3, van richtlijn 2012/13 ten uitvoer brengt..

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Hof: Het Hof is niet bevoegd om de prejudiciële vragen te beantwoorden, voor zover deze betrekking hebben op de uitlegging van artikel 47, eerste en tweede alinea, Handvest EU. Voor het overige is het verzoek om een prejudiciële beslissing niet-ontvankelijk.

 [EHRC updates](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-376/26 \(Parvo rayonno upravlenie\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over de gedwongen verzameling van zijn **biometrische en genetische gegevens** en het **recht om op te komen tegen die rechterlijke machtiging**

RECHTSPRAAK NL – VERZOEK ADVISORY OPINION EHRM – 30 juni 2026 –
[ECLI:NL:HR:2026:1116](#)

Artikel 6 en 7 EVRM – Herziening ten nadele – DNA onderzoek

De zaak gaat over een aanvraag tot herziening ten nadele van een (gewezen) verdachte. Deze gewezen verdachte, aan wie primair doodslag, subsidiair mishandeling, met de dood ten gevolge ten laste was gelegd, is daarvan bij arrest van 27 oktober 2010 vrijgesproken. Het arrest is onherroepelijk. De aanvraag tot herziening is gedaan gelet op de resultaten van DNA-onderzoek die zijn verkregen door middel van nieuwe onderzoekstechnieken die ten tijde van het voorbereidend onderzoek in de strafzaak nog niet bestonden. Die resultaten zijn dus pas verkregen nadat de einduitspraak onherroepelijk was geworden.

De Hoge Raad besluit in rov. 4.15 dat het EHRM nog niet heeft geoordeeld over de vraag of artikel 6 en/of 7 EVRM toelaten (en, zo ja, onder welke voorwaarden) dat een regeling die herziening ten nadele mogelijk maakt wordt toegepast in een geval waarin de uitspraak waarvan herziening wordt gevraagd al onherroepelijk was geworden voordat de regeling in werking trad. Daarom verzoekt de Hoge Raad het EHRM advies uit te brengen over deze (princiële) vraag.

 HR verzoekt EHRM om advies verhouding regeling herziening ten nadele en EVRM ([Nieuwsbericht Intro](#))

RECHTSPRAAK NL – CONCLUSIE AG – Parket bij de Hoge Raad – 23 juni 2026 –
[ECLI:NL:PHR:2026:604](#)

Richtlijn (EU) 2016/680 – Digitale kopie van mobiele telefoon zonder rechterlijke machtiging – HvJ C-548/21 (Landeck)

Mag door de autoriteiten in een strafvorderlijke context zonder voorafgaande rechterlijke machtiging een forensische digitale kopie/image worden gemaakt van de inhoud (de digitale data) van een mobiele telefoon? Zie onder 6.11-6.17 voor een beschrijving van de huidige door de opsporingsdiensten gehanteerde post-Landeckwerkwijze die in deze conclusie ter beoordeling voorligt.

De A-G concludeert dat voor het enkel maken van een kopie/image en het daarna duiden c.q. indexeren van de gegevens op de kopie/image, geen rechterlijke toetsing en machtiging zijn vereist mits in voldoende juridische en organisatorisch/technische waarborgen wordt voorzien, terwijl een

voorafgaande rechterlijke toetsing en machtiging in beginsel wel zijn vereist voor het selecteren van de verkregen gegevens.

REGELGEVING

Richtlijn (EU) 2026/1472 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2026 tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ, PB L, 2026/1472, 30.6.2026.

OVERIG

Hoge Raad vraagt advisory opinion over de toepassing van de Wet herziening ten nadele (NJB)

De Hoge Raad gaat een advisory opinion aan het EHRM vragen over de vraag of een strafzaak die definitief is afgesloten vóórdát de Wet herziening ten nadele in 2013 in werking trad, tóch herzien kan worden.

Het herzieningsverzoek van het College van procureurs-generaal betreft een moordzaak uit 2006, waarbij een 28-jarige vrouw dood is aangetroffen in een woning in Alphen aan den Rijn. In 2006 kwam een verdachte in beeld die door het Openbaar Ministerie werd vervolgd voor moord. De betrokkene werd door de rechtbank en het gerechtshof vrijgesproken. De vrijspraak werd definitief na de cassatieprocedure in 2012. Het Openbaar Ministerie wil de strafzaak heropenen, omdat er volgens het Openbaar Ministerie nieuw belastend DNA-bewijs is. Als het herzieningsverzoek door de Hoge Raad wordt toegewezen, wordt de strafzaak heropend.(..)

Om te kunnen beslissen of aan de invoering van de wettelijke regeling van herziening ten nadele mogelijk terugwerkende kracht toekomt, is het belangrijk om aan het EHRM een advies te vragen over de betekenis van het mensenrechtenverdrag voor deze zaak. Op basis van de huidige rechtspraak van dat hof bestaat op dit moment onvoldoende duidelijkheid of het rechtszekerheidsbeginsel zoals dat is vormgegeven in artikel 6 en 7 EVRM, die terugwerkende kracht toelaat. De Hoge Raad gaat over deze vraag daarom eerst een advies vragen.

EHRM factsheets en guides

- Police arrest and assistance of a lawyer
- Guide on article 6 ECHR - right to a fair trial (criminal limb)
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 (criminal) Absent witnesses and other restrictions on the right to examine witnesses
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 Access to a lawyer
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 (criminal) Administration of (unlawfully obtained) evidence
- ECHR-KS Key Theme - Mass Protests The right to a fair trial
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 (criminal) Presumption of innocence
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 Waiver of the guarantees of a fair trial

Producteisen en productveiligheid

HvJ – ARREST – C-10/24 (Dürr Dental) – 4 juni 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:443 – conclusie – arrest

Verordening (EU) 2017/745 – Medische hulpmiddelen – Tandheelkundige behandeling – Controle van de kwalificatie door de fabrikant – CE-markering – Zorgvuldigheidsplicht

Wat is de omvang van de respectieve verplichtingen van distributeurs en fabrikanten van medische hulpmiddelen en, meer in het bijzonder, hoe ver reikt de controleplicht van distributeurs voordat een medisch hulpmiddel op de markt wordt aangeboden?

Hof: Artikel 14, lid 1 en lid 2, eerste alinea, onder a), van verordening (EU) 2017/745 moet aldus worden uitgelegd dat een distributeur uit hoofde van zijn zorgvuldigheidsplicht moet nagaan of de CE-markering en de EU-conformiteitsverklaring voor het product dat hij op de markt aanbiedt, gelet op de informatie waarover hij beschikt, duidelijk betrekking hebben op een hulpmiddel dat onder deze verordening valt.

Artikel 14, lid 2, eerste alinea, onder a), van verordening 2017/745, gelezen in samenhang met artikel 14, lid 1, ervan, moet aldus worden uitgelegd dat een distributeur niet verplicht is om na te gaan of het hulpmiddel dat hij op de markt aanbiedt, moet worden ingedeeld in risicoklasse IIa in de zin van deze verordening. Blijkt evenwel uit de informatie waarover de distributeur beschikt dat het hulpmiddel door de fabrikant is ingedeeld in een risicoklasse die noodzakelijkerwijs de tussenkomst van een aangemelde instantie impliceert, dan houdt de zorgvuldigheidsplicht van de distributeur ook in dat hij nagaat of het viercijferige identificatienummer van die instantie wordt vermeld.

Artikel 14, lid 2, derde alinea, van verordening 2017/745 moet aldus worden uitgelegd dat een distributeur redenen kan hebben om aan te nemen dat een product niet in overeenstemming is met verordening 2017/745 wanneer een concurrent hem een aanmaning over de non-conformiteit van dat product heeft gestuurd. Indien de distributeur de vraag stelt aan de fabrikant, en deze meent dat er van de beweerde non-conformiteit geen sprake is, kan de distributeur niet worden verweten zijn uit die bepaling voortvloeiende verplichtingen te schenden door het advies van de fabrikant te volgen, tenzij dat advies hem kennelijk onjuist voorkomt. Ingeval de distributeur overeenkomstig die bepaling de bevoegde nationale autoriteit in kennis stelt, worden de twijfels die hij rond de conformiteit van het betrokken product uit zonder voorbehoud weggenomen indien die autoriteit een gemotiveerd en duidelijk advies uitbrengt waarin de beweerde non-conformiteit wordt weerlegd.

Recht op effectieve rechtsbescherming en toegang tot de rechter

EHRM – ARREST – Albertani t. Italië – 4 juni 2026 – 15994/20 – ECLI:CE:ECHR:2026:0604JUD001599420 – persbericht – arrest

Artikel 3 EVRM – Artikel 5 EVRM – Artikel 13 EVRM – Gewone detentie voor psychiatrische patiënt – Onvoldoende passende zorg – Schending

Samenvatting onder: Detentie

NRE 2026, nr. 7 (juli)

EHRM – ARREST – Ottlakán t. Hongarije – 16 juni 2026 – 17201/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0616JUD001720123 – persbericht – arrest

Artikel 3 EVRM – Artikel 13 EVRM – Levenslang gestrafte – Vrijlating als voorwaarde voor uitbetaling van schadevergoeding – Onmiddellijkheidsbeginsel – Schending

Het betreft een klacht van een Hongaars onderdaan omdat hij geen toegang heeft tot de schadevergoeding die hem is toegekend wegens een te krappe detentieplek. Vanwege in 2021 gewijzigde wetgeving wordt deze vergoeding op een rekening gezet die onder beheer staat van de gevangenis totdat de gevangene vrijkomt, maar klager zit een levenslange gevangenisstraf uit. Het hof overweegt dat nu er geen herzieningsmechanisme bestaat waardoor de levenslange gevangenisstraf van klager tot een daadwerkelijk vrijlating zou kunnen leiden er dus geen enkel zicht is op het ontvangen van de schadevergoeding. Het stellen van de vrijlating van klager als voorwaarde voor de uitbetaling van de schadevergoeding is in strijd met het onmiddellijkheidsbeginsel dat vereist is om een rechtsmiddel doeltreffend te laten zijn in de zin van artikel 13 EVRM.

EHRM – ARREST – Dotani t. Griekenland – 23 juni 2026 – 31077/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD003107723 – persbericht – arrest

Artikel 8 EVRM – Artikel 13 EVRM – Afwijzing verzoek tot gezinshereniging – Onmogelijkheid om vereiste documenten te overleggen

Samenvatting onder: asiel en migratie

HvJ – ARREST – C-342/25 (Stogenchev) – 11 juni 2026 – Bulgarije – ECLI:EU:C:2026:469 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2012/13/EU – Artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU – Artikel 47, eerste en tweede alinea, Handvest EU – Artikel 51, lid 1, Handvest EU – Artikel 267 VWEU – Justitiële samenwerking in strafzaken – Bestrijding van corruptie – Uitsluiting van onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal – Recht op een doeltreffende voorziening in rechte – Recht op informatie in strafprocedures – Recht op toegang tot stukken van dossier – Nationale regeling die niet het recht van de Unie ten uitvoer brengt

Samenvatting onder: Procesrecht en recht op eerlijk proces

HvJ – ARREST – C-414/24 (Datenschutzbehörde) – 18 juni 2026 – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:493 – conclusie – arrest

Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Beroepsmogelijkheden – Parallelle uitoefening – Verhouding tussen een administratieve klacht en een voorziening in rechte – Procedurele autonomie van de lidstaten – Beginsel van doeltreffendheid

Samenvatting onder: Privacy en persoonsgegevens

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-305/26 (Samkov Inwest), verwijzing uit **Bulgarije** over **vennootschap, doeltreffende rechtsbescherming, eigendomsrecht en vrijheid van vestiging**
- C-376/26 (Parvo rayonno upravlenie), verwijzing uit **Bulgarije** over de gedwongen verzameling van zijn **biometrische en genetische gegevens** en het **recht om op te komen tegen die rechterlijke machtiging**
- C-602/26 (ENAC e.a.), verwijzing uit **Italië** over de vraag of artikel 19 VEU en artikel 7 van **verordening 261/2004** in de weg staan aan een nationale regeling die aan **het instellen van een rechtsvordering voor compensatie** de voorwaarde stelt eerst een **bemiddelingsprocedure** te doorlopen via een digitaal platform.
- C-302/26 (Metrorex), verwijzing uit **Roemenië** over een nationale regel op grond waarvan een besluit dat met **meerderheid van stemmen is aangenomen** tijdens een **bijeenkomst van rechters** voor de **eenmaking van de rechtspraktijk**, als een **uniforme praktijk bindend** is voor alle rechters binnen het betrokken arrondissement en de vraag of dit in overeenstemming is met artikel 19 VEU (**effectieve rechterlijke bescherming**)

Rechtsstaat en rechterlijke macht

EHRM – ARREST – Shevchuk t. Oekraïne – 25 juni 2026 – [474/21](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0625JUD000047421](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikelen 6 en 8 EVRM – Ontslag rechter – Geen effectieve rechterlijke toetsing – Objectieve schijn van partijdigheid – Ongerechtvaardigde inmenging privéleven – Schending

Klager is ontslagen uit zijn functie als rechter (president) bij het Constitutionele Hof van Oekraïne wegens vermeend misbruik van gezag.

Het EHRM stelt vast dat de procedure niet voldeed aan de eisen van een eerlijk proces (artikel 6 EVRM) en effectieve rechterlijke controle. De kern van de schending is dat het Constitutionele Hof zelf betrokken was bij de beslissing over het ontslag van zijn eigen president, waardoor er sprake was van objectieve schijn van partijdigheid. Daarnaast was er geen onafhankelijk rechterlijk orgaan dat de rechtmatigheid van het ontslag volledig kon herzien, waardoor klager in feite geen effectieve toegang tot de rechter heeft gehad.

Het EHRM oordeelt dat het ontslag een zeer ernstige impact heeft gehad omdat het niet alleen het verlies van functie betrof, maar ook definitieve schade aan reputatie, professionele status en toekomstige carrièremogelijkheden binnen de rechterlijke macht. Die impact werd versterkt omdat het ontslag veel media-aandacht heeft gehad. Daarnaast oordeelt het EHRM dat Oekraïne niet voldoende heeft aangetoond dat de inmenging “noodzakelijk in een democratische samenleving” was: er is onvoldoende individuele afweging gemaakt tussen de belangen van de staat en de persoonlijke gevolgen voor klager. Schending artikelen 6 en 8 EVRM.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-267/26 (Krajské státní zastupitelství v Ostravě), verwijzing uit **Tsjechië** over **bezoldiging rechters** en **waarborg van onafhankelijkheid**
- C-302/26 (Metrorex), verwijzing uit **Roemenië** over een nationale regel op grond waarvan een besluit dat met **meerderheid van stemmen is aangenomen** tijdens een **bijeenkomst van rechters** voor de **eenmaking van de rechtspraktijk**, als een **uniforme praktijk bindend** is voor alle rechters binnen het betrokken arrondissement en de vraag of dit in overeenstemming is met artikel 19 VEU (**effectieve rechterlijke bescherming**)
- C-400/26 en C-448/26 (Tsvechev e.a.), verwijzing uit **Bulgarije** over de vraag of een nationale regeling (met ruime discretionaire bevoegdheid voor hoge raad van justitie) inzake de vaststelling van de **bezoldiging van magistraten** verenigbaar is met artikel 2 en artikel 19, lid 1, VEU en de beginselen van **rechterlijke onafhankelijkheid**, effectieve rechtsbescherming en non-discriminatie

OVERIG

The rule of law and why it matters - explained ([FRA](#))

What is the rule of law and why does it matter? This explainer translates a foundational legal concept into clear, practical terms that resonate with everyday life. Its aim is to support clear and accessible communication on the rule of law as one of the foundations of our democratic societies.

WIKI

- [Wiki - Rechtsstaat en rechterlijke macht](#)

EHRM factsheets en guides

- [Independence of the justice system](#)
- [The misuse of state power](#)
- [ECHR-KS – Article 6 \(civil\) Protection of the judiciary](#)
- [Thematic factsheet: Independence and impartiality of the judicial system](#)

Sport

OVERIG

Voetbal en Unierecht: de zaken die de spelregels veranderd hebben ([Curia WEBTV](#))

EHRM – factsheets en guides

- [Sport and the European Convention on Human Rights](#)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Staatssteun

HvJ – ARREST – C-69/25 P (Merlin e.a./Commissie) – ECLI:EU:C:2026:478 – 11 juni 2026 – geen conclusie – arrest

Artikel 265 VWEU – Beroep wegens nalaten – Gemeenschappelijk visserijbeleid – Subsidies ten gunste van reders die vissen met elektrische pulskorren – Klacht – Begrip ‘standpuntbepaling’ van Europese Commissie

Samenvatting onder: Landbouw en visserij

HvJ – CONCLUSIE – C-670/24 P (Mead Johnson Nutrition (Asia Pacific) e.a./Commissie) – 25 juni 2026 – A-G Biondi – ECLI:EU:C:2026:516 – conclusie (Engelse versie)

Artikel 108, lid 2 VWEU – Belastingvrijstelling voor inkomsten uit rente en royalties van intellectueel eigendom – Beslissing om de formele onderzoeksprocedure te verlengen – Steunmaatregel uitgevoerd op de datum van de beslissing – Actie tot nietigverklaring – Definitie van ‘besluit dat kan worden aangevochten’

Appellanten behoren tot de internationale Mead Johnson Nutrition groep (MJN-groep). Naar aanleiding van een klacht van Spanje in 2012 over de belastingheffing van bedrijven in Gibraltar is de Commissie een onderzoek gestart. Die procedure resulteerde in Commissiebesluit (EU) 2019/700 waarin de Commissie onder andere oordeelde dat de fiscale behandeling die door de regering van Gibraltar is verleend op basis van voorafgaande belastingbesluiten aan vijf in Gibraltar gevestigde bedrijven, waaronder MJN Holdings (Gibraltar) Ltd onwettige individuele staatssteun vormde die niet verenigbaar is met de interne markt. In zaak T-508/19 heeft het Gerecht het Commissiebesluit gedeeltelijk nietig verklaard voor zover het MJN Holdings (Gibraltar) betrof omdat partijen hebben niet de gelegenheid hebben gehad om hun opmerkingen naar voren te brengen in de formele onderzoeksprocedure. Appellanten hebben beroep ingesteld tegen dat besluit. Het Gerecht heeft het beroep niet ontvankelijk verklaard. Vervolgens heeft de Commissie het betrokken besluit genomen, waarbij zij de formele onderzoeksprocedure met betrekking tot het systeem van heffing van vennootschapsbelasting in Gibraltar heeft verlengd om de fiscale behandeling van MJN GibCo van 1 januari 2014 tot de ontbinding ervan op 16 oktober 2018 te omvatten ('de maatregel in kwestie'). Appellanten hebben beroep tot nietigverklaring van dit besluit ingediend bij het Gerecht. Het Gerecht heeft het beroep verworpen.

Op verzoek van het Hof richt de conclusie zich op de vraag of volgens de EU-regels voor staatssteun en de rechtspraak van het Hof, een besluit om de formele onderzoeksprocedure op grond van artikel 108, lid 2, VWEU te starten met betrekking tot een maatregel die niet langer wordt uitgevoerd, onafhankelijke bindende juridische gevolgen heeft en daarom als een 'aanvechtbare handeling' in de zin van artikel 263 VWEU moet worden beschouwd.

De A-G is van mening dat het Gerecht terecht heeft geconcludeerd dat het besluit geen aanvechtbare handeling is in de zin van artikel 263 VWEU omdat het besluit geen onmiddellijke en zekere rechtsgevolgen heeft. Het beroep moet dan ook worden verworpen.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-378/26 (Hamburgische Investitions- und Förderbank), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of de tijdelijke **COVID-19-kaderregeling** inzake staatssteun, vereist dat steun alleen wordt verleend aan ondernemingen die worden geconfronteerd met een **plotseling liquiditeitstekort**, of dat de **goedkeuring** van de Duitse steunregeling door de Commissie meebrengt dat nationale instanties dit vereiste niet **afzonderlijk** hoeven te **toetsen**. Daarnaast ziet de vraag op de uitleg van het begrip „plotseling liquiditeitstekort”.
- C-264/26 (RWE Renewables), verwijzing uit **Spanje** over verlaging subsidies voor **hernieuwbare energie**, afdwingbaarheid **arbitraal vonnis uit de VS tegen Spanje**, Spaans verbod tot tenuitvoerlegging en **staatssteun**,

Strafrecht

HvJ – ARREST – C-601/24 (Gotka) – 11 juni 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:479 – geen conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 338/97 – Verordening (EG) nr. 865/2006 – Binnenkomst in EU van preparaat met extract van *Hippocampus japonicus* – Bescherming van in het wild levende dieren en plantensoorten – Begrip ‘specimen’ – Invoervergunning – Persoonlijke bezittingen of huisraad – Strafrechtelijke sancties

Samenvatting onder: Milieu en natuur

REGELGEVING

Raad van de EU keurt herziene richtlijn slachtofferrechten definitief goed (bijzonder strafrecht)

OVERIG

- M.J. Dubelaar, De strijd om de feiten: strafrechtelijke reflecties op desinformatie in het post-truth-tijdperk, in: Boom Strafblad 2026/2
- Updated EU law strengthens crime victims’ rights (EC)

EHRM factsheets en guides

- Domestic violence
- Police arrest and assistance of a lawyer
- Protection of minors
- Secret detention sites
- Trafficking in human beings
- Violence against women

NRE 2026, nr. 7 (juli)

- Guide on article 7 ECHR - no punishment without law: the principle that only the law can define a crime and prescribe a penalty

Tabak

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-373/26 (Atopää), verwijzing uit **Finland** over de vraag of de vermelding op een website van adressen, contactgegevens, routebeschrijvingen en openingstijden van **verkooppunten van elektronische sigaretten**, al dan niet in combinatie met een handelsmerk, een verboden **commerciële mededeling** vormt in de zin van artikel 20, lid 5, onder a), van **richtlijn 2014/40**.

Toegang tot documenten en overheidsinformatie

HvJ – ARREST – C-396/25 P (Molitorisová/Commissie) – 4 juni 2026 – ECLI:EU:C:2026:457 – geen conclusie – arrest (Engels versie)

Verordening (EG) Nr. 1049/2001 – Toegang tot documenten mbt voedseladditieven en voedselenzymen – Gedeeltelijke weigering vanwege zeer grote aantal gevraagde documenten – Voortijdige bevestigingsaanvraag – Geen aanvechtbare handeling – Procedure tot nietigverklaring

Verzoekster heeft verzocht om toegang tot alle openbare samenvattingen van dossiers ter ondersteuning van aanvragen voor voedingsadditieven en voedingsenzymen die ooit door de Commissie zijn ontvangen of in het bezit van de Commissie zijn. Zij heeft geen toegang gekregen tot de documenten.

Verzoekster heeft bij het Gerecht verzocht om nietigverklaring van de 'stilzwijgende beslissing van de gedaagde om toegang tot de documenten te weigeren. Het Gerecht heeft het beroep bij arrest T-353/24 niet ontvankelijk verklaard.

Hof: Het beroep wordt afgewezen.

HvJ – ARREST – C-575/24 (Vodovody a kanalizace Přerov) – Tsjechië – ECLI:EU:C:2026:499 – 18 juni 2026 – conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2019/1024 – Open data en hergebruik van overheidsinformatie – Begrip 'overheidsonderneming' – Financiële deelname in onderneming door meerdere openbare lichamen – Vermoeden van 'overheersende invloed' – Beoordelingscriteria

Dit geding heeft betrekking op een verzoek om toegang tot meerdere vergadernotulen van de organen van de verzoekende partij, een naamloze vennootschap naar Tsjechisch recht die actief is in de sector van watervoorziening en waterzuivering. Dit verzoek is afgewezen op grond dat zij niet kan worden aangemerkt als „onderworpen entiteit”. Volgens de nationale bepalingen ter omzetting van richtlijn 2019/1024 zijn „overheidsondernemingen” verplicht om bepaalde informatie te verstrekken wanneer zij

voldoen aan de voorwaarden uit artikel 2, punt 3, van deze richtlijn. Deze voorwaarden hebben o.a. betrekking op de uitoefening van een „overheersende invloed” door openbare lichamen.

De vraag is o.a. of de overheersende invloed door één enkel openbaar lichaam moet worden uitgeoefend dan wel gezamenlijk kan worden uitgeoefend door verschillende publiekrechtelijke instellingen, zoals in casu lokale overheden.

Hof: Artikel 2, punt 3, van richtlijn (EU) 2019/1024 moet aldus worden uitgelegd dat een onderneming waarop meerdere openbare lichamen gezamenlijk een overheersende invloed kunnen uitoefenen, onder het begrip „overheidsonderneming” in de zin van deze bepaling valt, zonder dat voor het vermoeden van overheersende invloed moet worden onderzocht of de lichamen in onderling overleg handelen en gemeenschappelijke belangen hebben.

HvJ – CONCLUSIE – Gevoegde zaken C-631/24 P (Auken e.a.) en C-632/24 P (Courtois e.a.) – 12 juni 2026 – A-G Rantos – ECLI:EU:C:2026:482 – persbericht – conclusie (Engelse versie)

Verordening (EG) nr. 1049/2001 – Verordening (EU) 2018/1725 – Toegang tot documenten van EU-instellingen – Inkoop vaccins COVID-19-pandemie – Overeenkomsten tussen Europese Commissie en farmaceutische bedrijven Uitzondering mbt bescherming van privacy – Uitzondering mbt bescherming van commerciële belangen – Verwerking van persoonsgegevens

In het kader van de Covid-19-pandemie heeft de EU een gecentraliseerd mechanisme voor de inkoop van vaccins opgezet om ervoor te zorgen dat de lidstaten snel en op een eerlijke manier toegang hadden tot die vaccins. Daartoe heeft de Europese Commissie een gezamenlijk onderhandelingssteam samengesteld, bestaande uit enkele van haar ambtenaren en een aantal experts uit lidstaten, dat belast was met de onderhandelingen met farmaceutische bedrijven over vooruitbetalingscontracten voor de aanschaf van vaccins. In 2021 hebben leden van het Europees Parlement en burgers toegang gevraagd tot die overeenkomsten en bepaalde gerelateerde documenten. De Commissie heeft slechts gedeeltelijk toegang verleend, waarbij met name de namen van de leden van het gezamenlijke onderhandelingssteam en bepaalde contractuele clausules met betrekking tot de schadeloosstelling van farmaceutische bedrijven zijn weggelaten. Volgens de Commissie zou volledige openbaarmaking van die informatie de privacy en integriteit van de betrokken personen hebben geschonden, evenals de bescherming van de commerciële belangen van de betrokken bedrijven.

Het Gerecht heeft in beide zaken de beslissing van de Commissie vernietigd voor zover de Commissie bredere toegang tot de informatie heeft geweigerd. De Commissie stelt een hogere voorziening in.

De A-G geeft het Hof in overweging de argumenten van de Commissie af te wijzen en de arresten van het Gerecht te bevestigen.

- E Advocate General Rantos: the Commission did not grant the public sufficiently broad access to agreements for the purchase of Covid-19 vaccines ([persbericht Curia](#))

NRE 2026, nr. 7 (juli)

GERECHT – ARREST – T-1097/23 (Vivendi/Commissie) en T-1119/23 (Lagardère/Commissie) – 3 juni 2026 – ECLI:EU:T:2026:355 en ECLI:EU:T:2026:356 – persbericht – arrest (Franse versie)

Verordening (EG) nr. 139/2004 – Artikel 10 EVRM – Artikel 7 Handvest EU – Concentraties – Onderzoek Europese Commissie – Verzoek om informatie op privé toestellen die gebruik zijn voor zakelijke doeleinden

Vivendi heeft de Europese Commissie op de hoogte gebracht van een fusie bestaande uit de overname van de volledige controle over Lagardère. Vivendi en Lagardère zijn twee Franse groepen die actief zijn in de media- en uitgeverssector. De Commissie heeft deze transactie goedgekeurd onder bepaalde voorwaarden. Omdat men echter vermoedde dat de fusie te vroeg was uitgevoerd, is een onderzoek geopend. In dit kader heeft de Commissie informatieverzoeken gestuurd aan de twee ondernemingen, waarin hen is gevraagd documenten te verstrekken die zijn geïdentificeerd aan de hand van vooraf bepaalde thema's en zoektermen, gebaseerd op communicatie door aangestelde personen over een specifieke periode. Die documenten bevatten met name informatie die via zowel professionele als privé elektronische communicatiemiddelen werd verzonden, op voorwaarde dat ze minstens één keer voor professionele doeleinden waren gebruikt. Vivendi en Lagardère vinden dat hiermee de privacy wordt geschonden en hebben procedures aangespannen bij het Gerecht om de bepalingen van de Commissie nietig te laten verklaren. Het Hof wijst de beroepen af.

- 📌 Competition: the Commission may, under certain conditions, require the disclosure of documents stored on personal communication devices used for professional purposes ([persbericht Curia](#))

Vennootschapsrecht

HvJ – ARREST – C-791/24 (TERVE Production) – 4 juni 2026 – Slowakije – ECLI:EU:C:2026:444 – conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel I bis) – Verbintenissen uit overeenkomst – Voorvraag omtrent de geldigheid van een besluit van een orgaan van de vennootschap

Samenvatting onder: [Justitiële internationale samenwerking in civiele zaken en IPR](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-305/26 \(Samkov Inwest\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over **vennootschap, doeltreffende rechtsbescherming, eigendomsrecht en vrijheid van vestiging**
-

Verkiezingen en kiesrecht

REGELGEVING

Richtlijn (EU) 2026/1194 van de Raad van 26 mei 2026 tot vaststelling van de wijze van uitoefening van het actieve en passieve kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen ten behoeve van de burgers van de Unie die verblijven in een lidstaat waarvan zij de nationaliteit niet bezitten (herschikking), [PB L, 2026/1194, 4.6.2026](#)

EHRM factsheets en guides

- [Guide on Article 3 of Protocol No. 1 to the ECHR - right to free elections](#)
- [Political parties and associations](#)
- [Thematic factsheet: Droit à des élections libres](#)

Vervoer, reizen en rijbewijs

HvJ – ARREST – C-629/24 (Costa Crociere e.a.) – 4 juni 2026 – Frankrijk – ECLI:EU:C:2026:451 – conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 392/2009 – Richtlijn 90/314/EEG – Verdrag van Athene – Cruise – Ongeval – Lichamelijk letsel van een passagier – Aansprakelijkheid vervoerders – Pakketreizen – Aansprakelijkheid van de organisator

De vragen gaan over pakketreizen die zijn geboekt bij een reisbureau. Op beide reizen komt tijdens een cruise iemand ten val en loopt daarbij een breuk op. De passagiers stellen een schadevordering in tegen het reisbureau en tegen de eigenaar van het cruiseschip. In richtlijn 90/314 en verordening nr. 392/2009 staan afzonderlijke aansprakelijkheidsregelingen. In het eerste geval die van de organisator, en in het tweede geval die van de vervoerder. Elke partij bij de procedure beroept zich, al naargelang hun respectieve belangen, op één van de rechtshandelingen en verwerpt de toepasselijkheid van alle andere. Derhalve moet de relatie tussen de voornoemde rechtshandelingen worden onderzocht en moet worden nagegaan of zij in gevallen waarin een zeecruise de kenmerken heeft van een pakketreis tegelijk van toepassing kunnen zijn.

Hof: Artikel 3, lid 1, artikel 7, eerste alinea, en bijlage I van verordening (EG) nr. 392/2009, en artikel 5 van richtlijn 90/314/EEG moeten aldus worden uitgelegd dat wanneer een cruise de kenmerken van een pakketreis heeft in de zin van artikel 2, punt 1, van die richtlijn, vorderingen tot schadevergoeding met betrekking tot persoonlijk letsel dat tijdens het vervoer over zee, in de zin van artikel 2 van die verordening, is opgelopen door een passagier aan boord van het cruiseschip, vallen onder de in die verordening vastgelegde aansprakelijkheidsregeling voor de zeevervoerder die de cruise met het schip uitvoert.

REGELGEVING

Verordening (EU) 2026/1184 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2026 inzake het gebruik van spoorweginfrastructuurcapaciteit in de gemeenschappelijke Europese spoorwegruimte, tot wijziging van Richtlijn 2012/34/EU en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 913/2010, PB L, 2026/1184, 10.6.2026

OVERIG

Commissie verzoekt Nederland mededinging voor internationaal passagiersvervoer per spoor te verbeteren ([EC](#))

Verzekeringen

HvJ – ARREST – C-277/25 (Helpfind Funding e.a.) – 25 juni 2026 – ECLI:EU:C:2026:525 – persbericht – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2009/103/EG – Wettelijke aansprakelijkheid voor motorrijtuigen – Begrip ‘benadeelde’ – Overdracht aan beroepsbeoefenaar van vorderingen – Procesbevoegdheid cessionaris om betaling van overgedragen vordering bij betrokken verzekeringsondernemingen te vorderen

Vijf personen hebben na verkeersongevallen, schadevergoedingen ontvangen. Deze vergoedingen werden betaald door de verzekeringsondernemingen waarbij de voor die ongevallen aansprakelijke personen een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid voor motorrijtuigen hadden afgesloten. De vijf personen vonden de ontvangen vergoedingen onvoldoende en hebben hun vorderingen voor de resterende schadevergoeding gecedeerd aan professionals die zich bezighouden met het kopen en innen van schulden. De cessionarissen zijn procedures gestart tegen de verzekeraars, die de bevoegdheid van de cessionarissen om te procederen betwisten en aanvoeren dat de cessieovereenkomsten nietig zijn omdat de gevorderde bedragen niet in verhouding staan tot de ontvangen betalingen.

De verwijzende rechter merkt op dat vorderingen voor materiële schade volgens nationaal recht overdraagbaar zijn en dat de cessies daarom niet nietig zijn. Hij vraagt zich echter af of dit nationale recht wel verenigbaar is met de Europese richtlijn 2009/103, die de bescherming van slachtoffers van verkeersongevallen beoogt. Met name wil hij weten of de richtlijn een regeling uitsluit waarbij slachtoffers hun resterende schadevordering kunnen overdragen aan derden die vervolgens in eigen naam die vordering bij de verzekeraar kunnen innen

Hof: Artikel 1, punt 2, en de artikelen 3, 18 en 28 van richtlijn 2009/103/EG staan niet in de weg aan een nationale regeling op grond waarvan een persoon die als gevolg van een verkeersongeval materiële schade heeft geleden en die van de verzekeringsonderneming die de wettelijke aansprakelijkheid voor motorrijtuigen dekt een vergoeding daarvoor heeft verkregen maar van mening is dat deze de schade niet volledig vergoedt, aan een derde tegen vergoeding zijn vordering kan overdragen, waarbij die vordering gelijk is aan het verschil tussen de geraamde waarde van de volledige vergoeding van die schade en de vergoeding die hem reeds door deze onderneming is betaald, zodat deze derde in eigen naam en voor eigen rekening in rechte kan optreden om van die onderneming betaling van die vordering te eisen.

- e Motor vehicle liability insurance: EU law does not preclude the transfer of a claim for compensation held against an insurance company ([persbericht Curia](#))

Voorwetenschap

HvJ – ARREST – C-376/24 (FSMA) – 18 juni 2026 – België – ECLI:EU:C:2026:497 – conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 596/2014 – Artikel 11 Handvest EU – Mededeling van voorwetenschap en marktmisbruik – Openbaarmaking voorwetenschap in het kader van de normale uitoefening van een beroep of functie – Openbaarmaking voorwetenschap in het kader van journalistieke activiteiten – Persvrijheid en vrijheid van meningsuiting – Verspreiding door politiek leider van voorwetenschap over privatisering van overheidsbedrijf

Aan een politiek leider is een sanctie opgelegd wegens het openbaar maken van informatie in media-interviews, die zou kwalificeren als voorwetenschap in de zin van richtlijn 2003/6/EG en

NRE 2026, nr. 7 (juli)

verordening (EU) nr. 596/2014. De informatie had betrekking op de ophanden zijnde privatisering van een groot Belgisch overheidsbedrijf.

De vragen gaan over de geldigheid van deze sanctie. Centraal in de prejudiciële verwijzing staan enerzijds het grondrecht van vrijheid van meningsuiting en van informatie – in dit geval van een politiek leider – en anderzijds het belang van het waarborgen van de integriteit van de financiële markten, met name via het verbod op het openbaar maken van voorwetenschap.

Hof: Artikel 3, onder a), van richtlijn 2003/6/EG artikel 10, lid 1, van verordening (EU) nr. 596/2014 en artikel 21 van die verordening, gelezen in het licht van de artikelen 11 en 52 Handvest EU, artikel 10 EVRM, en het gelijkheidsbeginsel, moeten aldus worden uitgelegd dat de openbaarmaking van voorwetenschap in de media door een politicus teneinde kritiek te uiten op de lopende privatisering van een overheidsbedrijf en een publiek debat over een kwestie van algemeen belang op gang te brengen, onder de normale uitoefening van zijn functie kan vallen in de zin van artikel 3, onder a), van richtlijn 2003/6 en artikel 10, lid 1, van verordening nr. 596/2014, en dat artikel 21 van die verordening op een dergelijke openbaarmaking van toepassing kan zijn, voor zover deze openbaarmaking, beoordeeld met inachtneming van de vrijheid van meningsuiting van deze politicus, noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn functie en in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel.

- HvJ EU: artikel 21 marktmisbruikverordening niet beperkt tot journalisten (IT&recht)
- EU-Hof oordeelt dat openbaarmaking van voorwetenschap in de media door een politicus kan vallen onder de normale uitoefening van zijn functie (ECER)

Vrij verkeer

HvJ – CONCLUSIE – C-354/25 (Waisrinter) – 11 juni 2026 – A-G Szpunar – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:485 – conclusie

Richtlijn 2001/83/EG – Artikel 34 VWEU – Geneesmiddelen voor menselijk gebruik – Etiketteringsvoorschriften – Vrij verkeer van goederen – Parallelinvoer

Samenvatting onder: Geneesmiddelen

Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid

HvJ – ARREST – C-232/25 (Idziski) – 18 juni 2026 – Polen – ECLI:EU:C:2026:494 – persbericht – conclusie – arrest

Verordening (EG) nr. 44/2001 (Brussel I) – Verbintenissen uit onrechtmatige daad – Plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen – Inbreuk persoonslijksrechten als gevolg van de uitzending van een serie op televisie en op internet – Immateriële schadevergoeding – Vordering rechterlijk bevel aanbieden excuses

Samenvatting onder : justitiële samenwerking in civiele zaken en IPR

NRE 2026, nr. 7 (juli)

HvJ – ARREST – C-376/24 (FSMA) – 18 juni 2026 – België – ECLI:EU:C:2026:497 – conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 596/2014 – Artikel 11 Handvest EU – Mededeling van voorwetenschap en marktmisbruik – Openbaarmaking voorwetenschap in het kader van de normale uitoefening van een beroep of functie – Openbaarmaking voorwetenschap in het kader van journalistieke activiteiten – Persvrijheid en vrijheid van meningsuiting – Verspreiding door politiek leider van voorwetenschap over privatisering van overheidsbedrijf

Samenvatting onder: Marktmisbruik

NOOT – EHRM 19 mei 2026, Miladze t. Georgië

‘Am I Allowed to Rant?’: The Sour Aftertaste of Miladze v. Georgia (Strasbourg observers)

EHRM factsheets en guides

- Hate speech
- Protection of journalistic sources
- Protection of reputation
- Guide on article 10 ECHR - freedom of expression
- ECHR-KS – Article 10 Contributions to public debate: Journalists and other actors
- ECHR-KS – Article 10 Hate speech
- ECHR-KS – Articles 8, 13 and 14 Protection against hate speech
- ECHR-KS – Article 10 Protection of journalists and journalistic activities
- Thematic factsheet: Freedom of expression

Vrijheid van vereniging en demonstratierecht

EHRM – ARREST – Serbian-Chinese Friendship Society FDH t. Servië – 2 juni 2026 – 54936/20 – ECLI:CE:ECHR:2026:0602JUD005493620 – persbericht – arrest

Artikel 11 EVRM – Artikel 13 EVRM – Verbod vreedzame demonstratie – Onderzoek naar risico op tegendemonstraties speculatief – Schending

Klager is de Servische organisatie Serbian-Chinese Friendship Society FDH. Deze organisatie wil tijdens een bezoek van de Chinese president aan Servië vreedzaam demonstreren tegen de gestelde vervolging van Falun Gong(-leden) in China. De Servische autoriteiten verbieden de demonstraties vanwege de openbare veiligheid, in het bijzonder de vrees voor tegendemonstraties en confrontaties.

Het Hof oordeelt dat sprake is van een inbreuk op het recht op vreedzame vergadering (artikel 11 EVRM). Vervolgens beoordeelt het Hof of die inbreuk bij wet was voorzien, een legitiem doel had en noodzakelijk was in een democratische samenleving. Over die eerste twee punten is het Hof kort: het verbod was gebaseerd op een wettelijke bepaling en het Hof wil wel aannemen dat het verbod bedoeld was om wanordelijkheden te voorkomen. In het kader van de laatste vraag stelt het Hof vast dat de Servische autoriteiten geen onderzoek hebben gedaan naar de veiligheidsrisico's en zich vooral gebaseerd hebben op "algemeen bekende informatie." In de visie van het Hof was het risico op confrontaties tussen voor- en tegenstanders daarom speculatief. Zelfs als er een risico was op

NRE 2026, nr. 7 (juli)

gewelddadige confrontaties hadden de Servische autoriteiten niet mogen beslissen de bijeenkomsten te verbieden zonder te voldoen aan hun positieve verplichting om te proberen de vreedzame bijeenkomst doorgang te laten vinden. Het Hof noemt hierbij het nemen van organisatorische maatregelen of het voorstellen van een alternatieve locatie. Het EHRM komt tot het oordeel dat de inbreuk op het in artikel 11 beschermde recht niet noodzakelijk was in een democratische samenleving en stelt een schending van artikel 11 EVRM vast.

Het Hof is van oordeel dat ook artikel 13 EVRM is geschonden. Daarbij is vooral van belang dat de nationale wetgeving of praktijk de organisatoren de mogelijkheid moet bieden om voor een geplande bijeenkomst een rechterlijk oordeel te krijgen en dat was nu niet het geval.

 [EHRC updates](#)

 EHRM – ARREST – Karchava t. Georgië – 23 juni 2026 – 34790/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD003479023 – persbericht – arrest

Artikelen 10 en 11 EVRM – Weigering door demonstrant verplaatsing protest – Vreedzame demonstrant opgepakt met geweld – Schending

Karchava kondigt op 26 december 2022 aan dat hij op 28 december 2022 een tent wil opzetten achter een standbeeld op een openbaar plein in de buurt van het constitutionele hof van Georgië en in hongerstaking wil gaan. Hij wil aandacht vragen voor het gebrek aan gratis lunches op scholen. Karchava benadrukt dat hij geen wegen zal blokkeren of anderszins de openbare orde zal verstoren.

Op 28 december 2022 krijgt klager het advies zijn protest ergens anders te houden omdat de locatie bestemd is voor een Oud en Nieuw-feest en er mogelijk vuurwerk afgestoken gaat worden. Als hij de tent toch opzet, wordt hij meegenomen door de politie en ongeveer een half uur later weer vrijgelaten. Klager gaat terug naar het standbeeld op het plein en wordt dan gearresteerd. De volgende dag wordt hij vrijgelaten. De nationale autoriteiten oordelen dat hij een administratieve overtreding heeft begaan, waarvoor hij een waarschuwing krijgt.

Het EHRM beoordeelt zijn klacht onder artikel 10 EVRM, in het licht van artikel 11 EVRM. Het Hof is van oordeel dat de verwijdering van klager van zijn plek bij het standbeeld en zijn schuldigverklaring aan een administratieve overtreding een inbreuk vormen op zijn recht als bedoeld in artikel 10 EVRM. Naar het oordeel van het Hof had deze inbreuk legitieme doelen, te weten het voorkomen van strafbare feiten en wanordelijkheden. Het EHRM gaat vervolgens in op de vraag of deze inbreuk noodzakelijk was in een democratische samenleving. Het Hof overweegt dat de door de nationale autoriteiten genoemde omstandigheden (afstand tot het constitutionele hof en het standbeeld en het mogelijk afsteken van vuurwerk) onvoldoende relevant (en onderbouwd) zijn. Het Hof benadrukt het geweldloze karakter van de actie van klager. Met betrekking tot de proportionaliteit overweegt het Hof dat het niet gebleven is bij een mondelinge waarschuwing maar dat klager met geweld is verwijderd van het plein en hij 24 uur vast heeft gezeten. Deze maatregelen kunnen een 'chilling effect' hebben. Het Hof concludeert dat artikel 10 EVRM, gezien in het licht van artikel 11 EVRM, is geschonden.

OVERIG

Stakingsrecht internationaal beschermd ([NJB](#))

Of het stakingsrecht impliciet besloten ligt in ILO-Verdrag 87 werd door de werkgeverscomponent binnen de Internationale Arbeidsorganisatie betwist. Na jaren van verdeeldheid binnen de ILO gaf het Internationaal Gerechtshof onlangs duidelijkheid: het stakingsrecht is inderdaad beschermd door dit verdrag. Deze uitspraak heeft niet alleen betekenis voor de internationale rechtsorde, maar werkt ook

NRE 2026, nr. 7 (juli)

door in nationale rechtsstelsels, waaronder dat van Nederland, waar het stakingsrecht grotendeels rechterlijk is vormgegeven.

EHRM – factsheets en guides

- [Use of force in the policing of demonstrations](#)
- [Thematic factsheet: Freedom of assembly and association](#)

Witwassen en terrorismefinanciering

HvJ – ARREST – [C-81/24 \(Jenec\)](#) – 11 juni 2026 – Slovenië – [ECLI:EU:C:2026:470](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2014/92/EU – Richtlijn (EU) 2015/849 – Financiële diensten – Witwassen van geld en terrorismefinanciering – Consument die voorkomt op een lijst van het Office of Foreign Assets Control (OFAC) – Afwijzing door bank van aanvraag voor openen van betaalrekening

Samenvatting onder: [Financiële diensten](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZING – [Nederland](#) – Hoge Raad – 12 juni 2026 – [ECLI:NL:HR:2026:921](#)

Verordening (EU) 2016/679 (AVG) – Verplichte identificatie bankkaarthouder met pasfoto waarbij kopie van identiteitsbewijs met foto wordt opgeslagen

Samenvatting onder: [privacy en persoonsgegevens](#)

OVERIG

- New proposals to improve fight against cross-border crime and terrorism ([EC](#))
- Na het succes van het AML Package komt nu het ProtectEU Package er aan ([Ellen Timmer](#))

In de EU viert men het succes van het antiwitwaspakket (AML Package), waarmee de misdaadbestrijding verder wordt geprivatiseerd naar bedrijven. Dat pakket zal vanaf medio volgend jaar kunnen gaan zorgen voor intensieve surveillance van de handel en wandel van iedere burger en organisatie in de EU. In deze Europese regels, met als hoofdelement de antiwitwasverordening (AMLR), spelen banken een centrale rol, die niet alleen transacties moeten monitoren maar ook activiteiten van hun klanten in de gaten moeten houden en alle vermoedens van criminaliteit moeten melden.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Deel II – Algemeen

Algemeen

Vacatures HvJEU

Twee vacatures bij het Hof van Justitie van de EU: rechter in het Gerecht en advocaat-generaal bij het Hof van Justitie ([ECER](#))

Geïnteresseerde kandidaten kunnen hun gemotiveerde sollicitatiebrief inclusief CV en publicatielijst volgens het Europass model richten aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Justitie & Veiligheid en **uiterlijk 5 augustus 2026** solliciteren via Werken voor Nederland:

- [Vacature Rechter in het Gerecht van de Europese Unie](#)
- [Vacature Nederlandse Advocaat-Generaal in het Hof van Justitie van de Europese Unie](#)

Voorzitter Raad

Ierland per 1 juli voorzitter van de Raad van de EU ([ECER](#))

Cursus en opleiding

- Studiemateriaal over Europees recht gratis online beschikbaar; links naar EJTN, ERA en HELP ([Intro](#))
- Raad van Europa - **HELP** (Human rights education for legal professionals) **Online (gratis) cursussen over mensenrechten** met focus op EVRM ([Help](#))
- Overzicht van trainingen op het gebied van Europees Strafrecht ([Bijzonder Strafrecht](#))
- [ERA trainingen](#)
- [Series of pan-European legal seminars](#)
- [Series of language seminars](#)

Het [European training platform](#) heeft 40 online trainingen ontwikkeld. Om toegang te krijgen moet wel een EU login worden aangemaakt. Onderstaand een overzicht.

Strafrecht

[European Investigative Order \(EIO\)-Recognition and grounds for non-recognition](#)

[European Investigative Order \(EIO\)- The right to legal remedies](#)

[European Investigative Order \(EIO\)- Collecting evidence](#)

[European Arrest Warrant \(EAW\)- Surrender and extradition](#)

[European Arrest Warrant \(EAW\)- Detention conditions](#)

[European Supervision order \(ESO\)](#)

[The European Public Prosecutor Office \(EPPO\)](#)

[General understanding of the Charter of Fundamental Rights of the European Union and scope of application](#)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Charter of Fundamental Rights of the European Union at national level

Confiscation in cross-border criminal cases

Pre-trial detention procedures and material detention conditions

Victim Protection

Presumption of innocence and the right to defence

Right to a fair trial to effective judicial protection

Jurisdiction in criminal proceedings prevention and conflict resolution

Civiel

Regulation (EU) 1215/2012 (Brussels I bis Regulation)- Scope and application

Regulation (EU) 1215/2012 (Brussels I bis Regulation)- Abolition of exequatur

Regulation (EU) 1215/2012- Jurisdiction and the defendant's domicile

Regulation (EU) 2020/1783- Direct taking of evidence

Regulation (EU) 2015/848- Centre of Main Economic Interest (COMI)

Regulation (EU) 2020/1784 (Service of Documents Regulation)- transmission and translations costs

Regulation (EU) 2020/1784 (Service of Documents Regulation) - service in the Member States of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters

Applicable law in cross-border contractual and non-contractual matters

Regulation (EU) 2020/1783- taking of evidence in cross-border civil cases

Regulation (EU) 650/2012 (Succession Regulation)- Jurisdiction and habitual residence

Regulation (EU) 650/2012 (Succession Regulation)- Jurisdiction and applicable law on the basis of party autonomy

Regulation (EU) 650/2012 (Succession Regulation)- European Certificate of Succession (ECS)

Charter of Fundamental Rights of the European Union at national level

Recovering outstanding debt in cross-border civil and commercial cases (EAPO)

Cross-Border Insolvency

Cross-border succession proceedings

Familie

Regulation (EU) 2019/1111 (Brussels II bis Regulation)- habitual residence of the child

Registered partnership property regime

Charter of Fundamental Rights of the European Union at national level

Rights of the child

General understanding of the Charter of Fundamental Rights of the European Union and scope of application

Cross-border divorce

Cross-border maintenance cases

Cross-border parental responsibility cases

Overzicht

9-10 nov 2026

Absolute Rights under the ECHR at State Borders ([ECHRblog](#))

27-30 april 2027

UIHJ - XXVI UIHJ International Congress – Lisbon/Estoril, Portugal

Nieuwsbrieven

Algemeen

- [Knowledge Sharing platform \(ECHR-KS\)](#)
- [Maandelijks Bulletin HvJ](#)

AI

- [Nieuwsbrief van de kennisgroep AI & recht](#) (alleen intern)

Bestuursrecht

- [Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak](#)

Dataproductie

- [European data protection supervisor \(EDPS\) nieuwsbrief](#)

Strafrecht

- Nieuwsbrieven (Europees) Strafrecht, o.a. over cybercrime, ([Bijzonder Strafrecht](#))

Vreemdelingenrecht

- [EUAA \(European Union agency for asylum\)](#)
- [Centrum voor Migratierecht van de Radboud Universiteit Nijmegen:](#)
[CJEU Overview of judgments and pending cases](#)
[NEMIS: newsletter on European migration issues](#)
[NEAIS: newsletter on European asylum issues](#)
[NEFIS: newsletter on European free movement issues](#)

Databank op het gebied van asiel: www.dicta.eu

Databanken en zoeksystemen

- [EUAA](#) (asiel en migratie)
- [Dicta](#) (asiel en migratie)
- [European database of asylum law](#) (asiel en migratie)
- [Statelessness Case Law Database](#) (sinds juli 2021)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

- [EDAL](#) – European database of asylum law)
- [Refworld UNHCR](#)
- [FRA](#) (Handvest EU) – onderverdeeld per artikel uit het Handvest EU
- [EFRIS](#)
- [HUDOC](#) (EHRM)
 - [HUDOC - Part I - Simple search - EN \(ECHR-CEDH\) - YouTube](#)
- [HUDOC User Manual](#)
- [Social Security Coordination Regulations database](#)

NL zaken bij het HvJEU

Een volledig overzicht van Nederlandse prejudiciële verwijzingen wordt apart gepubliceerd op [rechtspraak.nl](#) (**bijlage 1**).

Een overzicht van *alle* prejudiciële verwijzingen uit alle lidstaten is te vinden op de [website van het Expertisecentrum Europees recht van het Ministerie van buitenlands zaken](#) of in de [Databank van het HvJ](#) (curia-website).

De zaak C-569/25 (Alcker) wordt na vragen van het HvJEU aan de verwijzende rechter over arrest C-202/25 bij besluit van 8 juni 2026 hervat. De Afdeling heeft aangegeven de derde prejudiciële vraag te handhaven.

Nieuwe NL prejudiciële verwijzingen

Instantie	Datum	ECLI	Onderwerp	Zaaknummer
Hoge Raad	12 juni 2026	ECLI:NL:HR:2026:921	AVG; witwassen; verplichte identificatie bankkaarthouder	
Rechtbank Noord- Holland	17 juni 2026	ECLI:NL:RBNHO:2026:7233	Luchtvaartclaim; instapweigering	

Zaaknummer bij NL prejudiciële verwijzingen

Instantie	Datum verwijzing	ECLI	Onderwerp	Zaaknummer
ABRvS	13 mei 2026	ECLI:NL:RVS:2026:2660	Asiel en migratie;	C-482/26 (Breedslot)
Rb. Den Haag, zittingsplaats Roermond	4 mei 2026	ECLI:NL:RBDHA:2026:10567	Asiel en migratie; staatloze Palestijnen	C-445/26 (Spirink)

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Zaaknummer bij NL prejudiciële verwijzingen

Rb. Den Haag, zittingsplaats Zwolle	23 april 2026	<u>ECLI:NL:RBDHA:2026:9736</u>	Asiel en migratie; veilig derde land	C-404/26 (Duloff)
-------------------------------------	---------------	--------------------------------	--------------------------------------	-------------------

HvJ conclusies en arresten na NL prejudiciële verwijzingen

Zaaknummer	Soort	Datum	NL verwijzing	Conclusie	Arrest	Onderwerp
<u>C-147/24 (Safi)</u>	<u>ARREST</u> (Grote Kamer)	4 juni 2026	<u>ECLI:NL:RBDHA:2024:2300</u> Rb. Den Haag, zittingsplaats Roermond		<u>ECLI:EU:C:2026:442</u>	Asiel en migratie; afgeleid verblijfsrecht; artikel 20 VWEU
<u>C-198/25 (Quotal)</u>	<u>ARREST</u>	4 juni 2026	<u>ECLI:NL:RBDHA:2025:3726</u> Rb. Den Haag, zittingsplaats Zwolle		<u>ECLI:EU:C:2026:447</u>	Asiel; geloofwaardigheid
<u>C-440/25 PPA (Ebilum)</u>	<u>ARREST</u>	4 juni 2026	<u>ECLI:NL:RBDHA:2025:11958</u> Rb. Den Haag, zittingsplaats Zwolle		<u>ECLI:EU:C:2026:448</u>	Asiel; begrip 'gegronde vrees voor vervolging'
<u>C-182/26 PPU (Hardeker)</u>	<u>CONCLUSIE</u>	4 juni 2026	<u>ECLI:NL:RBDHA:2026:4220</u> Rb. Den Haag, zittingsplaats Haarlem	<u>ECLI:EU:C:2026:463</u>		refoulementbeoordeling, ongelooftwaardigheid nationaliteit en meerdere landen aangegeven als land van terugkeer
<u>C-33/25 (Stichting Bloembollen-keuringsdienst)</u>	<u>CONCLUSIE</u>	4 juni 2026	<u>ECLI:NL:CBB:2025:15</u> CBb	<u>ECLI:EU:C:2026:461</u>		bloembollenteelt en afkeuring partijen door tulpenmozaïekvirus
<u>T-444/25 (Cavert)</u>	<u>ARREST</u>	10 juni 2026	<u>ECLI:NL:HR:2025:472</u>		<u>ECLI:EU:T:2026:376</u>	Btw-richtlijn ; fiscale eenheid; vrijstelling; zorginstelling

Tussen- en einduitspraken na arrest HvJ					
Zaaknummer	Soort	Datum	NL verwijzing	Eind (tussen)uitspraak	Onderwerp
C-147/24 Safi (Grote Kamer)	TUSSENUITSPRAAK	17 juni 2026	ECLI:NL:RBDHA:2024:2300	ECLI:NL:RBDHA:2026:16288	Asiel en migratie; afgeleid verblijfsrecht; artikel 20 VWEU
C-489/24 Safita	TUSSENUITSPRAAK	17 juni 2026	ECLI:NL:RVS:2024:2829	ECLI:NL:RBDHA:2026:16288	Aanvullende prejudiciële vragen over verlenging beslistermijn voor asielverzoeken

NL zaken bij het EHRM

Een volledig overzicht van Nederlandse zaken bij het EHRM wordt apart gepubliceerd op rechtspraak.nl.

Datum	Soort zaak	naam	Nummer	Artikel	Onderwerp
30.6.26	ARREST (schending)	Eikenaar	52053/18	2 EVRM 3 EVRM	Politiegeweld – overlijden- Onderzoek
3.6.26	GECOMMUNICEERDE ZAAK	Opperhuizen	8717/24	5 EVRM	Voorlopige hechtenis; ISD maatregel
21.5.26	GECOMMUNICEERDE ZAAK	Guerchouh	36723/25 37539/25	34 EVRM	artikel 40a van de Penitentiaire Beginselenwet; maximaal twee juridische vertegenwoordigers voor EBI- gedetineerde
19.5.26	GECOMMUNICEERDE ZAAK	M.P.	55342/20 34571/23	3 EVRM	Gebruik geweld door politie; onderzoek

Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM

Een advies kan alleen worden gevraagd in het kader van een bij de nationale rechter aanhangige zaak. Het al dan niet in behandeling nemen van het verzoek staat ter beoordeling van het Hof. Een panel van vijf rechters beslist of het verzoek wordt ingewilligd en motiveert de redenen voor elke weigering.

Adviezen, gegeven door de Grote Kamer, zijn gemotiveerd en niet bindend. De adviezen worden gepubliceerd en meegedeeld aan de verzoekende rechterlijke instantie en aan de betrokken Hoge Verdragsluitende Partij. Rechters hebben het recht een afzonderlijk advies uit te brengen. Het panel en de Grote Kamer omvatten ambtshalve de rechter die is gekozen voor de Hoge Verdragsluitende Partij waartoe het verzoekende gerecht behoort.

NRE 2026, nr. 7 (juli)

Het doel van Protocol nr. 16 is om de interactie tussen het Hof en de nationale autoriteiten te versterken en daardoor de uitvoering van de rechten en vrijheden van het Verdrag te versterken.

Zie ook: Toon Moonen & Laurens Lavrysen, 'Abstract but Concrete, or Concrete but Abstract? A Guide to the Nature of Advisory Opinions under Protocol No 16 to the ECHR', Human Rights Law Review, 2021, Vol. 21, Issue 3, pp. 752–785.

Zie: Research Report on Protocol 16 in Judicial Practice ([ECHRblog](#))

Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM					
Datum	Land	Onderwerp	Artikel	zaaknummer	Adviezen
5.3.26	Slovenië	Eigendomsrechten; aanleg snelweg; bouwvergunning voor afronding onteigening	1, Eerste Protocol bij het EVRM	<u>P16-2026-003</u> <u>Persbericht</u> 12.5.26	
2.3.26	Luxemburg	Arbitrage advocaat; disciplinaire straf vanwege niet verschijnen	6 EVRM	P16-2026-002 <u>Persbericht</u> 12.5.26	
16.2.26	Oekraïne	Belastingen; aangepaste sanctie; eigendomsrecht	1, Eerste Protocol bij het EVRM	<u>P16-2026-001</u>	
21.8.25	Oekraïne	Woonrecht van non in klooster	8 EVRM	<u>P16-2025-001</u>	<u>ADVIES</u> 5.3.26
13.11.24	Roemenië	Tuchtrecht; Rechter; keuring mentale gezondheid	8 EVRM	<u>P16-2024-002</u>	20.12.24 <u>Afwijzing van het verzoek</u>
6.2.24	Roemenië	Eigendomsrecht en recht op eerlijk proces; inbeslagneming van som geld van ambtenaar	6 EVRM	<u>P16-2024-001</u>	26.6.24 <u>Afwijzing van het verzoek</u>
13.4.23	België	Godsdienstvrijheid	9 EVRM	<u>P16-2023-001</u> <u>Persbericht</u> 16.5.23	<u>ADVIES</u> 14.12.2003
10.10.22	Finland	Familierecht - Adoptie van volwassen kind - Rechten van biologische moeder	6 en 8 EVRM	<u>P16-2022-001</u> <u>Persbericht</u> 8.11.22	<u>ADVIES</u> 13.4.23 <u>persbericht</u>

NRE 2026, nr. 7 (juli)

19.4.21	Frankrijk	Jagersvereniging	1, Eerste Protocol EVRM	P16-2021-002 <u>Persbericht</u> <u>2.6.21</u>	<u>ADVIES</u> 13.7.22
11.3.21	Armenië	Politiebehandeling; verjaring marteling – uitvoering EHRM arrest	3 en 7 EVRM	P16-2021-001 <u>Persbericht</u> <u>12.5.21</u>	<u>ADVIES</u> 26.4.2022
19.11.20	Slowakije	Onderzoek naar misdaden door de politie	2, 3 en 6 EVRM.	<u>persbericht</u> 4.12.2020	<u>Persbericht</u> t: afwijzing van het verzoek 1.3.2021
5.11.20	Litouwen	Afzettingsprocedure parlementslid	Artikel 3, Eerste Protocol EVRM	P16-2020-002 <u>Persbericht</u> 28.1.21	<u>ADVIES</u> 8.4.2022 <u>persbericht</u>
2.8.19	Armenië	Geen straf zonder wet - Terugwerkende kracht van een strafbepaling – Verwijzing naar andere bepaling	Artikel 7 EVRM	P16-2019 -001	<u>ADVIES</u> 29.5.2020 <u>persbericht</u>
12.10.18	Frankrijk	Draagmoederschap; geboorteregister	Artikel 8 EVRM	P16-2018-001	<u>ADVIES</u> 10.4.2019 <u>Menneson</u> <u>t. Frankrijk</u>